

22° jaargang nr. 151

22° année no. 151

NEPTUNUS

info marine

tweemaandelijks maritiem tijdschrift

1974 - 1975

revue maritime bimestrielle

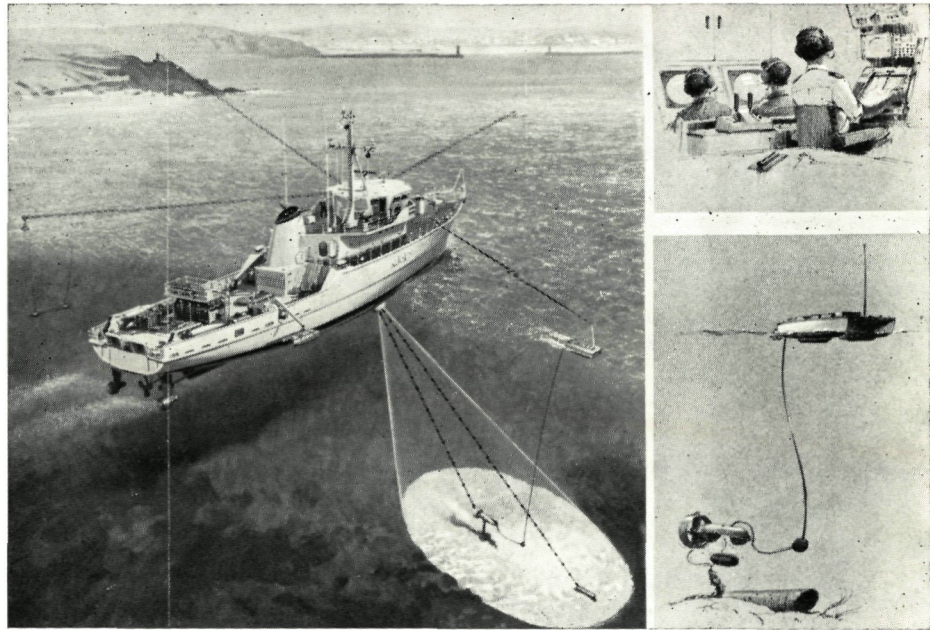
VOSPER THORNYCROFT

47m Minehunterdesign

The Vosper Thornycroft 47 m Minehunter will be built, like HMS Wilton, in glass reinforced plastic and will be about the same size but with increased beam and more modern appearance. Its equipment will be of the latest type making it an effective modern ship for mine-hunting and, if required, for minesweeping or patrol duties.

New methods of position fixing and plotting have been incorporated and new methods of mine detection and destruction. There will be little danger to the ship from magnetic or other influence mines.

The trials of HMS Wilton have fully confirmed the value of grp as a building material for mine countermeasure vessels.

The 47 m Minehunter in action. The ship's position is fixed by means of trisponder beacons and the mine destruction vehicle is being directed by radio control towards the target mine, from the operations room (top right). When the sonar shows mine and target to be close together, the mine destruction weapon is released (lower right) and the vehicle is brought back to the ship for recovery or re-arming.

AMERACE S.A.

Chaussée de la Hulpe 181

B-1170 Brussels

Tel. (02) 673.80.53

Telex 25.657

INTAIR
DIVISION

Model of 47 m Minehunter showing the Pleuger rudders for accurate manoeuvring at low speed (0-6 knots) and the layout of the sweep deck.

NEPTUNUS

info marine

decembre 1974 - 22e année

No. 3

december 1974 - 22e jaargang

Nr. 3

sommaire neptunus

inhoud neptunus

autant en apporte le vent de la mer

gejaagd door de zeewind

het nieuwe a.b.c.-oefencentrum zeemacht
door a. van den driessche

vers une démilitarisation des mers
par f. vilain

maritiem panorama
door h. rogie

les navigateurs portugais (suite et fin)
par p. woinin

woorden uit de zeemanskist
door j.b. dreesen

on her majesty's service
door e. jacobs

inhoud info - marine

sommaire info - marine

de vloot - la flotte

het leven in onze groeperingen -

la vie dans nos groupements

visites - bezoeken

cérémonies - plechtigheden

sport

info-reserve

Revue maritime bimestrielle
Tweemaandelijks maritiem tijdschrift

Directeur de la revue
Directeur van het tijdschrift
J.C. Liénart

Hoofdredakteur - Rédacteur en chef
E.A. Van Haverbeke

Photos - Foto's
R. De Meersman

Medewerkers Info-Marine
Collaborateurs Info-Marine

- 1LZ N. Helmoortel (COMIENAV), 1LZ
J. Vandewalle (COMLOGNAV), 1LZ Crelot
(NAVCOMPORTNWP), VTZ J. Ceulemans
(COMOPSNAV), 1MC R. Offermans (CO-
MIENAV), 1MC A. De Vreese (COM-
LOGNAV), 1MC Ch. Vandaele (COM-
LOGNAV), 1MR. W. Gortack (COMSER-
VOST), 1MC M. Stevens (NAVCOM-
PORTOST), MTR E. Wets (COMOPSNAV),
1MR Malfait (NAVCOMPORTZEB), MAT/
MIL A. Sanders (AT ZS1/IRP), 1 OM.
Van Hoof.

- 18 **Administratie - Administration**
Briefwisseling, adresveranderingen, pu-
blicité, 't winkeltje
21 Correspondance, changements d'adresse,
publicité, la boutique
Neptunus b.p. 17, 8400 Oostende ;
Tel. (059) 80 14 02 ext. 389

- 23 **Directeur publiciteit - publicité**
C. Béatse b.p. 17, 8400 Oostende

- 25 **Ventes - Abonnements**
Verkoop- en Abonnementendienst
Compte 280-0400779-12 ou 473-6090311-30
de Neptunus/Oostende
Rek. 280-0400779-12 of 473-6090311-30
van Neptunus/Oostende
200 F gewoon - normal
500 F ere - d'honneur

Raad van beheer
Conseil d'administration

- 28 **Président - Voorzitter** : J.C. Liénart
Vice-président - Ondervoorzitter :
V. Ségaert

- 34 **Sekretaris - Secrétaire** : Ch. Freys

- 34 **Penningmeester - Trésorier** : J.-P. Falise
Beheerders - Administrateurs : C. Béatse,
D. Geluyckens, R. Dhont, F. Dumont,
36 A. Van den Driessche, J. Arys, E. Van
Haverbeke, G. Gouwy, Lambinet, M. Ver-
42 boven, R. Van Ransbeek, J. Dreesen,
48 E. Pouillet, A. Dryepontd

neptunus

*biedt U zijn beste
wensen aan voor een zalig
Kerstfeest en voorspoedig Nieuwjaar*

8400 OOSTENDE

PB 17

Dat het Nieuwe Jaar voor u allen het jaar mag zijn waar al uw wensen in vervulling gaan. Dat voor onze koopvaardij het een voorspoedig en vruchtbaar jaar weze. Voor onze Zeemacht het jaar waarop een nieuw tijdperk aanvangt, zonder zorgen van financiële noch materiële aard. De aanvang van een aflossing door jong en enthousiast personeel, bekwaam om met onze nieuwe schepen - die momenteel op de werf staan en eerstdaags klaar komen - een aanwezigheid op zee te verzekeren, naast onze geallieerden, een aanwezigheid waarop onze oude en roemrijke natie fier mag gaan.

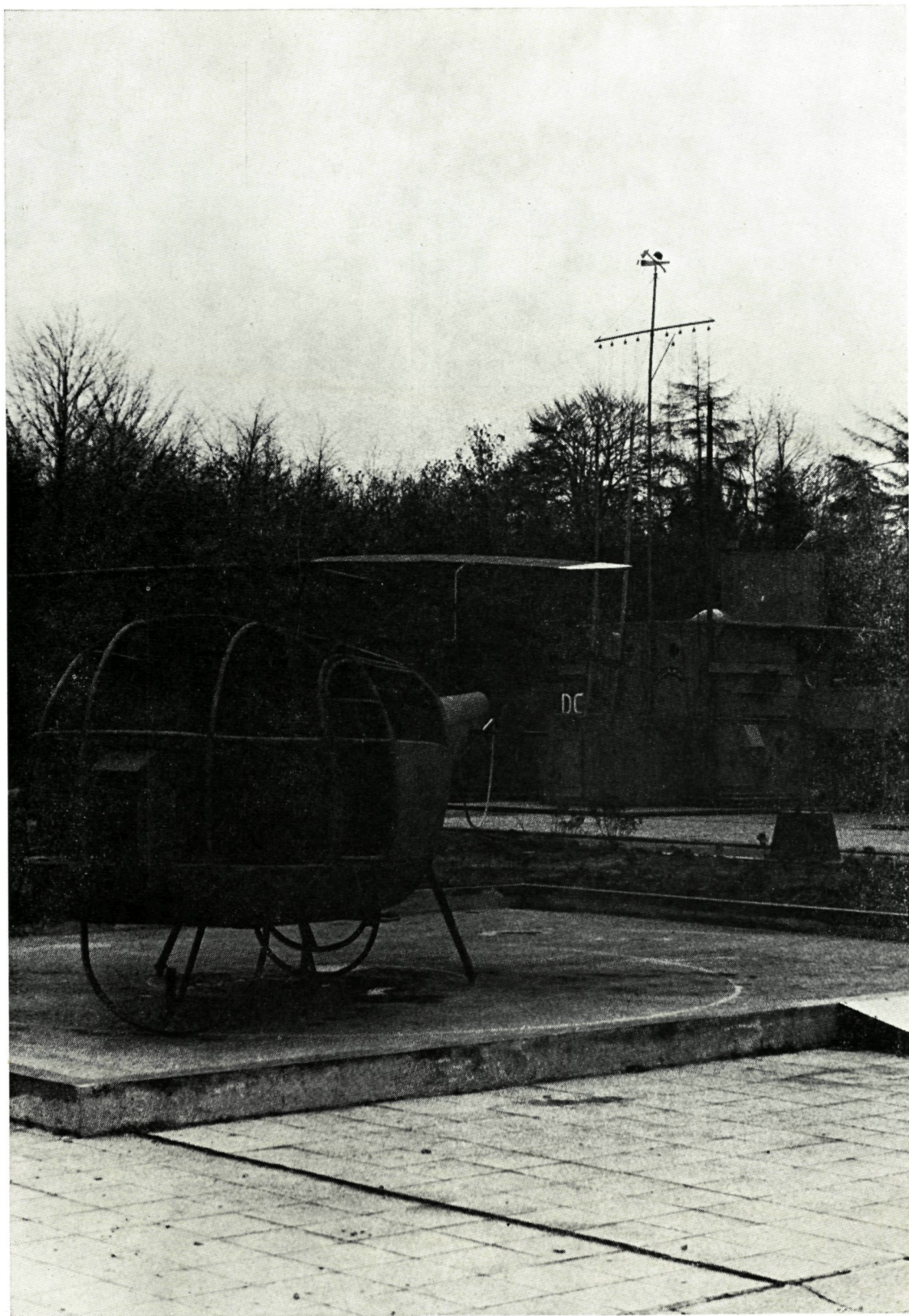
neptunus

*présente à ses
lecteurs ses meilleurs vœux
de Noël et de Nouvel-An*

8400 OOSTENDE

BP 17

Que l'année nouvelle qui se présente soit pour tous l'année de l'accomplissement de votre plus cher désir, qu'elle soit pour la marine marchande l'année la plus prospère et la plus heureuse. Pour la Force Navale qu'elle soit l'année qui marque le début d'une ère nouvelle, sans soucis matériel ni financier et le début d'une relève en personnel ardent enthousiaste qualifié et apte à assurer avec les nouveaux navires qui sont en chantier et en préparation. Une présence sur mer à côté de nos alliés qui soit digne de l'ancienne et glorieuse nation que nous représentons.

het nieuwe n.b.c.d.-oefencentrum voor de zeemacht

door luitenant ter zee A. VAN DEN DRIESCHE

Wat is eigenlijk de N.B.C.D.?

De afkorting N.B.C.D., hoewel zeer goed gekend door leden van de krijgsmachten, heeft voor leken wellicht een kleine uitleg.

Het nucleaire tijdperk werd ingeluid op 16 juli 1945 in de woestijn van ALAMOGORDO in de V.S. met de ontploffing van een 19 Kt atoomwapen. De kracht van deze eerste kernontploffing komt overeen met de explosiekracht van 19.000.000 kg. T.N.T. Deze proefneming werd gevolgd door twee kernontploffingen boven de Japanse steden HIROSHIMA op 5 augustus en NAGASAKI op 9 augustus 1945. De uitwerkingen van deze aanvallen zijn genoeg gekend, praktisch de totale verwoesting van deze twee steden en een dodencijfer van om en bij de 300.000.

Vanaf dit ogenblik volgden proefnemingen, genomen door de Amerikanen, elkaar op aan de lopende band. De Sovjet-Unie bracht haar eerste atoomwapen tot ontploffing op 28 augustus 1949. Sedertdien zijn Engeland, Frankrijk en India en China toegetreden tot de club van de kernmachten.

Een nieuwe stap in de ontwikkeling van de kernwapens werd gezet door de Amerikanen door een thermo-nucleair wapen van 10,4 Mt tot ontploffing te brengen boven ENIWETOK op 31 oktober 1952. Alle vorige proefnemingen waren gebaseerd op kernsplitsing van zware kernen (bv. Uranium 235). Het principe van de thermo-nucleaire wapens (waterstofbommen) berust op de samenvoeging van lichte kernen tot een nieuwe kern, bv. waterstofkernen versmelten tot heliumkernen. De energie, die vrijkomt bij thermo-nucleaire ontploffingen is enorm. Wat gebeurt tijdens dit fusieproces (of samsmeltingsproces) is slechts een zeer kleine fase van de miljoenen jaren durende fusies op de zon. Bij een thermo-nucleaire ontploffing worden temperaturen bereikt van 300.000.000 graden C°. Het eerste fusiewapen had een kracht van 10,4 Mt of 10.400.000.000 kg. T.N.T.

Het fundamenteel verschil tussen de klassieke wapens en de nucleaire wapens is het feit dat er bij de eerste een chemische reactie plaatsgrijpt, bij de laatste grijpt er een verandering in de atoomstructuur plaats. Nieuw bij de nucleaire wapens is de enorme hoeveelheid energie die vrijkomt onder de vorm van hitte, druk- en schokgolf en vooral de radioactieve straling.

De bacteriologische of biologische agentia (B) zijn strijdmiddelen, die de schadelijke eigenschappen exploiteren van zekere levende organismen of hun toxinen. De biologische oorlogsvoering is in principe meer het terrein van de medici en de wetenschappelijke vorsers. Tot op heden zijn de B-agentia nog niet gebruikt op het oorlogsterrein. Ook hier kan men spreken van massa-vernietigingswapens. Met kleine hoeveelheden B-agentia kunnen zeer grote oppervlakten bestreken worden. Bij gebruik van deze wapens blijft het materieel intact, slechts levende wezens en/of planten worden uitgeschakeld of gedood. Bacteriën, virussen, rickettia, schimmels en plantenhormonen behoren tot het arsenaal van de bacteriologische wapens. De bijzonderste ziekten welke door biologische wapens kunnen verspreid worden zijn: miltvuur, cholera, botulisme, dysenterie, typhus, pest en snot.

De chemische agentia (C) zijn beter gekend sedert het eerste massale gebruik ervan tijdens de eerste wereldoorlog. De stad IEPER heeft zelfs de twijfelachtige eer gehad zijn naam te kunnen schenken aan een chemisch strijdmiddel, het Yperiet. Het fameuze mosterdgas of yperiet is door de Duitsers voor de eerste maal gebruikt in de streek van Ieper. Tussen de twee wereldoorlogen werden enorme hoeveelheden chemische agentia vervaardigd en opgeslagen. De Duitsers vervaardigden de nieuwe dodelijke zenuwgassen Tabun, Sarin en Soman welke veel gebruikt werden in de uitroeiingskampen. Tijdens de tweede wereldoorlog werden op de slagvelden zelf en tegen de burgerbevolking geen chemische strijdmiddelen gebruikt. Soms worden de chemische agentia de « kernwapens » van de arme landen genoemd, heel eenvoudig omdat ze goedkoop en gemakkelijk te vervaardigen zijn. Een feit is dat het chemisch wapenarsenaal er is, zowel in de Oostbloklanden als in de Navolanden en dat ze bovendien een wereldwijde bedreiging vormen.

Tijdens de oorlog in Jemen werden opnieuw giftgassen gebruikt. Op 5 januari 1967 werd het dorpje KITAF aangevallen door « Migs » en « Iljoesjins » van de Egyptische luchtmacht. Meer dan 200 mensen, practisch 75 % van de bevolking, werden gedood. Door Rode-Kruiswaarnemers werd vastgesteld dat er wel degelijk giftgassen gebruikt werden.

Ze telden 27 bomkraters, waarvan de wanden overdekt waren met een lichtgroen poeder en ze konden zelfs hun opdracht niet volledig uitvoeren bij gebrek aan gasmaskers. In de loop van hetzelfde jaar werden nog een tiental gasaanvallen uitgevoerd in dit gebied.

De Amerikanen hebben in Vietnam ook chemische agentia gebruikt. Enorme grote oppervlakten jungle en rijstvelden werden vernietigd bij middel van ontbladeringsprodukten, welke ook tot het chemisch wapenarsenaal behoren.

De chemische agentia komen voor onder de vorm van gas en onder de vorm van vloeistof (spray). Ze kunnen verspreid worden door vliegtuigen, uitgerust met straytanks, bij middel van vliegtuigbommen, artillerie en gasgeneratoren. De verscheidenheid van de chemische agentia is zeer groot, praktisch zelfs onbeperkt. Om de bijzonderste te noemen: de dodelijke zenuw-, blaartrekkende-, gift-, stikgassen en de buiten gevechtstellende agentia psychodysleptica, traangas, LSD enz...

De auteur Luitenant ter Zee Van Den Driessche voor het nieuw N.B.C.D.-oefencentrum.

Doel van N.B.C.D.-opleiding

Na deze korte uiteenzetting over de N.B.C.D.-wapens moeten wij een kleine beschouwing maken. Wij leven voor het ogenblik in een tijd van ontspanning, maar niettegenstaande dit, moeten wij realistisch zijn en blijven. De hogergenoemde massavernietigingswapens zijn een realiteit, ze zijn opgeslagen en kunnen gebruikt worden. Wij moeten voorbereid zijn om er ons tegen te beschermen en te verdedigen. Het eerste doel van de N.B.C.D.-school en van het nieuwe N.B.C.D.-complex is de Zeemacht paraat te houden om zich eventueel te verdedigen tegen de uitwerking van deze wapens. Het tweede en niet minder belangrijk doel van de N.B.C.D.-school is het aanleren van de brandbestrijding en de schadebeperking aan boord van schepen en in walinstallaties. De « D » (damage control and fire fighting) is van het allergrootste belang, zowel in oorlogstijd als in vreedstijd. De brandgevaaren in instellingen aan wal, zowel in de burgersector als in de militaire zijn talrijk. Aan boord van schepen is het brandgevaar nog groter en bovendien heeft men af te rekenen met de gevaaren van de zee: stranding, aanvaring en stormschade.

De schijnbare tegenspraak: Brandbestrijding en verontreiniging

Een van de grote problemen van de moderne samenleving is de strijd tegen de lucht-, water-,

bodemvervuiling. De Zeemacht is altijd op de voorgrond getreden om haar steentje bij te dragen in deze strijd. Voorbeelden zijn genoeg voorhanden. In Navo-verband is België « pilootland », samen met de V.S. voor de studie i.v.m. de waterverontreiniging. De Zeemacht levert in dit verband goed werk. Een officier, CPC RENSON, is voorzitter van de onder-commissie bij de inter-ministeriële commissie voor de bestrijding van de zeewaterverontreiniging door koolwaterstoffen (K.W.S.). Sinds het ongeveer met de « TORREY CANYON » in 1967 bestaat er tussen de Civiele Bescherming, verantwoordelijk stilzwijgend akkoord waardoor aan deze laatste de voor de rampenbestrijding, en de Zeemacht, een verantwoordelijkheid gegeven wordt voor de operationele bestrijding van olievlekken op zee. Studies in dit verband gebeuren in het studiecentrum van de Zeemacht; de operationele kant van de zaak berust bij de commandant van de Groepering Operaties van de Zeemacht te Oostende, voor het ogenblik commodore POSKIN.

Wanneer de Zeemacht haar eigen personeel en het ander krijgsmacht- en burgerpersoneel, waarvan verder sprake, wil opleiden moet ze kunnen oefenen in de praktijk. Theoretische lessen zijn noodzakelijk maar, vooral inzake brandbestrijding en schadebeperking is de praktijk hoofdzaak. De meeste brandweerkorpsen in België hebben ten andere een groot probleem in dit verband. Het materieel en het personeel zijn goed maar ook hen ontbreekt het gedeeltelijk aan de mogelijkheid om hun personeel degelijke praktische oefeningen te laten uitvoeren. Grote petroleummaatschappijen zijn zelfs verplicht hun privé-brandweerkorpsen te laten opleiden in het buitenland, bij gebrek aan oefenterreinen in België. Tot op heden had de Zeemacht haar N.B.C.D.-polygoon op het Maeleplein, behorende tot het Centrum voor Marinevorming in Brugge. Om twee bepaalde redenen was er in de jaren 1967-1968 een noodzaak om een nieuw polygoon te voorzien. Enerzijds is de N.B.C.D. training en opleiding het laatste decennium veel complexer geworden en anderzijds is de bebouwde zone rond het Maeleplein steeds meer uitgebreid.

De N.B.C.D.- en schadebeperkingsoefeningen veroorzaken geen enkele verontreiniging, de brandbestrijding daarentegen wel. Hier is het spreekwoord « geen rook zonder vuur » ook omgekeerd van toepassing: « geen vuur zonder rook ». Hierop kan de vraag geopperd worden: In welke mate is er luchtbezoedeling door brandbestrijdingsoefeningen en is dit een niet te vermijden tol die moet betaald worden om goed gevormde brandbestrijdingsploegen te hebben?

Het verontreinigingsprobleem is zeer klein en wordt verder in de uiteenzetting behandeld. De vorming van goede brandweerploegen is van primordiaal belang voor schepen en walinstallaties, niet alleen met het doel mensenlevens en materieel te redden maar ook in de strijd tegen de verontreiniging. De uitbreiding van een brand op zee of aan wal kan soms verhinderd worden door goed getraind personeel. De beste bewijzen ervan werden geleverd tijdens de tweede wereldoorlog. In Londen werden grote stadsgedeelten gevrijwaard door het vakkundig optreden van goedgeoefende korpsen van de Civiele Bescherming. Tijdens zeegevechten in de Pacific zijn er Amerikaanse schepen, welke logisch gezien verloren waren, toch gered door het optreden van zeer goed geoefende « fire and damage control » ploegen. De verontreiniging, welke ontstaat tijdens een grote brand aan de wal of bij het

zinken van een schip, is enorm groot en niet te vergelijken bij de minieme vervuiling tijdens de brandbestrijdingsoefeningen.

Het N.B.C.D.-complex in Oedelem (Rijckvelde)

Tijdens voorafgaande studies werden verschillende mogelijkheden over inplanting bekeken. Uiteindelijk viel de beslissing om het N.B.C.D.-polygoon te bouwen op het militair oefenterrein van Rijckvelde bij Brugge. Alle andere mogelijkheden werden verworpen om redenen van praktische aard, t.t.z. het vermijden van bevolkingscentra en toeristische pleisterplaatsen, het zoeken naar geschikte terreinen i.v.m. personeelsverplaatsingen enz... Een terrein van ongeveer 15.000 m² werd in 1969 vrij gemaakt om er de N.B.C.D.-installaties te bouwen en/of te plaatsen. De keuze binnen het domein werd goed gemaakt, enkel een paar kleine boompjes en wat struikgewas dienden gerooid te worden.

De bescherming van de omgeving en de anti-verontreinigingsmiddelen

De bescherming van de omgeving is zeer grondig bestudeerd en uitgewerkt geworden. Om te beletten dat vonken buiten het afgebakend terrein terecht komen, worden onder wind rekken opgesteld voorzien van sproeikoppen. Door het watergordijn, welke gevormd wordt, is het overslaan van vonken uitgesloten.

Van water- en bodemverontreiniging is er geen sprake. Op elke plaats afzonderlijk, waar oefeningen gehouden worden is er een afvoersysteem naar een centrale bezinktank. In eerste instantie wordt het afvalwater (mengsel 95 % water - 0,5 % brandstof - 4,5 % resten van schuimverwekkende producten, bladeren, enz...) op de plaats van gebruik ge-

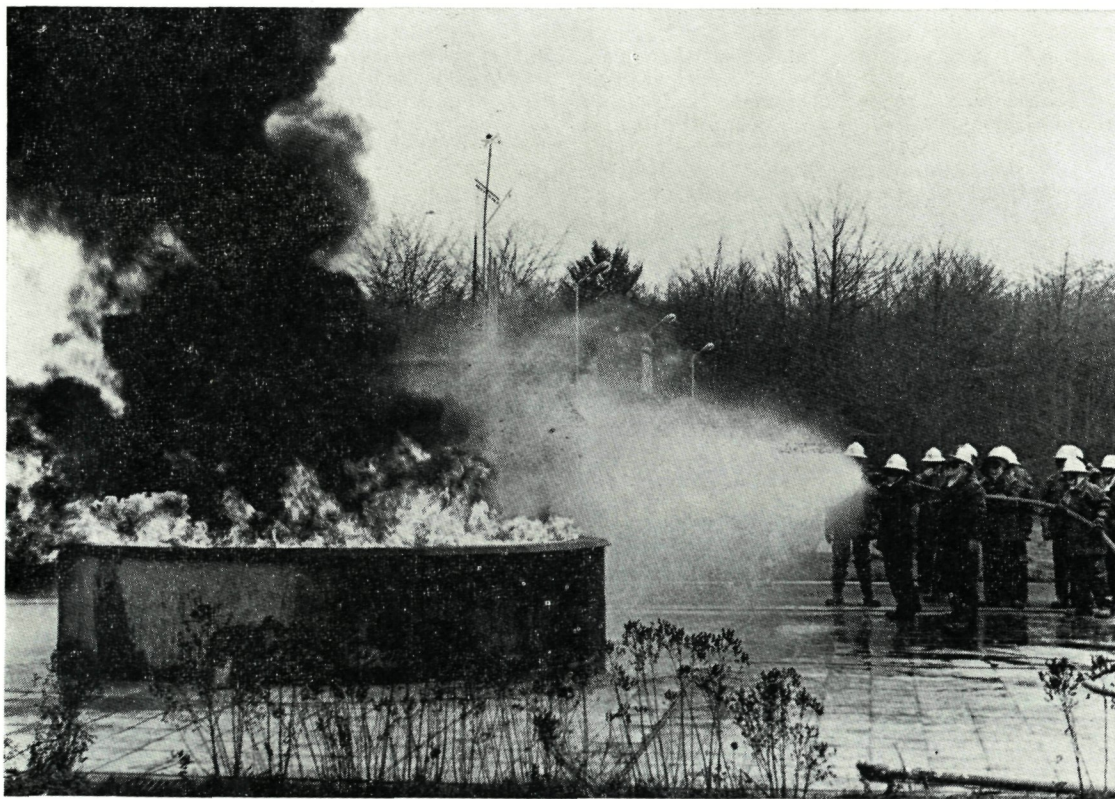
De praktijk, steeds de belangrijkste fase van de opleiding.

filterd. De gefilterde vloeistof vloeit af naar de centrale bezinktank. Van hieruit wordt het reeds min of meer gezuiverde water naar twee bezinktanks van 50 m³ gepompt. In die tanks gebeurt de tweede bezinking. Tussen de tanks en de definitieve afvoer naar buiten is een afscheider geplaatst waar de allerlaatste vuilresten verwijderd worden. Wij menen, mocht elke fabriek in België zo'n systeem toepassen, dat er geen sprake zou zijn noch van bodemverontreiniging, noch van waterbezoedeling. Voor wat de rookafzuiging betreft wordt er een studie gemaakt door de diensten van de Militaire Gebouwen in samenwerking met de Interministeriële Commissie voor Wetenschapsbeleid. Eerlang zal hiervoor ook een oplossing gevonden worden. In zijn geheel samengevat kunnen wij overtuigd zijn dat de Zeemacht hier een voorbeeld geeft van de mogelijke samengang van de moderne technieken en het beschermen van het leefmilieu.

De onderscheiden installaties en hun doel DE BRANDBESTRIJDINGSINSTALLATIE

De brandbestrijdingstechniek is veelomvattend. Bijna iedere brand dient op een verschillende wijze benaderd en geblust te worden. Elke soort brandbestrijding simuleren ware onmogelijk, aangezien te veel factoren, zoals o.a. de weersomstandigheden, een rol spelen. Branden aan boord van schepen dienen meestal anders te worden geblust dan aan de wal aangezien de hoeveelheid gebruikt bluswater belangrijk is voor de stabiliteit van het schip. De installaties in het polygoon zijn ingericht om branden te leren bestrijden onder de meest voorkomende omstandigheden.

De beste methode om leerlingen de brandbestrijdingstechnieken aan te leren is de stap bij stap

methode. Een brandhaard is oorspronkelijk in de meeste gevallen klein. Een snelle interventie met van de brand. Om die reden worden kleine diverse kleine middelen voorkomt meestal de uitbreiding vuurhaarden; kuipen met een oppervlakte van ongeveer één vierkante meter; geblust met de bestaande handblustoestellen. Omdat verschillende brandstoffen gebruikt worden, zoals petroleum, benzine, solventen, hout en metalen dienen er ook verschillende blusmiddelen gebruikt te worden.

Naargelang de vereisten worden brandblussers gebruikt met water, poeder en CO₂.

De volgende stap is het blussen van grote branden, vooral dan K.W.S.-branden. Daarvoor zijn drie kuipen voorzien, één voor het blussen met chemisch of mechanisch schuim; met een oppervlakte van 30 m²; één gelijkgrondse kuip voor het blussen met water onder nevelvorm, elk met een oppervlakte van ongeveer 20 m².

Tot nu toe gebeuren alle oefeningen in open lucht. Zowel aan de wal, en vooral, aan boord van schepen moet de brand aangevallen worden in gesloten ruimten, dit vergt speciale voorzorgen en technieken. Om de werkelijkheid zo nauwkeurig mogelijk te benaderen heeft de Zeemacht zijn bekende Algerines gebruikt. Bij het slopen van de «GERLACHE», de «DE MOOR» en «LE COINTE» werden de bovenbouwen van deze schepen overgebracht naar het N.B.C.D.-complex. Hiermede werd, met uiterst goedkope middelen, het probleem van de realiteit van scheepsbranden opgelost. Een van deze constructies wordt gebruikt als schadebeperkingsruimte, waarover later meer. In de twee andere ruimten worden allerlei brandblusoefeningen gehouden, zoals branden in machinekamers, logistiek, radiohutten, kombuizen, enz...

Aangezien de Zeemacht ook uitgerust is met heli-copters en de heli-copterbranden zeer specifiek zijn werd ook hierin voorzien. Op een platform staat de make-up van een Alouette III. De leerlingen wordt aangeleerd hoe ze de inzittenden dienen te redden en hoe ze vervolgens de heli-copter moeten blussen.

Vergane glorie... « DE GERLACHE » en « LECOINTE ».

Nette en ordevolle bergplaatsen.

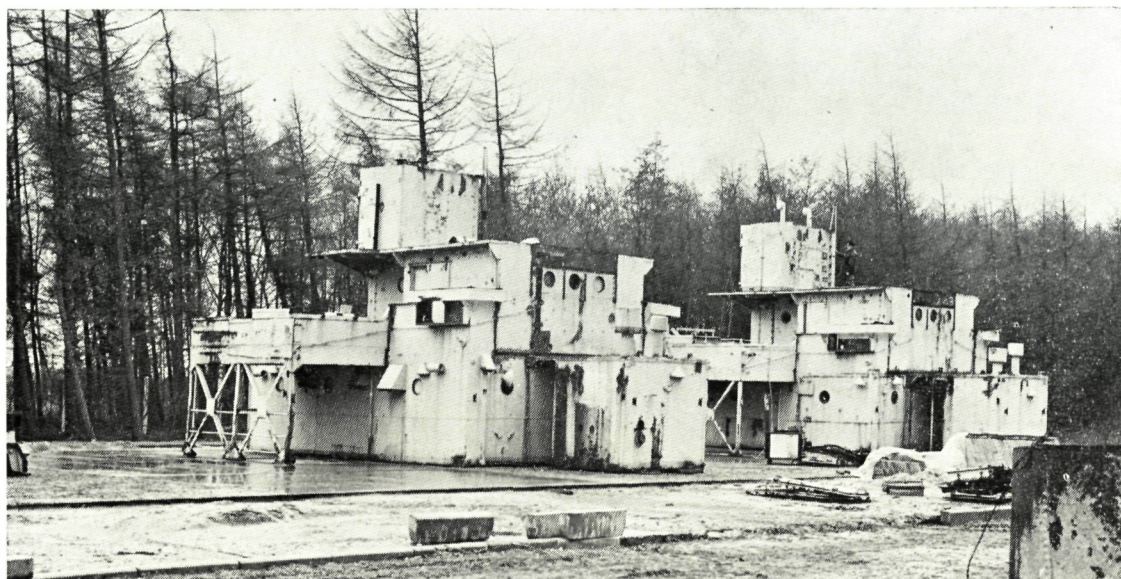
DE SCHADEBEPERKINGSINSTALLATIES

Het dichten van lekken in de romp en in leidingen en het stutten en schoren van dekken, romp, deuren en luiken na een aanvaring of inslagen is zeer belangrijk voor het levensbehoud van opvarenden en voor het drijvend houden van schepen. Een degelijke theoretische instructie over deze technieken is noodzakelijk, maar zonder praktische oefeningen kan geen efficiënte schadebeperkingsploeg gevormd worden. Hiervoor is een compartiment voorzien, waar de reële omstandigheden kunnen nagebootst worden. In deze ruimte wordt de theorie getoetst aan de praktijk.

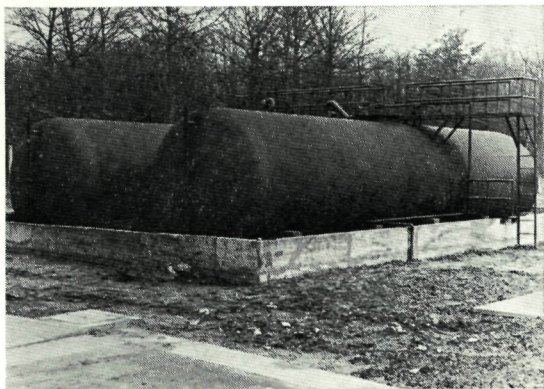
DE N.B.C.-INSTALLATIE

Allerhande «simulators» zijn voorzien om de leerlingen toe te laten het N.B.C. detectie- en ont-smettingsmaterieel te laten gebruiken. Praktische beschermingsoefeningen kunnen uitgevoerd worden in het dienstgebouw, in de drie scheepsconstructies en op open terrein.

Na een reeks oefeningen kunnen instructeurs en leerlingen zich wijden aan persoonlijke hygiëne.

Stortbaden zijn ten allen tijde beschikbaar. Niet-tegenstaande de Zeemacht zorgvuldig omspringt met de haar toegewezen kredieten, moet er toch op geen druppel water gekeken worden, de waterwinning geschiedt ter plaatse bij middel van een artesische put.

De Zeemacht baat het N.B.C.D.-polygoon uit maar ook de koopvaardij en onderdelen van de landmacht maken gebruik van dit complex

De bouw van dit N.B.C.D.-polygoon was voor de Zeemacht onontbeerlijk. De scheepsbemanningen

en het walpersoneel moeten getraind worden. Het personeel en opleiding laten geven in het buitenland is financieel niet te verantwoorden, bovendien zijn periodieke oefeningen noodzakelijk.

De Zeemacht staat aktueel in voor de opleiding, inzake brandbestrijding en schadebeperking, van de leerlingen van de Hogere Zeevaartschool van Antwerpen, de Zeevaartschool van Oostende, het (R.M.T.) en van het Loodswezen van Oostende, van personeel van de Regie voor Maritiem Transport de matrozen en bootsmannen aangeworven door de Pool van de Zeelieden van de Koopvaardij. Het personeel van het Licht Vliegwezen van de Landmacht volgt de cursussen voor vliegtuigbrandbestrijding en vanaf volgend jaar zal de Zeemacht ook instaan voor de brandbestrijdingsopleiding van leerlingen CORLOG van de Landmacht (Logistiek Centrum van de L.M.).

Vanaf januari 1975 zal het N.B.C.D.-polygoon volledig operationeel zijn. Ongeveer 3.000 leerlingen zullen er per jaar voor een kortere of langere periode verblijven. Ook zonder aan natuurverontreiniging te doen zal het personeel van de Zeemacht, de Koopvaardij en de andere krijgsmachten een degelijke opleiding ontvangen en op die wijze beter kunnen instaan voor de veiligheid van schepen en walinstallaties.

Nu reeds in uw agenda noteren!!!

A inscrire sur vos tablettes!!! (dès maintenant)

Galabal Zeemacht Bal de Gala de la Force Navale

TE OOSTENDE - KURSAAL
A OSTENDE - KURSAAL

**Op 7 februari 1975
Le 7 février 1975**

vers une démilitarisation des mers ? actualités et perspectives

par le Premier Maître Chef c.o.r. Franz Vilain
Licencié en Droit maritime et aérien

S'il n'entre pas dans nos intentions - parce que débordant du cadre d'un tel article - d'étudier tous les efforts de l'humanité dans son désir d'éloigner, à l'avenir, le spectre de la guerre du monde marin, il nous paraît cependant intéressant de relever les principales réalisations juridiques qui ont vu le jour en ce domaine et de tenter une très sommaire analyse de leur portée réelle.

LA DECLARATION DES PRINCIPES SUR LES FONDS MARINS

On peut trouver dans la déclaration des principes régissant le fond des mers (1) la première manifestation importante d'une volonté internationale (2) d'exclure de la course aux armements une partie de l'univers marin et une tentative mondiale d'empêcher que les deux tiers du globe ne serve, eu égard aux développements de la science et des techniques navales, de champ de bataille futur pour d'éventuelles confrontations. Si, déjà dans le préambule (3), le caractère non militaire apparaît sans équivoque, l'expression en est clairement affirmée dans les articles cinq (4), huit (5) et dix (6).

On pourrait certes s'interroger (7) sur la portée effective de cette déclaration et sur son impact dans les relations internationales, il n'en est pas moins vrai que la « déclaration de principes » adoptée le 17 décembre 1970 apporte une philosophie qui, d'ores et déjà, dote les fonds marins d'un régime juridique encore imprécis mais cohérent (8). Il n'est pas contestable que la déclaration n'a pas de caractère contraignant (9) et qu'en l'occurrence, son influence en est singulièrement réduite; néanmoins, « la signification de la Déclaration réside non pas dans la force obligatoire de ses principes, **inexistante** à l'heure actuelle, mais dans les perspectives qu'elle ouvre et dans la voie qu'elle trace pour le développement du droit de la mer » (10). La déclaration peut donc se comprendre comme une base, sinon la base, du futur traité sur les fonds marins et comme une étape importante non seulement du processus de démilitarisation des mers, mais encore du désarmement, car les termes employés font référence « à des fins exclusivement pacifiques » et aux « négociations internationales entreprises dans le domaine du désarmement ». Dès lors, sur le plan des principes, son importance ne saurait être minimisée et a même,

nous semble-t-il, autant d'importance que « le traité interdisant de placer des armes nucléaires et d'autres armes de destruction massive sur le fond des mers et des océans ainsi que dans leur sous-sol (11) » plus communément appelé, mais à tort (12) :

THE SEABED DEMILITARISATION TREATY

Ce traité, qui s'inscrit lui aussi dans le cadre d'une politique internationale de désarmement (13) aborde l'aspect spécifiquement militaire (14) du problème et définit les armes à exclure du fond des mers (15), l'aire géographique à laquelle s'attache cette prohibition (16) et les procédés de contrôle et de mise en œuvre des objectifs de cet accord (17).

Il n'est pas sans pertinence de rapprocher cet instrument international d'un autre : le « Traité sur les Principes régissant les activités des Etats en matière d'exploration et d'utilisation de l'espace extra-atmosphérique, y compris la lune et les autres corps célestes » du 27 janvier 1967. Comparer ces deux traités au point de vue de l'armement prohibé ne serait pas dénué d'intérêt, mais nous entraînerait trop loin.

S'il n'est pas dans notre propos d'examiner ici les systèmes de vérification et d'application de ce traité (18), par contre, relevons (19) les deux grandes conditions qui sont nécessaires pour qu'une arme soit interdite :

- a. l'arme doit être placée sur le fond de la mer ou dans son sous-sol,
- b. l'arme doit être de destruction massive, c'est-à-dire nucléaire, bactériologique ou chimique suivant les critères militaires.

En conséquence, les armes conventionnelles qui prennent emprise sur le fond des mers, telles par exemple les mines à orins et qui n'étant pas dérivantes, restent à l'endroit où elles sont mouillées (19 bis) doivent être exclues du champ d'application de ce traité, puisqu'elles ne sont pas de destruction massive.

Si l'on s'en tient non seulement à l'esprit du traité, mais même à sa lettre, l'adjectif « nucléaire » étant pris dans son acception générale, il ne convient pas, selon nous, de dissocier, et nous verrons infra que cette distinction est contestable, l'arme tactique, dont l'objectif est cependant limité, de l'arme stratégique qui est, elle, de destruction massive. Mais le sous-marin lanceur d'engins nu-

cléaires, même stratégiques, doit échapper à la prohibition édictée par ce traité s'il ne repose pas sur le fond de la mer.

Quant à la zone couverte par les dispositions du traité, il faut distinguer l'intérieur de la zone de 12 milles définie par la Convention de Genève du 29 avril 1958, où l'interdiction ne s'applique qu'aux Etats autres que l'Etat côtier, et la zone extérieure aux 12 milles, où cette interdiction est générale et applicable à tous les Etats.

A part la Déclaration des Principes et The Seabed Demilitarisation Treaty, deux autres instruments internationaux méritent d'être mentionnés : le plus ancien d'abord, le traité prohibant les essais d'armes nucléaires dans l'atmosphère, dans l'espace et sous l'eau (20) et les accords du 26 mai 1972 entre les U.S.A. et l'U.R.S.S. (21).

THE TEST BAN TREATY

L'article premier de ce traité dont le but, ainsi que son appellation le mentionne, est la prohibition des essais nucléaires, établit l'interdiction de ces expériences non seulement sous la haute mer, mais aussi sous la mer territoriale. E.D. Brown (22) admet l'extension de cette prohibition au sous-marin, non pas en se référant au concept « under water », mais à la deuxième partie de cet article 1 : « or in any other environment if such explosion causes radioactive debris to be present outside the State under whose jurisdiction or control such explosion is conducted ». Dès lors, et nous souscrivons à cette interprétation, une explosion **sous le sol** de la mer territoriale est licite si aucun dégagement radioactif (23) n'échappe à la souveraineté de l'Etat que l'a déclenché. The Seabed Demilitarisation Treaty n'incluant pas la mer territoriale dans ses dispositions, de même que la Déclaration des Principes sur les fonds marins. Mais, en pratique, est-il toujours possible de contrôler une explosion nucléaire et, ainsi, de rester maître de ses conséquences ?

SALT AGREEMENTS

Ce sont les derniers en date et les plus importants, d'un point de vue pratique, des accords conclus dans le cadre du Désarmement, car ils s'attachent à réglementer, de façon précise, les espèces et les quantités d'armes qui peuvent être mises en œuvre chez les signataires et contribuer, ainsi, de par l'ampleur de leur portée, dans une large mesure, à la démilitarisation des mers.

A ce propos, G. Berlia relève (24) qu'étaient en outre (25) « à prendre en considération les SLBM (Submarine Launched Ballistic Missiles), qui sont des engins embarqués à bord des sous-marins nucléaires à partir desquels ils devraient être éventuellement lancés ». Si, par les accords SALT le nombre des SLBM est seulement limité (26), il n'en est pas moins vrai que, de plus en plus, la mer apparaît comme devant devenir une zone où la place de l'armement sera contestée. Certes ces accords n'affecteront pas les programmes militaires en cours d'exécution, tant aux U.S.A. (sous-marin lanceur d'ICBM, Trident) qu'en U.R.S.S. (développement gigantesque de la marine de guerre (26 bis) ; mais, malgré leur relative caducité (5 ans), ils doivent être regardés comme s'inscrivant dans le cadre d'une démilitarisation des mers.

Ainsi, nous venons de passer en revue les principaux instruments internationaux existant à l'heure actuelle, qui, en concernant la mer, tendent de la préserver, **d'une manière générale**, comme « héritage commun de l'humanité » (27).

D'autres réalisations ont déjà vu le jour et ont réglementé ou exclu de l'usage militaire, certaines aires géographiques des océans. Les plus anciennes, où la coutume a encore toujours une place prépondérante, concernent la mer territoriale et la zone contiguë (27 bis) et régissent le passage des bâtiments de guerre. C'est un principe bien établi que le passage inoffensif des navires de guerre étrangers est permis dans les eaux territoriales d'un autre Etat, sous condition du respect des règlements de l'Etat limitrophe. En ce qui concerne le sous-marin, celui-ci doit naviguer en surface dans les eaux territoriales et arborer son pavillon.

Question des détroits turcs et de la Mer Noire : Après la première guerre mondiale, la régime des détroits turcs fut réglé par la convention de Lausanne (28) aux termes de laquelle le passage était libre pour les navires de commerce et pour les navires de guerre de tous les pays, en temps de paix comme en temps de guerre, mais avec la restriction que, par les détroits du Bosphore et des Dardanelles, aucun Etat ne pouvait faire pénétrer dans le Mer Noire une flotte militaire de puissance supérieure à la plus importante des forces navales appartenant à un Etat riverain. Par la convention de Montreux (29), le régime de la démilitarisation a été modifié et la situation de la Turquie améliorée quant à son pouvoir discrétionnaire d'interdire ou non le passage des navires de guerre étrangers vers la Mer Noire. Actuellement, le séjour des navires de guerre étrangers en Mer Noire ne peut dépasser 21 jours et le tonnage est limité, mais susceptible d'être augmenté en cas d'accroissement de la marine de guerre soviétique. La Convention de Montreux peut s'analyser, par rapport à celle de Lausanne, comme une remilitarisation.

Plus récemment, en 1967, la majorité des Etats Sud-Américains ont conclu le traité de Tlatelolco (30), qui, par son protocole additionnel no. 1, est aussi ouvert à la ratification des Etats extra-Sud-Américains. L'impact de ce traité essentiellement terrestre (31) touche également le droit de la mer, puisque plusieurs Etats Sud-Américains revendiquent la souveraineté de zones importantes des Océans qui baignent leurs côtes (32) et qu'ainsi, des surfaces, tant du Pacifique que de l'Atlantique (33), sont, sinon démilitarisées, du moins dénucléarisées. L'Assemblée Générale des Nations Unies a d'ailleurs approuvé ce traité et l'a recommandé à la signature des Etats par sa résolution 2886 XII du 5 décembre 1967.

D'un point de vue historique, il ne nous paraît pas sans intérêt à propos de son efficience (33 bis) de mentionner la déclaration de Panama du 3 octobre 1939, fruit d'une conférence de vingt et un Etats américains instaurant une large zone de sécurité collective qui s'étendait de 50 à 300 milles des deux côtés des rivages atlantiques et pacifiques et qui englobait les Bermudes, Cuba et les Iles Galapagos.

Dans une tout autre partie du monde, l'Océan Indien est en voie de devenir, par la résolution 2832 de l'Assemblée Générale des Nations Unies (34), une « zone de paix ». Le paragraphe 1 de la déclaration « solemnly declares that the Indian Ocean within limits to be determined, together with the air space above and the ocean floor subjacent thereto, is hereby designated for all time as a zone of peace ».

L'on se rappellera aussi les échos mentionnés par la presse de cette année au sujet de l'éventuel

établissement d'une base américaine dans l'Archipel de Chagos, au sud de l'Inde. Certes, ce n'est pas déjà chose acquise (35), mais l'on peut constater que la portée de cette déclaration est particulièrement grande en superficie, puisqu'elle vise, non seulement à une dénucléarisation d'une zone océane, mais surtout à une démilitarisation, à un véritable désarmement localement situé.

Dans un même ordre d'idées, mais quoique de portée plus restreinte, l'on ne manquera pas de relater la déclaration des ministres de l'Association des Etats de l'Asie du Sud-Est (36), qui tend aussi à faire une zone de paix, de cette région où les mers occupent une surface relativement très importante (37).

Précédemment l'Indonésie (37 bis) avait déclaré transformer en eaux intérieures les vastes zones de haute mer qui séparent les îles de cet état ; les Philippines ont aussi avancé des prétentions similaires.

Ainsi donc, nous venons de constater la division de la mer « horizontale » en certaines régions ou zones d'où serait exclue toute ou certaine activité militaire. Qu'en est-il, d'autre part, en ce qui concerne la mer « verticale » : la surface des flots, le sein des océans et le fond des mers ?

On peut lire dans « The future of the Oceans » (38) : « Although future wars may see the decisive impact of naval power displaced by air forces and missiles, this might not apply to the limited warfare that characterizes, for example, the present hostilities in the Middle East, where the naval strength of the United States and the Soviet Union are vital factors in the balance of forces ». Cette vue des choses n'est pas contestable : de tout temps, la possession d'une marine de guerre puissante a été pour les nations le plus sûr garant, non seulement de leur indépendance, mais encore l'un des facteurs majeurs du développement économique en assurant la sécurité des flottes commerciales (39) et, en temps de guerre, l'un, sinon le principal élément décisif de l'issue des conflits. Cependant le visage des forces navales a changé avec le développement de la technique et la meilleure connaissance des océans (40). Il est donc à craindre que, lors d'un éventuel conflit international entre grandes puissances, plus encore que dans le passé, la stratégie navale voie des engagements militaires se dérouler sous la surface des mers (41).

Face à cette modification du fait, le droit, qui, par l'ordre des choses et par sa nature, est précédé par celui-là, a dû s'adapter aux nouvelles circonstances et tenter de faire disparaître le vide juridique, le non-droit, auquel se rattachait le régime des eaux et des fonds sous-marins surtout d'un point de vue militaire.

Il a été relevé supra les principales réglementations ou principes internationaux qui régissent l'usage militaire du fond des mers. Pour la surface des océans, le principe qui prévaut est celui de la liberté de la haute mer ; à cela se rattache la question de la licéité des manœuvres en temps de paix. Si, pour les occidentaux, il ne paraît pas y avoir là de problème, par contre (42), pour l'U.R.S.S., « aucune zone de tir pour forces navales ou aériennes et aucune autre zone d'exercices de combats restreignant la liberté de la navigation ne peut être établie en haute mer au voisinage des côtes d'un pays étranger ou sur des routes maritimes internationales (43) ». Si l'on peut aisément

comprendre les mobiles intéressés d'une telle attitude (44), il est, par contre, plus difficile d'y souscrire car « une mer territoriale de 12 milles offre un écran suffisant à première vue contre la « pression » que pourrait ressentir le riverain au large des côtes duquel d'autres Etats procéderaient à des exercices navals » (45).

Concernant l'usage pacifique du plateau continental, si l'article 3 de la déclaration sur le plateau continental de la mer Baltique stipule qu'il doit être utilisé exclusivement par les Etats dans des buts pacifiques, c'est sans succès que l'Union Soviétique a tenté d'en faire inclure le principe dans la convention sur le plateau continental, à Genève, en 1958 (46). Quant à la nature des droits de l'Etat riverain sur le plateau continental en temps de guerre, cette question n'a pas été résolue par la convention (47).

En ce qui concerne « l'entre-deux-eaux », le principal écueil est le cas du sous-marin lanceur de missiles (4). Le sujet est pudiquement éludé, la portée du Seabed Demilitarisation Treaty étant ainsi singulièrement réduite de l'accord tacite des intéressés ; d'ailleurs W.T. Burke (49) ne note-t-il pas avec pertinence « to extend this invulnerability is preserved, it is widely believed that these weapons systems contribute greatly to the stability of relations between the contending major maritime powers since each side remains vulnerable if an attack were launched against the other » ?

Jacques Perrot constate quant à lui (50) : « Il semble d'ailleurs assez paradoxalement, que l'immortance accrue prise par les océans en matière militaire, tende à renforcer la règle juridique de liberté et de non-affectation, tandis que les utilisations économiques du milieu marin poussent au contraire à son appropriation ». Ces deux courants sont d'ailleurs cause, à nos yeux de l'échec de la conférence de Caracas qui s'est tenue cette année sur le droit de la mer. Cette contradiction nous paraît malheureusement ne pas être la seule qui puisse être relevée dans ce domaine de la démilitarisation de la mer ; le problème du sous-marin, qui vient d'être évoqué (51), en est déjà un.

D'autre part, comment concevoir une vraie démilitarisation globale, dont, à nos yeux, la dénucléarisation n'est qu'un aspect quantitatif (52), alors que l'on s'achemine de plus en plus vers une division du milieu marin, tant dans un sens vertical qu'horizontal ? Dans la même optique, soulignons qu'à l'Association de droit international à la conférence de Buenos-Aires, la branche américaine a proposé l'extension du plateau continental à une profondeur de deux mille cinq cents mètres, soit environ vingt pour cent de l'étendue totale des mers, **et ce, dans un but stratégique** ; mais, d'autre part, il est douteux que l'U.S. Navy y souscrive entièrement, ses bâtiments ne jouissant plus alors d'une totale liberté de navigation (53).

Affirmer que, dans l'avenir, la mer sera un facteur d'union entre les nations nous paraît peu réaliste : trop d'intérêts s'y opposent (54).

Certes, diverses tentatives sont en cours (55) et des réalisations ont vu le jour pour tenter d'enlever les deux tiers du globe à la fureur des hommes, mais qu'en serait-il de toutes ces créations du droit international et de la diplomatie si un conflit surgissait ? Nous sommes sceptiques sur la valeur réellement contraignante du plus pragmatique de ces instruments.

L'on doit, à coup sûr, appeler de ses vœux une pacification des mers (56), mais il faut rester prudent : d'où la nécessité actuelle et peut-être permanente de la présence indispensable des forces navales tant de surface que sous-marines, d'autant plus qu'il est difficile d'admettre, du point de vue militaire, une arme et d'en interdire une autre (57). La Belgique l'a d'ailleurs compris puisque, pour respecter une des missions qui est impartie dans le cadre de l'OTAN à notre Force Navale, la construction de plusieurs escorteurs est en cours. Si les Etats industrialisés sont d'accord de faire certaines concessions (58) quant aux incidences économiques résultant d'un nouveau droit des mers, par contre il n'est pas certain qu'ils seraient disposés à s'exclure, par la voie d'une démilitarisation, d'un domaine où leur supériorité est encore incontestable et où leur avance technologique et financière peut leur permettre, sinon de maintenir indéfiniment leur prééminence, du moins de retarder les prétentions des nouveaux Etats (59).

REMARQUES : Les références sont présentées de la façon usuelle ; Les passages soulignés, tant du texte que des citations, l'auront été par nous.

(1) Déclaration des principes régissant le fond des mers et des océans, ainsi que leur sous-sol, au-delà des limites de la juridiction nationale (Résolution 2749 - XXV) adoptée par l'Assemblée générale des Nations Unies, le 17 décembre 1970. L'article 1 de la déclaration en définit le champ d'application : « Le fond des mers et des océans, ainsi que leur sous-sol, au-delà des limites de la juridiction nationale (ci-après dénommée la Zone) ... ».

(2) Adoption par 108 pays, dont la France et la Belgique, avec 14 abstentions comprenant les pays socialistes.

(3) « Convaincue que la Zone sera affectée à des fins exclusivement **pacifiques** et que son exploration et l'exploitation de ses ressources se feront dans l'intérêt de l'humanité tout entière ».

(4) Article 5 : « La Zone **devra être utilisée à des fins exclusivement pacifiques** par tous les Etats, qu'il s'agisse de pays côtiers ou de pays sans littoral, sans discrimination conformément au régime international à établir ».

(5) Article 8 : « La Zone sera affectée à des fins **exclusivement pacifiques**, sans préjudice de toutes mesures dont il a été ou dont il serait convenu dans le contexte des négociations internationales entreprises dans le domaine du **désarmement** et qui pourraient être applicables à une zone plus large. Un ou plusieurs accords internationaux seront conclus dès que possible, de manière à appliquer effectivement ce principe et à faire un pas vers l'**exclusion** du fond des mers et des océans, ainsi que de leur sous-sol, **de la course aux armements** ».

(6) Article 10 : « Les Etats favoriseront la coopération internationale dans le domaine de la recherche scientifique à des fins **exclusivement pacifiques** : (...) ».

(7) Cf. « La nature juridique de la « Déclaration des principes » sur les fonds marins » par Krysztow Skubiszewski, dans Annales d'Etudes internationales 1973, volume 4, pp. 237 à 248, Genève. Le libellé, en usant du mot « déclaration », définit bien le caractère volitif, mais non pas contraignant.

(8) R.J. Dupuy, p. 17, dans « Le Fond des Mers », par C.A. Colliard, R.J. Dupuy, J. Polvéche et R. Vaissière, collection U-Relations et Institutions internationales, Armand Colin, 1971.

(9) K. Skubiszewski, op. cit. et loc. sub (7), p. 247 : « Nous pouvons donc conclure que dans son ensemble la déclaration formule des principes non obligatoires au sens juridique ».

(10) K. Skubiszewski, op. cit. et loc. sub (7), p. 248.

(11) Ce traité ouvert à la signature des Etats le 11 février 1971 est entré en application le 18 mai 1972 ; il est la concrétisation du traité recommandé le 7 décembre 1970 à la signature et à la ratification des Etats par la vingt-cinquième Assemblée Générale, résolution 2660, des Nations Unies.

(12) Ainsi que nous l'allons voir, ce traité ne prohibe que l'usage de **certaines** armes susceptibles d'être placées sur ou dans le fond des mers.

(13) Cf. le préambule : « Convaincus que le présent traité constitue une étape vers un traité de **désarmement** général et complet, sous un contrôle international strict et efficace, et résolu à poursuivre les négociations à cette fin... ». Voyez le chapitre 8, pp. 181 à 189, de « Les Nations Unies et le Désarmement, 1945-1970 ». New-York, qui traite du « Pro-

Toutes ces contradictions entre le fait et le droit sont significatives, selon nous, au mieux, des balbutiements au stade desquels on en est pour trouver une solution au désarmement ; au pire, de l'avortement d'une issue favorable à ce problème. Dans un tel état de choses et en égard à la croissance sans cesse grandissante des flottes de l'Est, la Chine communiste dispose d'une marine de 1200 unités (60) forde de 130.000 hommes, il ne me paraît pas prudent de cesser d'être vigilant : n'oublions pas que les Traités sont pour les Etats totalitaires des « chiffons de papier » toujours susceptibles d'être déchirés.

Néanmoins, « Many details would require solution especially on inspection, but this mode of arms limitation could lead to others by which new areas of the ocean could be progressively sanitized ». lit-on dans un des plus récents ouvrages en ce domaine (61) ; puisse-t-il s'agir d'autre chose que d'un vœu pieux !...

blème de la prévention de la course aux armements sur le fond des mers ».

(14) Cf. le communiqué final de la session ministérielle (3-4 juin 1971) du Conseil de l'Atlantique nord, article 17 : « Passant en revue l'évolution de la situation dans le domaine du contrôle des armements et du désarmement, les ministres ont pris note de la conclusion d'un traité interdisant la mise en place d'armes de destruction massive sur le fond des mers et des océans, qui marque à leurs yeux un progrès important », cité dans « OTAN Documentation 1971 », pp. 413 et 414. Etaient dans le même sens, l'article 5 du communiqué final de la session ministérielle du Conseil de l'Atlantique nord (4-5 décembre 1969), cité aussi in « OTAN Documentation 1971 », p. 389.

(15) Article premier : « Les Etats parties au présent traité s'engagent à n'installer ou placer sur le fond des mers et des océans ou dans leur sous-sol, au-delà de la limite extérieure de la zone du fond des mers qui est définie à l'article II, aucune **arme nucléaire** ou autre type d'**arme de destruction massive**, non plus qu'aucune construction, installation de lancement ou autre installation expressément conçue pour le stockage, les essais ou l'utilisation de telles armes ».

(16) Article deux : « Aux fins du présent traité, la limite extérieure de la zone du fond des mers visée à l'article 1 coïncidera avec la limite extérieure de la zone de 12 milles mentionnée dans la 2e partie de la convention sur la mer territoriale et la zone contiguë, signée à Genève le 29 avril 1958 et elle sera mesurée conformément aux dispositions de la 1e partie, section III, de la dite convention et conformément au droit international ».

(17) Cf. article III.

(18) Voir p. 84 in « The Demilitarisation and Denuclearisation of Hydrospace », by Edward D. Brown, Annales d'Etudes Internationales 1973, vol. 4, pp. 71 à 92, Genève.

Voir aussi p. 48 in « L'affectation exclusive du lit des mers et des océans à une fin pacifique », par R.J. Dupuy, in op. cit. et loc. sub (8).

(19) E. Brown, op. cit. et loc. sub (18), p. 82.

R.J. Dupuy, op. cit. et loc. sub (8) et (18), pp. 43 à 46, spéc. p. 45.

(19 bis) Les seules permises par la Convention VIII de La Haye de 1907, qui instaure comme critères de licéité la fixité ou la très brève durée d'activité (une heure maximum) des mines flottantes.

(20) The Nuclear Test Ban Treaty du 10 octobre 1963, que ni la Chine de Pékin ni la France n'ont ratifié.

(21) Strategic Arms Limitation Talks (Salt) Agreements.

(22) Op. cit. et loc. sub (18), p. 73.

(23) Concernant le rapport existant entre les essais nucléaires et la pollution radioactive des mers, voir E. D. Brown, « The Legal Regime of Hydrospace », chap. 6, « Nuclear pollution », 1971 London, Stevens and Sons.

(24) G. Berlia, « Les accords du 26 mai 1972 », mise à jour du cours de 1972, « Problèmes nucléaires et relations internationales », Les Cours de Droit, stencillé.

(25) A côté des ICBM basés à terre.

(26) Voyez le protocole annexe à la convention provisoire des accords du 26 mai 1972 entre l'U.R.S.S. et les U.S.A.

(26 bis) L'on pouvait dès à lire dans « Otan Documentation 1971 », p. 78, dont l'actualité n'est d'ailleurs plus brûlante : « Un des principaux facteurs de la puissance navale de l'U.R.S.S. est une flotte d'environ 340 sous-marins, dont les deux tiers sont du type océanique à grande autonomie... Cette force impressionnante a, comme le reste de la marine soviétique, fait l'objet d'une modernisation très poussée et s'est rapidement accrue, ces dernières années. Elle comporte probablement maintenant 110 sous-marins nucléaires, dont un certain nombre capables de lancer des missiles en immersion à une portée de 1500 milles... Les croiseurs-escorteurs, dont le nombre est estimé à 120 environ, y compris 2 croiseurs porte-hélicoptères, font l'orgueil de la flotte marine soviétique de surface ».

Ces constatations sont encore toujours valables : Cf. « Nouvelles tendances militaires du Pacte de Varsovie », in Les Nouvelles de l'Otan, no. 1973, pp. 8 à 11, § Marine.

(27) Cf. la déclaration faite le 1 novembre 1967 par Arvid Pardo, ambassadeur de Malte, devant l'Assemblée Générale des Nations Unies.

(27 bis) Bien que non sanctionné par la Convention de Genève de 1958, il n'est pas douteux qu'un Etat ait le droit d'interdire l'approche ou le stationnement de certaines parties de son littoral par des navires étrangers et ce dans l'aire de la zone contiguë. La pratique internationale en a été le témoin : la France, pendant la guerre d'Algérie, les U.S.A., pour les avions au large des côtes, ainsi que la « quarantaine » de Cuba en 1962.

(28) Du 24 juillet 1923.

(29) Du 20 juillet 1936.

(30) Traité pour l'interdiction des armes nucléaires en Amérique du Sud, du 14 février 1967.

(31) L'article l'oblige les parties contractantes à interdire sur leur territoire l'essai, la fabrication, l'acquisition... de n'importe quelle arme nucléaire.

(32) Sur ce point, voir Ralph Zacklin, « Latin America and Development of the law of the Sea », in Annales d'études internationales 1973, vol. 4, pp. 31 à 54, Genève.

Voir aussi in « Nations Unies et Désarmement, 1945-1970 » op. cit. et loc. sub (13), p. 347.

(33) Jusqu'à parfois 200 milles.

(33 bis) Ch. Rousseau, in « Droit international public approfondi », no. 378, Dalloz, constate que « pareille tentative est restée dépourvue d'application effective, les deux groupes de belligérants ayant refusé d'acquiescer à cette limitation spatiale de leurs prérogatives, qui ne pouvaient leur être opposables sans leur consentement ».

(34) « Declaration of the Indian Ocean as a zone of Peace », du 16 décembre 1971, qui concerne le même problème ; cf. aussi la résolution 2992 (XXVII) du 15 décembre 1972 de l'A.G. des N.U. créant un Comité de l'Océan Indien ayant pour but de réaliser les fins de la résolution 2832 qui vise « to enter into immediate consultations with the littoral States of the Indian Ocean with a view to a) halting the further escalation and expansion of their military presence in the Indian Ocean ; b) eliminating from the Indian Ocean all bases, military installations, logistical supply facilities, the disposition of nuclear weapons and weapons of mass destruction and any manifestation of great Power military presence in the Indian Ocean conceived in the context of great Power Rivalry ».

(35) Voir sur le problème de la modification du rapport des forces et de la poussée communiste dans l'Océan Indien : « L'Europe Occidentale et l'Océan Indien », par Jacques Freymond, in Annales d'Etudes internationales 1973, volume 4, pp. 93 à 106, Genève.

(36) Meeting of Foreign Ministers of the Association of the South East Asian Nations (ASEAN) at Kuala Lumpur, on November 27, 1971.

(37) « (That) Indonesia, Malaysia, the Philippines, Singapore and Thailand are determined to exert initially necessary efforts to secure the recognition of, and respect effort for, South East Asia as a zone of peace, freedom and neutrality, free from any form or manner of interference by outside powers ».

(37 bis) Déclaration Indonésienne du 13 décembre 1957, cité in RGDI 1958, p. 70.

(38) By Wolfgang Friedman, chap. 5 « Military and strategic uses of the seabed », p. 51, George Braziller, 1971, New-York.

(39) Le navire, clef de bois du monde, selon Voltaire.

(40) W. Wolfgang, « The future of the Oceans », op. cit. et loc. sub (38), p. 42 : « Ever since the submarine became a major weapon in World War I and World War II, the use of the oceans for military purposes under the surface and down to a very considerable depth has been taken for granted. The strategy of both superpowers is to a large extent based on nuclear-propelled submarines equipped with logrange missiles. The invisibility and mobility of such deadly arsenals - now to be increasingly equipped with multihead missiles - makes them virtually invulnerable, while they pose a lurking threat of near-total destruction to the enemy ».

(41) Comme causes de cette modification, on trouve notamment citées dans l'ouvrage de W. Wolfgang, op. cit. et loc. sub (38) p. 54, « the perils posed by the changing conditions of the wind and the sea, the limitations of speed on the seas, the exposure to optical and electromagnetic spectra ».

(42) Voir William E. Butler, « The Soviet Union and the law of the sea », The Johns Hopkins Press, 1971, Baltimore and London, pp. 187 et 188, « Soviet jurists have also woge a campaign against using the high seas for naval training exercises, maneuvers and tests », et l'auteur cite V.F. Meshera, Morskoe pravo (Moscow - izd - vo Morskoï tranport 1959) III, 39.

(43) Cité par De Hartingh, « Les concepts soviétiques du droit de la mer », L.G.D.J. 1960, pp. 78 et 79.

(44) De Hartingh, op. cit. et loc. sub (43), p. 79 : « Assurer la sécurité de ses côtes, la tranquillité du passage de ses navires sur les principales routes maritimes. Quant aux espaces nécessaires à l'entraînement de ses forces aéronavales, ils sont aisément localisables dans ses eaux intérieures, mers fermées ou les eaux territoriales si étendue de la côte nord de la Sibérie y compris l'Océan Arctique ». Qu'en est-il d'ailleurs, en pratique, avec la présence navale soviétique en Méditerranée ?

(45) De Hartingh, op. cit. et loc. sub (43), p. 80.

(46) Sur cette question, voir W.E. Butler, op. cit. et loc. sub (42), pp. 150 et 151.

(47) Paul F. Smets, « La loi du 13 juin 1969 sur le plateau continental de la Belgique », in Miscellanea W.J. Ganshof van der Meersch, T.I., pp. 269 à 295, Bruylant 1972, spéc. p. 276.

(48) R.J. Dupuy, op. cit. et loc. sub (8), p. 34.

E.D. Brown, op. cit. et loc. sub (18), p. 82.

(49) W.T. Burhe, « Towards a better Use of the Ocean » - Contemporary legal Problems in Ocean Development (A. Sipri monograph.), p. 89.

(50) Jacques Perrot, « La Mer, source de conflits ou de coopération ? » in Défense Nationale, Problèmes politiques, économiques, scientifiques, militaires, février 1974 (revue française), pp. 67 à 82, spéc. p. 81.

(51) Op. cit. et loc. sub (48).

(52) Ce point n'a d'ailleurs pas échappé à M. Dejardin, délégué belge à la première commission de l'A.G. des N.U. du 21 novembre 1969 sur le désarmement. Expriment l'opinion de la Belgique sur la question des fonds marins, il déclara : « Tenant compte des réalités et des dangers militaires, il nous semble possible - et dès lors des plus désirables - de convenir, pendant qu'il en est encore temps, de bannir des fonds des mers et des océans, au-delà des fonds recouverts par les eaux territoriales, l'emplacement de toute arme nucléaire ou de destruction massive sans doute, mais aussi de toute autre arme ou installation militaire qui constituerait, de par sa nature et sa localisation, une menace pour une terre émergée ou son espace aérien ». cité par J. Salmon et Michel Vincineau, La pratique belge, in Revue belge de Droit international 1972 - 1, no. 543, p. 280.

(53) Wolfgang Friedman, « Droit de coexistence et Droit de coopération », in Revue belge de Droit international, vol. VI 1970 - 1, pp. 1 à 9, spéc. p. 4.

(54) On peut lire sous la plume de John A. Knouss, Provost for Marine affairs, University of Rhode Island, dans ses conclusions de « The military role in the ocean and its relation to the law of the sea », in the law of the sea : a new Geneva conference, proceedings of the sixth annual conference of the law of the sea institute, University of Rhode Island, June 21-24, 1971, p. 86 : « It is in the interest of the major naval powers to maintain maximum freedom of the seas so that they may take full military advantage of the oceans. Similarly it may not be in the best interests of the weak naval powers for this to occur. (...) In my opinion the military interest of the major powers are going to have to accept more restrictions than previously, if agreement is to be found at the conference table. It is not my position to speculate on what compromises will be necessary, but it is clear that the military interests of the major powers are contrary, at least in part, to the resource interests of most nations and to the military of many nations ».

(55) A propos de la conférence sur le droit de la mer, convoquée par l'A.G. des N.U., la Belgique, par la voix de M. Debergh, craint qu'il n'y ait « occasion d'un bouleversement total du droit traditionnel », voir Jean J.A. Salmon et Michel Vincineau, La pratique belge in Revue belge de Droit international 1973 - 1, no. 671, p. 246.

« Le Soir » du 27 août 74 relatait : « Peut-être qu'après la fin de la réunion de Caracas et avant la seconde session qui aura lieu en avril et en mai 1975, à Genève, les cent cinquante pays concernés arriveront à concilier leurs vues actuellement divergentes. Chacun l'espère, car il est évident qu'un nouveau code du droit de la mer s'impose pour éviter une exploitation anarchique des fonds marins ».

(56) Sur l'importance des océans dans la politique mondiale, cf. Richard Nixon, A report to the Congress, 25 february 1971, U.S. Foreign Policy for the 1970's.

(57) Cf. Claude Girard (capitaine à la marine nationale française) in « Towards a better use of the Ocean », op. cit. et loc. sub (49), p. 178 : « As far as a military uses are concerned, it can be said that :

— there is no limit to the range of Weapons,

— it is no longer possible to base a criterium on a distinction between strategic weapons and tactical weapons, or offensive weapons and defensive weapons ».

(58) Cf. « Une majorité se dégagerait sur les eaux territoriales » in « La Libre Belgique » du 17 juillet 1974, concernant la 3e conférence des Nations Unies sur le droit de la mer à Caracas.

(59) Cf., « L'influence des intérêts militaires sur l'évolution du droit de la mer » (Der Einfluss militärischer Interessen), par Friedhelm Krüger-Sprengel, in Revue de droit pénal militaire et de droit de la guerre, 1973 XII - 1, pp. 51 à 72.

On lit en effet dans le résumé français, p. 66 : « Comme il est impossible de prévoir, avec certitude, quel mode d'utilisation de la mer et du fond marin s'avérera nécessaire, les Etats-Unis et l'Union Soviétique, en tant que puissances maritimes, ont un grand intérêt à se réserver des options. En effet, la libre utilisation de la mer à des fins militaires

est surtout utile aux intérêts de ces deux principales puissances maritimes. Priver leurs forces navales d'une utilisation libre de certaines zones océaniques conduirait à des conflits. Tant qu'on maintiendra des bases militaires sur le continent, il paraît impossible de limiter les opérations et les progrès techniques des forces navales. C'est pourquoi la réglementation future du droit de la mer devra tenir compte des intérêts militaires ».

(60) D'après un rapport japonais, cité in Blickfeld : « Die Marine VR China », Mai 74 : Pour la Marine Soviétique, voir note (26 bis) supra.

(61) Edward Wenk Jr., « The Politics of the Ocean », University of Washington press, 1972, p. 418.

BANKSERVICE

NAAR MAAT VOOR IEDEREEN

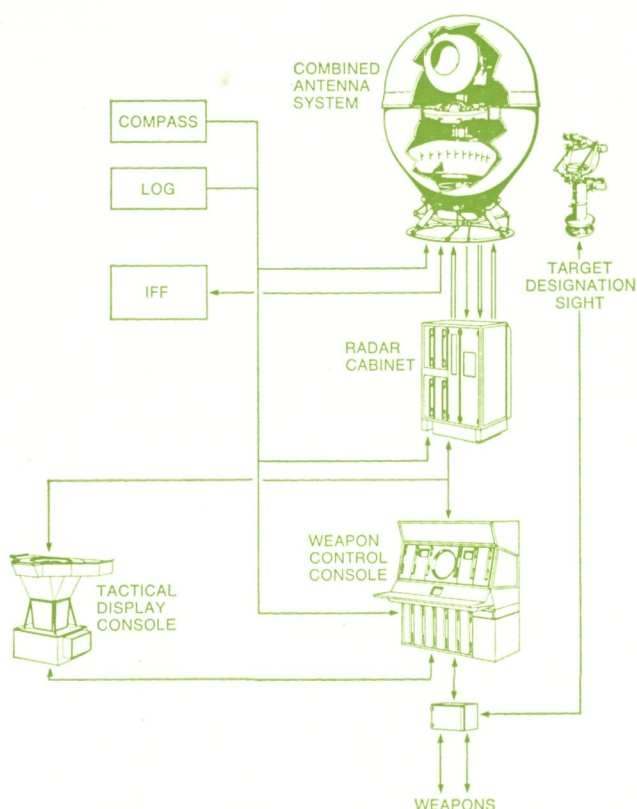

Generale Bankmaatschappij

Avez-vous déjà la
"Cravate force navale,, ?

Hebt U reeds een
"Zeemachtdas,, ?

Signaal's Mini-gevechtssysteem

Mini-gevechtssysteem, op basis van Signaal's beproefde M20 systeem concept, dat thans in gebruik is bij de marines van veertien landen, inclusief de marine van de Verenigde Staten. Het systeem omvat de speciaal ontworpen SMR-S general purpose micromin computer om zelfs de kleinste schepen de mogelijkheid te geven van:

- waarschuwing voor lucht- en zee-doelen
- verwerking van tactische gegevens
- beeldweergave van tactische gegevens
- vuurleiding voor kanons, geleide projectielen en torpedo's.

Aan boord van grotere schepen kan het systeem of deel uitmaken van een geïntegreerd waarschuwings-, vuurleidings- en commandosysteem of een autonome vuurleidingseenheid zijn.

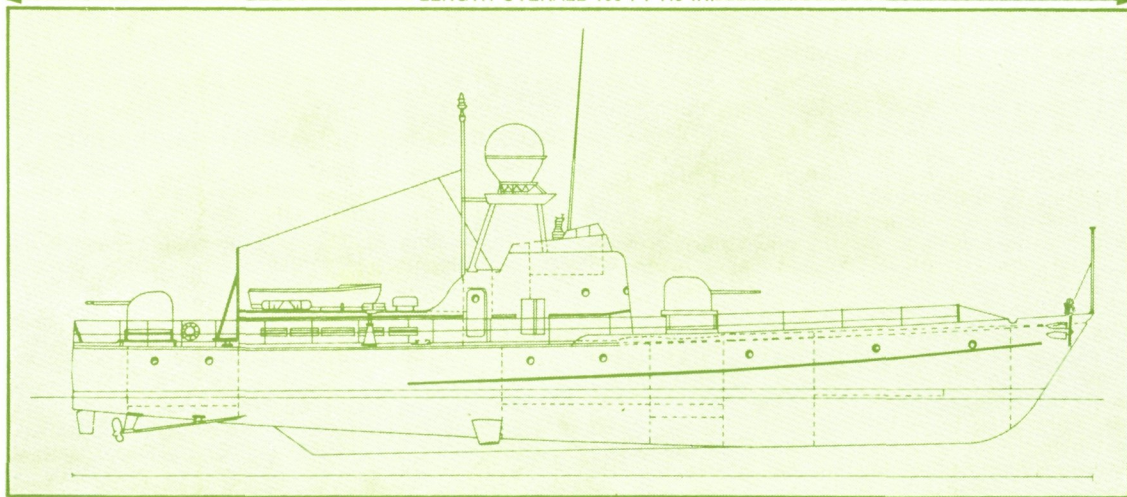
Hollandse Signaalapparaten BV
Hengelo. Radar-, vuurleidings-, „data- handling”- en luchtverkeersleidingssystemen.

SIGNAAL

S 14 N

LENGTH OVERALL 109 FT 7.0 IN.

maritiem panorama

door Korvetkapitein (reserve) H. Rogie

Een beknopt overzicht van de **behevorm van onze metropoolhaven** wordt het onderwerp van deze 3de bijdrage tot ons maritiem panorama 1974.

* * *

INLEIDING

In een vorige bijdrage tot deze kroniek handelden wij over de verschillende stelsels van zeehaven-beheer. Wij maakten alsdan een onderscheid tussen staats- en stadshavens, privé- en autonome havens.

Wegens de omvang van het onderwerp moesten wij ons toen beperken tot het louter citeren van Antwerpen als typisch voorbeeld van een haven beheerd door het gemeentebestuur.

Onze bedoeling in huidig artikel is dan ook het beheer en de exploitatie van onze metropoolhaven van naderbij te ontleden en hierdoor een concreet beeld te geven van de administratie van een grote wereldhaven.

* * *

BEHEER EN EXPLOITATIE VAN DE ANTWERPSE HAVEN

Het havenbeheer maakt deel uit van het bestuur van de Stad Antwerpen. Deze is eigenares van het complex der dokken en haventerreinen en exploiteert bovendien een groot deel van de haven-uitrusting. De haveninstallaties zijn trouwens op het grondgebied van de stad gelegen en telkens wanneer de havenuitbouw dit nodig maakte, werden de administratieve grenzen van de stad in functie van expansieprojecten verlegd.

De Schelde echter wordt door de Staat beheerd. Ook de Scheldekaaien - circa 5 km. - zijn staats-eigendom, terwijl hun uitrusting de stad toebehoort. Door een reeks konventies tussen Staat en Stad werd de exploitatie van de Scheldekaaien aan Antwerpen toevertrouwd.

Het beheer van de haven geschiedt op grond van de wetgeving op het bestuur der gemeenten. De hoogste gemeentelijke autoriteit is bijgevolg de **gemeenteraad**, samengesteld uit 45 leden, gelet op een bevolkingscijfer van nagenoeg 223.000 zielen. Vermelden wij even dat de gemeenteraden onder de voorgedij staan van het provinciebestuur

en van de Koning. Bepaalde gemeenteraadsbesluiten - o.m. vorderingen inzake havenexploitatie en -politie - dienen daarom door deze autoriteiten bekrachtigd.

Het **College van Burgemeester en Schepenen** neemt het dagelijks beheer van stad en haven waar. De **schepen van de haven** is bijzonder gelast met de havenbelangen, terwijl de stadsontvanger voor het financieel aspect van het beheer zorgt. Het College van Burgemeester en Schepenen voert de beslissingen van de gemeenteraad uit en heeft daartoe een bestuursapparaat ter beschikking onder leiding van de stadssekretaris.

De stedelijke diensten, rechtstreeks betrokken bij het beheer van de haven, zijn gegroepeerd in het « Havenbedrijf ». De **Direkteur-generaal van het Havenbedrijf** heeft er de leiding van en staat derhalve in voor de coördinatie van de verschillende havendiensten. Met betrekking tot de havenaangelegenheden brengt hij advies uit en doet voorstellen aan het College van Burgemeester en Schepenen. Uiteraard werkt hij in nauw contact met de schepen van de haven.

* * *

ALGEMENE DIREKTIE VAN HET HAVENBEDRIJF

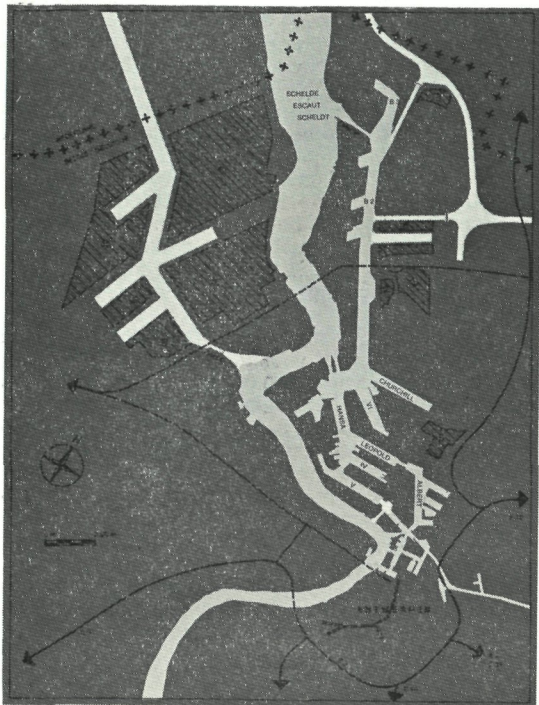
De Algemene Direktie van het Havenbedrijf, onder leiding van de directeur-generaal, is functioneel ingedeeld in twee afdelingen.

- a. **De afdeling Beheer en Exploitatie** behandelt de problemen van algemeen havenbeleid en -exploitatie, vervult de coördinatie van de verschillende havendiensten, zorgt voor de public relations, de representatie van de haven, de industrialisatie en de uitbreidingsprojecten van de havenzone.
- b. **De afdeling Studie en Prospektie** staat in voor studiewerk, statistiek, dokumentatie, publikaties, publiciteit, handelsinlichtingen, tentoonstellingen, jaarbeurzen, havendagen en prospektieopdrachten. Ter attentie van joernalisten en zakenlui heeft de afdeling een uitgebreide dokumentatie betreffende vervoerproblemen in het algemeen en met betrekking tot de havenactiviteiten in het bijzonder.

De eerste afdeling werkt onder leiding van de adjunct-direkteur-generaal van het Havenbedrijf, terwijl de tweede afdeling aan een diensthoofd is toevertrouwd.

Tot het Havenbedrijf behoren de onderscheiden diensten gelast met de exploitatie, de uitbouw en het onderhoud van de haveninstallaties. Naast de gespecialiseerde diensten, die wij later zullen bespreken, treffen wij drie grote diensten aan, nl. de Havenkapiteindienst, de Technische Dienst en de Financiële Dienst van het Havenbedrijf.

* * *

DE HAVENKAPITEINDIENST

Twee afzonderlijke afdelingen vormen de Havenkapiteindienst, te weten: de « Nautische afdeling » en de « Afdeling kaaien en afdaken ». De algemene leiding berust bij de havenkapitein-kommandant.

a. De **Nautische afdeling**. Diensthoofd is de havenkapitein zelf. Naast politionele opdrachten heeft de afdeling als taak de zee- en binnenschepen een snelle rotatie en derhalve een geschikte aanlegplaats in de haven te verzekeren. Men onderscheidt drie onder-afdelingen:

- De **Koördinatie**dienst zorgt voor een vlugge rotatie bij in- en uitvarende schepen.
- De **Sleep**dienst, beperkt tot het dokkencomplex, bezorgt aan zee- en binnenschepen de nodige bijstand.
- De **Waldienst** verzekert de schepen een veilige aanlegplaats in de dokken. Bruggen, sluisen en droogdokken worden door deze dienst beheerd door bemiddeling van sluismeesters. De meerplaatsen zelf zijn het domein van de havenkapiteins. Deze houden bovendien toezicht op het naleven van de havenreglementen.

b. De **Afdeling kaaien en afdaken**. Deze afdeling heeft een zeer ruime bevoegdheid. Daarom ook is ze onderverdeeld in drie onderscheiden diensten. Wij geven even een beknopte opsomming van haar omvangrijke taken.

- De **Onderafdeling Havenvergunning** behandelt alle aangelegenheden met betrekking tot de vergunningen voor kaaien, afdaken, gronden en walkranen. Verder verzamelt ze alle gegevens nodig voor de fakturatie, de boekhouding en de statistieken i.v.m. deze vergunningen. Tenslotte zorgt zij voor de eventuele terugvordering van onroerende voorheffing en van vergoedingen voor havenwegen m.b.t. de kaai- en grondvergunningen.
- De **Onderafdeling Kaaitoezicht** houdt toezicht op het gebruik van alle vergunde en niet-vergunde havenkaaien en -afdaken, alsmede van alle gronden gelegen achter deze kaden en gebruikt voor de opslag van te verschepen goederen. Ook het gebruik van de stedelijke walkranen en de privé-kranen worden door deze onderafdeling gecontroleerd, terwijl ze tenslotte de nodige gegevens inzamelt voor het opstellen van statistieken i.v.m. de exploitatie van de meerplaatsen.
- De **Onderafdeling Toepassing Havenverordeningen, stapelhuizen en magazijnen**. Heeft in overeenstemming met haar benaming een drievoudige taak. Vooreerst controleert deze dienst de toepassing van de onderscheiden havenverordeningen in verband met het gebruik van kaaien en afdaken. Vervolgens beheert de afdeling de stadsmagazijnen gelegen in de havenzone, terwijl ze tenslotte het medebeheer verzekert van alle stedelijke stapelhuizen onder toezicht van het douanebestuur.

* * *

DE TECHNISCHE DIENST VAN HET HAVENBEDRIJF

Deze dienst, met aan de leiding een hoofdingenieur-direkteur, is onderverdeeld in drie gespecialiseerde afdelingen.

- a. De **Afdeling Havenwerken** is belast met het ontwerpen, de bouw en het onderhoud van de dokken, sluisen, bruggen, kaaimuren, afdaken, magazijnen, stapelhuizen en andere dienstgebouwen van de haven. Zij plant de grote expansiewerken van de haven en controleert de uitvoering ervan. Bepaalde werken in de havenzone voert zij uit in eigen beheer.
- b. De **Afdeling Havenwerktuigen** ontwerpt en houdt toezicht op de mechanische en elektrische outillage van de haven zoals de kranen, sleepboten, baggermateriaal, bruggen, sluisen en graanelevatoren. Ze exploiteert bovendien de gehele havenoutillage, verzorgt de baggerwerken in de dokken en levert drinkwater aan zee- en binnenschepen.
- c. De **Afdeling Elektriciteitsvoorziening** verzekert uiteraard de levering van elektrische stroom aan havengebouwen en -uitrusting. Projecten en studies, uitvoeringen en onderhoud van elektrische installaties in de dienstgebouwen.

* * *

DE FINANCIËLE DIENST VAN HET HAVENBEDRIJF

Aan het hoofd van deze dienst staat een directeur. De ontvanger van de havenrechten, die deel uitmaakt van deze dienst, hangt echter rechtstreeks af van de stadsontvanger.

Vier onderafdelingen vallen te noteren.

- a. De **Onderafdeling Boekhouding en Financiën** boekt de ontvangsten en uitgaven van de haven en stelt en begroting en de administratieve rekening van het havenbedrijf op.
- b. De **Onderafdeling Fakturatie** stelt de facturen op voor de havengebruikers, dit met behulp van de gegevens ingezameld door de diverse exploitatiediensten.
- c. De **Onderafdeling Toezicht op de Havenrechten** oefent controle uit op de aanrekening van de havenrechten en van de vergeldingen voor alle vergunningen en verhuringen.
- d. De **Onderafdeling Ontvangst van de Havenrechten** houdt de kasboekhouding van de verschillende rechten. Ze int de verschuldigde bedragen en draagt deze over aan de stadsontvanger.

* * *

HET CENTRAAL BESTUUR

Naast de drie bovenvermelde diensten, die rechtstreeks afhangen van de Algemene Direktie van het Havenbedrijf, bezit de Antwerpse haven als administratief orgaan nog een Centraal Bestuur, samengesteld uit elf direkties en rechtstreeks afhankelijk van de stadssekretaris. Het vervult diverse administratieve taken en vormt de schakel tussen de uitvoerende diensten en het College van Burgemeester en Schepenen. Elk van de elf direkties heeft een eigen specialisatie.

Zo behandelt de **1ste Direktie** in het bijzonder alle aangelegenheden in verband met de havenfinanciën. De **2de Direktie** zorgt voor de bestuurlijke bouwtoelatingen en heeft ook de veiligheid in de haven onder haar bevoegdheid. De **4de Direktie** behandelt het administratief aspect van de openbare aanbestedingen en de havenwerken.

Aangelegenheden van public relations met betrekking tot de haven zijn het domein van de **6de Direktie**, terwijl onteigeningen in de havenzone voor rekening van de **7de Direktie** zijn.

De **8ste Direktie** staat in voor alle rechtszaken i.v.m. het beheer en de exploitatie van de haven. Personeelsaangelegenheden zijn voor de **9de Direktie**, terwijl de **10de Direktie** alle problemen betreffende handel en scheepvaart regelt en daarom het nauwst betrokken is bij de havenexploitatie.

Tenslotte staat de **11de Direktie** in voor sociale zaken.

* * *

PRIVEBEDRIJF, STAATS- EN GESPECIALISEERDE DIENSTEN

Het laden en lossen van zee- en binnenschepen alsook de behandeling van goederen worden verzekerd door het **privébedrijf**. De tussenkomst van de stedelijke havendiensten is beperkt tot het ter beschikkingstellen van de outillage en het personeel voor de bediening ervan.

Zoals in de meeste havens van ons land ressorteren bepaalde diensten van de Antwerpse haven van de centrale overheid, d.w.z. de Staat. Teneinde de versnippering van de diverse ministeriële departementen te beperken, zijn de diensten van het **Ministerie van Openbare Werken** en die van **Verkeerswezen** te Antwerpen gegroepeerd onder één enkel organisme, nl. de **Antwerpse Zeediensten**. Wel te verstaan, gaat het om die afdelingen van vernoemde departementen, die in onze metropoolhaven optreden ten behoeve van de scheepvaart en aanverwante aangelegenheden.

De Antwerpse Zeediensten zorgen voor de betoning op de Schelde, de zee- en rivierloodsdiensten, de scheepsmeting en de controle op de zeewaardigheid van de schepen. De bebakening van de rivier wordt door de Antwerpse Zeediensten verricht in samenwerking met de Nederlandse autoriteiten.

Tot de verdere bevoegdheid van de Staat, althans voor wat betreft de havenexploitatie, citeren wij nog de diensten van de **Douanen en Aksijnzen**, de **Rivierpolitie** en de **Gezondheidsinspektie**.

Zoals gezegd, zorgen partikuliere havenbedrijven voor de goederenbehandeling. Ook de bewaking en het opslaan van de goederen in magazijn zijn voor rekening van het privé-initiatief. Het herstellen van schepen, de **Sleepdienst** op de Schelde en de **Loosdienst** in de dokken worden eveneens door private firma's verzekerd.

Tenslotte vermelden wij de **N.M.B.S.**, aan wie de spoorweginrichtingen in het havengebied toebehooren en die een moderne containerterminal in de haven uitbaat.

In bijlage vindt de lezer nog een beknopt en vereenvoudigd organigram van de organische structuur van de Antwerpse haven.

Henri Rogie
30-09-74

* * *

les navigateurs portugais des premiers voyages au long cours

par le Capitaine Pierre Woinin

Suite et fin avec résumé en Néerlandais

Cependant cette aventure maritime aura été l'instrument de la propagation de la foi chrétienne dans une bonne moitié de l'univers ; les voiliers Portugais auront convoyé les religieux par centaines, les meilleurs et les autres. Les Jésuites Portugais soutiendront parfois beaucoup mieux l'impérialisme de leurs princes que les intérêts religieux : embarqués en trop grand nombre ensemble sur un même navire leur autorité morale opposée à celle du Capitaine peut conduire au désastre.

Ainsi le galion Sao Tiago quitte Lisbonne en 1585 avec 450 personnes à bord, dont pas mal de Jésuites. Ces bons Pères occupent l'équipage par de nombreuses messes ; après le passage du Cap ils appuient les revendications des matelots qui demandent une escale au Mozambique alors qu'il aurait été plus prudent de tenter la traversée directe vers les Indes. Le Capitaine et le pilote cèdent à ces exigences, déroutent le navire et s'en vont heurter un récif du canal de Mozambique. Avant que le Galion ne se brise l'équipage à le temps de construire quelques radeaux et de mettre à l'eau une embarcation de secours. Ceux qui n'ont trouvé place sur ces esquifs périssent misérablement sur des rochers à fleur d'eau. De son côté le canot supporte 47 personnes mais le pilote s'y sent à l'étroit et demande 17 volontaires pour se jeter par dessus bord. Après en avoir trouvé quelques uns parmi des hommes d'honneur, un choix cruel doit être fait, entre autres on désigne le plus gros de deux frères ! Le récit signale que les Jésuites n'ont pas voulu participer à cette triste élection, mais ne dit pas s'ils ont allégé eux-mêmes le canot. Evidemment si on gratte l'histoire pour découvrir ce qu'il adviendra des Pères, il faut constater qu'ils ont souvent rencontré un sort bien plus terrible, avec une meilleure valeur d'exemple pour des peuples plus endurcis. Comme pour les marins de cette époque quelques hommes courageux et sincères, parmi une multitude d'autres qui se proposent pour des raisons douteuses, ont suffi pour donner à leurs entreprises une grande valeur morale. A voir l'achèvement grandiose de celles-ci nous pouvons conclure qu'ils ont bien contribué à un important chapitre de l'histoire de l'humanité.

SAMENVATTING IN HET NEDERLANDS

De Heer Pierre Woinin is kapitein ten lange omvaart. Daar hij geregeld de kusten van Zuid- en Oost-Afrika aandoet, is deze jonge koopvaardijofficier belang gaan stellen in de geschiedenis van de scheepvaart in die streken. De Heer Woinin beschikt over een uitgebreide documentatie over dit onderwerp en brengt ons een interessant verhaal over de Portugese zeevaarders die de eerst reizen maakten op de grote vaart. Portugal werd onafhankelijk in 1109. Dit kleine land ging dan bouwen aan een reusachtig rijk. Hetis dank zij zijn bekendheid met de zee, meer nog dan door botsingen met de volkeren die het ontmoet, dat dit land snel zijn gebied uitbreidt tot aan de grenzen van de toen bekende wereld. Onmiddellijk na het verwerven van zijn onafhankelijkheid, spant Portugal zich in om de Islam van zijn grenzen te verdrijven en een vloot op te richten. Met die bedoeling worden twintig Genuese scheepsexperts aangeworven. De scheepsbouw wordt aangemoedigd en het hout van de koninklijke domeinen wordt gratis ter beschikking gesteld van elke reder die schepen bouwt van meer dan honderd scheepston. De kruistochten zetten aan tot verre reizen. Nadien lokt het goud de Portugese schepen steeds verder. Tenslotte doet een ommekeer in de slavenhandel de Portugese zeevaarders steeds verder afzakken langs de kusten terwijl ze er basissen en steunposten oprichten voor de zeilboten uit die tijd. Het handelsmonopolie wordt toegekend aan de compagnieën waarvan de scheepsgezagvoerders ten minste honderd mijl (666 km) nieuwe gebieden per jaar ontdekken. Bestaat er een betere stimulans ? In veertien jaar tijd worden Gabon en de eilanden van Sint-Thomas en Principe ontdekt. Hendrik de Zeevaarder is behept met een drievoudig ideaal : het christelijk geloof verbreiden, de islam bestrijden en de oceanografische kennis vermeerderen door de Indische route te ontdekken. Het zijn karvelen, nu eindelijk voorzien van een roer en latijnzeilen ; ze zijn opgetuigd met drie masten en ten hoogste dertig meter lang. De kraken zijn langer en hebben veirkante zeilen ; zij zijn veertig meter lang en kunnen 700 man plus een lading vervoeren.

Privé-initiatieven worden gevolgd door officiële expedities. Eerst plaatst Diogo Cao een « padrao » (soort grenspaal die de soevereiniteit over een gebied dat door de Portugezen werd ontdekt, aan-geeft) op de oevers van de Kongo stroomopwaarts vanaf Matadie. Dan zeilt Barolomeu Dias om de Kaap Goede Hoop zonder hem te zien en ontdekt 300 km verder Oost-Afrika. Tenslotte verkent Vasco de Gama de Oostafrikaanse kusten en dankzij een Arabische gids bereikt hij de Indische kust.

De droom wordt werkelijkheid, de commerciële winsten van de expeditie zijn zestig keer groter dan de investering. Een snelle ontwikkeling vindt plaats.

Portugal telt 1,5 miljoen inwoners, beschikt over 500 oorlogsschepen met meer dan één dek, 2000 karvelen en heeft de helft van de oceanen van de aardbol systematisch doorkruist, namelijk de Indische Oceaan en de Zuidatlantische Oceaan (Brazilië enz.). Het was in die tijd van primordiaal belang dat men over basissen kon beschikken. Hun lokalisatie hing af van het regime van de winden dat de route van de zeilschepen bepaalde. Wat de bemanningen betreft, werd het effectief soms tot 80 % herleid door ziekte ! In 1538 ontwikkelde Joao de Castro de zeevaartkennis (magnetische afwij-

king, zeekaarten, stromingen) en verbeterde de hygiëne. De bemanningen van de talrijke schepen die vergaan voor de Afrikaanse kusten organiseren zich in « karavanen van schipbreukelingen » en helpen deze gebieden te doorzoeken. In 1580 komt Portugal onder Spaanse overheersing ; de oorlog woedt tussen Engeland, Nederland en Spanje en verschaft een uitstekend voorwendsel aan de oorlogvoerenden om de steunpunten van de Portugese vloot onder elkaar te verdelen. De Portugese handelaars gaan dan de Indische koloniën verwaarlozen en keren zich tot de slavenhandel tussen Angola en Brazilië. In de 17de eeuw lijkt het Portugees zeewezen buiten adem en raakt op het achterplan verzeild. Nochtans is dit avontuur op zee het instrument geweest van de verbreiding van het kristelijk geloof in meer dan de helft van de wereld. Enkele moedige en oprechte zeelui uit die tijd, tussen een menigte anderen die zich om twijfelachtige redenen aanboden, waren voldoende om aan hun onderneming een grote morele waarde te geven. Gezien de indrukwekkende resultaten ervan mogen we besluiten dat zein ruime mate hebben bijgedragen tot een belangrijk hoofdstuk in de geschiedenis van het mensdom.

* * *

Laat uw jaargang Neptunus inbinden. Luxueuze simili-leder met goud opdruk. 200,— F, B.T.W. inbegrepen.

Faites relier votre série de Neptunus, avec une luxueuse couverture en simili cuir dont les titres sont dorés à l'or fin. Prix de la reliure 200,— F, T.V.A. comprise.

woorden uit de zeemanskist commodore

Opmermeester J.B. Dreesen

De hoogste graad in onze Marine is COMMODORE. Hij wordt ondermeer gevoerd door de Stafchef en door de Commandant van de Operationele Groepering. Als graad in de Marine komt hij buiten België nog uitsluitend in Engeland voor. In Engeland als « aircommodore » en sedert 1952 ook in Nederland komt de graad bij de luchtmacht voor als een rang tussen kolonel en generaal-majoor.

COMMODORE, is een titel die is afgeleid uit de traditionele Nederlandse rang van COMMANDEUR. Hij kwam op het einde van de 16de eeuw bij de Nederlandse Zeemacht in gebruik voor verschillende zeer uiteenlopende functies. Oorspronkelijk was Commandeur echter een tijdelijke rang voor een kapitein belast met het bevel van een eskader, smaldeel of konvooi. Hij ontstond op een ogenblik dat er onvoldoende admiralen waren en men dit tekort wilde aanvullen zonder nieuwe functies te scheppen.

Achteraf werd ook de laagste officiersrang bij de admiraliteit hiermee aangeduid, aanvankelijk in de plaats van « Schout bij Nacht », later als titel voor de oudste kapitein van dit college. Daarnaast werd de titel ook gebruikt voor de bevelhebbers van lichte vaartuigen zoals adviesjachten en branders, en was het ook het gewone woord voor de kapitein van een walvisvaarder, voor tijdelijke commandanten van fregatten wanneer er bij het uitbreken van de oorlog een tekort aan kapiteins bestond, en voor de bevelhebbers van de ingeschepte soldaten.

Aan het einde van de 17de eeuw namen andere landen zoals Engeland, Rusland en Denemarken de commandeursgraad van Nederland over, om hem te gebruiken voor tijdelijke functies waarbij men het vast benoemen van een VLAGOFFICIER niet wenselijk achtte.

Hoe is nu sedert die tijd het gebruik van de titel of de graad geëvolueerd. We beginnen met Nederland, het oorsprongsland. De rang van Commandeur werd er in 1814 als vaste rang bij de Koninklijke Marine ingevoerd, maar in 1828 weer afgeschaft.

Op 1 juli 1946 volgde de wederinvoering als tijdelijke hoogste hoofdoorficiersrang. Per 1 januari 1955 werd Commandeur een vaste rang onder de Schout bij Nacht.

In de Royal Navy is de graad van Commodore officieel erkend sedert 1806 en vormt er de laagste rang van Vlagofficier. Sedert wereldoorlog II maakt men in de Engelse Navy echter nog een onderscheid tussen Commodore 1st class (gelijkgesteld met Schout bij Nacht of Rear admiral) en Commodore 2nd class, die gelijkstaat met de commandeur bij de Nederlandse Marine.

In de U.S. Navy werd de titel Commodore vanaf de revolutie tot 1861 gebruikt als een eretitel voor officieren die het bevel voerden of gevoerd hadden over een smaldeel. Vanaf 1862 ging men ertoe over om Commodores als een vaste graad te benoemen. Dit duurde tot 1899, jaar waarin de graad als zodanig weer werd afgeschaft. Onder impuls van wijlen President Roosevelt werd de graad tijdens wereldoorlog II terug heropgenomen om na de oorlog weer te verdwijnen. Op het huidige ogenblik wordt in de U.S. Navy de bevelhebber van een smaldeel jagers of gelijkaardige schepen beëldheidshalve Commodore genoemd.

Denemarken had reeds op het einde van de 18de eeuw de graad officieel in gebruik op een wijze die te vergelijken is met de huidige Engelse indeling. Zij spraken namelijk van een COMMANDEUR en een COMMANDEUR-CAPITAINE als rangen tussen de graad van Capitaine en die van Contre-admiral. Zo had Denemarken in 1791 2 admiralen, 3 vice-admiralen, 10 contre-admiralen, 5 commandeurs en 19 commandeurs-capitaines. De graad moet in de Deense Marine nog bestaan hebben tot na wereldoorlog II, want bij het uitrusten van de eerste « G. LECOINTE » lag er in dezelfde dok te Chatham een Deens verband bestaande uit één grote M.M.S. (model van onze vroegere 1020) en één gewoon model. (M.M.S. = Motor Mine Sweepers waren de kustmijnenvegers van de Royal Navy gedurende de laatste wereldoorlog). Het grootste

vaartuig werd bevolen door een Kapitein ter zee en bovendien was er een Commodore ingescheept als commandant van het verband.

In Rusland sprak men van KOMMANDORSKY. Nog altijd noemen een groep eilanden die in 1728 door Commodore Bering (Deense zeevaarder 1680-1781, wie in Russische dienst de noordkust van Azië onderzocht.) ontdekt werden de KOMMANDORSKY- (of COMMODORE) eilanden.

In de Portugese Marine bestaat de graad van COMODORO sedert 1953 als laagste rang van de Vlagofficieren. Voor dat tijdstip werd hij er ook uitsluitend gebruikt om er de bevelhebber van een groep schepen mee aan te duiden.

In de Franse Marine heeft de graad nooit bestaan en wordt hij omschreven als CHEF D'ESCADRE of als «CAPITAINE DE VAISSEAU, CHEF DE DIVISION».

In de Spaanse Marine bestaat de graad niet, maar kent men de titel Comodoro door de Engelse en Nederlandse Marine.

Bij de Duitse Marine bestaat de graad niet.

Als titel wordt Commodore voorts in verschillende landen gebruikt om op een complimenterende manier de voorzitter van een jachtclub aan te duiden of aan te spreken. Waarschijnlijk is de oorsprong hiervan terug te brengen tot de laatste wereldoorlog toen de gezagvoerder van in konvooi varende koopvaardij schepen zo genoemd werd. Ook wordt de naar ancieniteit oudste kapitein van een rederij Commodore genoemd. In Nederland wordt voorts Commandeur gebruikt als aanspreektitel voor de Commandanten van de matrozen opleidingsschepen

« POLLUX » en de « NEDERLANDER » te Amsterdam en te Rotterdam.

Bij 's Rijkswerf en andere marinebedrijven worden bepaalde onderbazen en opzichters als « commandeur » aangeduid.

Taalkundig is de benaming Commodore in onze marine niet juist. We gebruiken ze om er een graad mee aan te duiden die gelijk staat aan die van generaal-majoor bij de andere strijdkrachten, daar waar al de andere marines ze gebruiken om er een graad mee aan te duiden die gelijk staat met brigade-generaal (graad die in onze strijdkrachten enkel bestaat in functies bij internationale staven). Onze Commodores heten in het Nederlands Schout bij Nacht en in het Frans Contre-Admiral. Hen zo blijven noemen is niet alleen de graad maar ook de taal geweld aandoen. In ons tweetalig land is het anders wel handig een naam te hebben die in de twee talen gelijkkluidend is, maar in de marinewereld is een Commodore nu eenmaal geen Schout bij nacht.

De samenstelling Schout bij nacht is sedert 1603 bekend en wordt door Winschoten in 1681 beschreven als « opperhoofd wiens pligt het is, bij nacht op te passen dat ieder volgens zijn rang komt te zeilen ».

Schertsend is het ook de naam voor een vroedvrouw. De naam wordt ook nog gebruikt om er een Oost-Indische schelvisachtige vissoort mee aan te geven, alsook een zwartgeklekt schelpdier dat in deze streken voorkomt.

J.B. DRESEN

United Bonded Stores Dealers n.v.

S.A.

OUDE LEEUWENRUI 8, ANTWERPEN 1

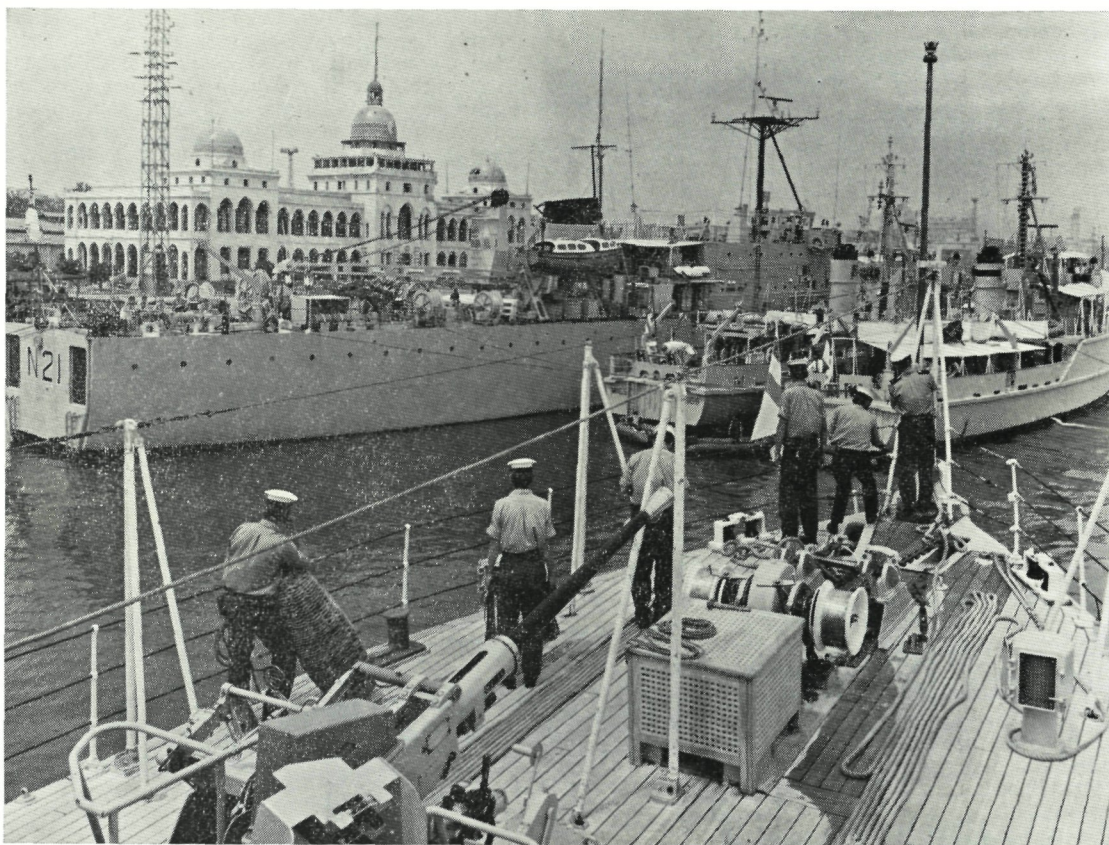
on her majesty's service

door Korvetkapitein C. Jacobs

Britse mijnenvegers in het Suez Kanaal

Sinds mei 1.1. is een Brits mijnenjachtswaaron het Suez Kanaal van mijnen, springstoffen en ander gezonken oorlogstuig aan 't klaren. Het waaron bestaat uit de « HMS WILTON », « HMS MAXTON » en « HMS BOSSINGTON ». Dit laatste schip was de eerste Britse bijdrage tot Stanavforchan. Als steunship fungeert « HMS ABDIEL ».

Eind oktober jl., is de groep klaar gekomen met het haar aangewezen gedeelte van het kanaal, o.m. het lokaliseren, wegnemen of vernielen van alle springtuigen die zich op de bodem van het kanaal bevonden en dit o.m. met de hulp van de « 193-Sonar-uitrusting ». Er werd over een lengte van 101 km en een diepte van 15 meter met behulp van duikers gezocht naar de duizende bommen, granaten, obussen en ander springtuig, dit alles werd op een deskundige wijze onschadelijk gemaakt. De groep is heden terug in Groot-Brittannië.

In de haven van Port Said, gezien vanuit de brug van « HMS BOSSINGTON ». Op de achtergrond de building van het Suez Kanaal Bestuur, liggen gemeerd « HMS ABDIEL », logistiek steunship en de twee mijnenjagers « HMS WILTON » en « HMS MAXTON ».

Nieuwe naam voor de « Royal Naval Barracks » te Portsmouth

Op 1 augustus 1.1. werden de Royal Naval Barracks te Portsmouth, tot dan toe « HMS VICTORY » genaamd, herdoopt tot « HMS NELSON » in aanwezigheid van Admiraal Sir Derek Empson, CINC Naval Home Command. Daarmee kwam een einde

aan de toestand waarbij er te Portsmouth én een schip (Nelson's vlaggeschip) én een kazerne « HMS VICTORY » genaamd werden en dat dit soms tot misverstanden leidde hoeft geen betoog. Dat het « doopsel » op 1 augustus doorging heeft wel iets te maken met de overwinning van Nelson op de Franse vloot in de baai van Aboukir op 1 augustus 1798...

Oprichting van de specialiteit « Operaties »

Op 1 januari 1975 wordt een nieuwe specialiteit in het leven geroepen voor de Royal Navy, nl. een tak « Operaties ». In feite gaat het om een soort hergroepering van bestaande specialiteiten en praktisch zullen alle bestaande dekmatrozen en het personeel van de Transmissies overgaan naar de nieuwe specialiteit. Ook met de rechtstreekse recrutering werd reeds een aanvang gemaakt. De eerste door de nieuwe opleiding gevormde matrozen zullen aan boord gaan in begin 1975.

De immer groeiende complexiteit, omvang en snelheid van de moderne oorlog ter zee, heeft ook geleid tot de creatie van de « Principal Warfare Officer ». Deze officier - ik waag me voorlopig niet aan een vertaling - is verantwoordelijk voor de operationele departementen van een schip en neemt het bevel over de « Operations Room » in een omgeving waar het schip met een verscheidenheid van militaire dreigingen kan te maken hebben.

De introductie van de « Principal Warfare Officer » had tot gevolg dat de dekmatrozen en het transmissiepersoneel een gemeenschappelijke rol toebedeeld kregen in de Ops Room. De Britse Marine is de mening toegedaan dat de huidige structuur al lang de operationele verantwoordelijkheid van deze manschappen niet meer weergaf.

Het personeel in de specialiteit Operaties zal onderverdeeld worden in drie niveaus van verantwoordelijkheid en vaardigheid: Bestuurders, Toezichters en Bedienaars. De bestuurders zullen de graad dragen van Fleet Chief, CPO of PO, de toezichters zullen gegradueerden zijn en de bedienaars matrozen en matrozen 1e klas.

Het nieuwe plan zal het aantal gegradueerden van dek verhogen met 15 % en als onmiddellijk gevolg wordt de promotie versneld. Het zal mogelijk zijn om op 20 1/2 jarige leeftijd een gegradueerde (Leading Seaman) te zijn in de specialiteit Operaties. De Marine verwacht hiervan dat de matrozen met een kontrakt dat 18 maanden vooropzeg omvat, gemakkelijker zullen bijtekenen op de kritieke ouderdom van 21 jaar.

De reorganisatie zal het vormen van een dozijn subspecialiteiten nodig maken zoals radar, MCM, missielen, sonar en hydrografie. Tevens zal het personeel van de tak Operaties door de hervorming in lijn gebracht worden met de rest van de marine voor wat betreft training, promotie en examenmethodes.

De Hydrografische Dienst deelt mede

In de toekomst zullen er op de welgekende « Admiralty Charts » waarschuwingen te vinden zijn ten behoeve van de mammoettankers nl. dat de voorspelde getijhoogten, omwille van de weersomstandigheden, fel kunnen beïnvloed worden door hoogten hier ten eerste mee moet rekening ge- « surges » en dat in geval van verlaagde getijhouden worden bij het berekenen van een veilige diepte onder de kiel.

De verkoop van de zeekaarten bedroeg 2.500.000 stuks voor een rekord bedrag van 1.894.452 pond sterling in 1973.

Prins Charles wordt helicopterpiloot

Na 18 maanden zeedienst in de fregatten « HMS MINERVA » en « HMS JUPITER » zal Prins Charles, de Britse kroonprins die in de marine dient, en reeds een gebrevetteerd piloot is, zich verder specialiseren in het besturen van helicopters.

Sinds 9 september i.l. volgt hij een cursus voor

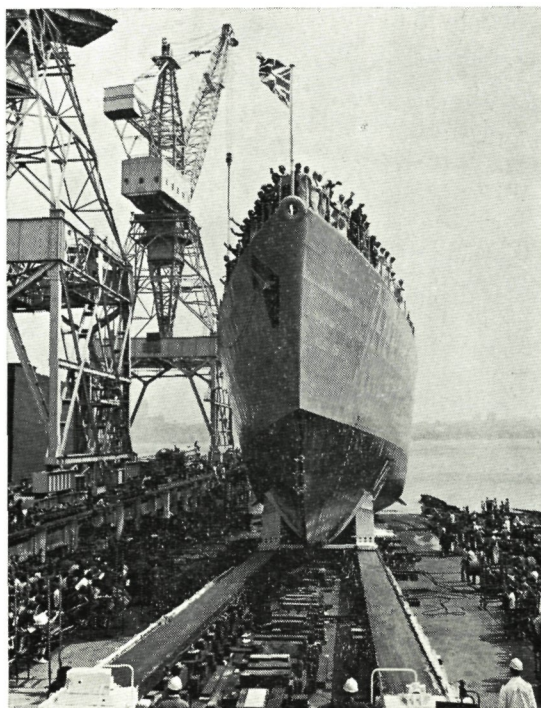
Wessex Mk5 helicopters bij de Marineluchtvaartdienst in Yeovilton, Somerset. Na zijn omscholkingscursus zal Prins Charles vermoedelijk de Luitnants' Kursus volgen aan het « Royal Naval College » te Greenwich.

« HMS COVENTRY » te water gelaten

« HMS COVENTRY », het vierde van het type 42 jagers van de Britse Marine, werd te water gelaten door Lady Lewin, echtgenote van Admiraal Sir Terence Lewin, de huidige opperbevelhebber van het Kanaalcommando. De gebeurtenis vond plaats op de scheepswerven van Cammell Laird Shipbuilders Ltd te Birkenhead op 21 juni 1974.

Het schip zal bewapend zijn met de Sea Dart missiel en met het 4.5 Mk 8 kanon; het zal ook de tweemotorige Lynx helicopter aan boord hebben voor de anti-duikbootbestrijding. De nieuwe eenheid heeft een waternverplaatsing van 3.500 ton, is 124,7 m. lang en 14,3 m. breed. Er zijn moderne slaapplegeenheden, cafetaria en luchtverversing aan boord.

« HMS COVENTRY » is het vijfde schip van de Britse Marine dat die naam draagt. Het eerste zag reeds dienst in de 17e eeuw en was toen een 190 ton metend vaartuig bewapend met 25 kanonnen. Nummer 4 in de reeks en de meest bekende was een lichte kruiser die zich onderscheidde in beide wereldoorlogen. Hij won zeven « battle honours » alvorens gezonken te worden nabij Tobroek in 1942.

Commissionering « HMS SOVEREIGN »

Op 11 juli 1974 werd te Barrow-in-Furness de 8e nucleaire onderzeeboot van de Britse Marine ge-commissioneerd. Het schip, waarvan de kiel gelegd werd in 1970 door Vickers Ltd Shipbuilding Group, werd te water gelaten in februari 1973.

« HMS SOVEREIGN » is de tweede van de gewijzigde SWIFTSURE-klas onderzeeboten en verplaatst

4.400 ton aan de oppervlakte. Haar onderwatersnelheid bedraagt meer dan 20 knopen en de boot kan verschillende weken onder water blijven. Ze is 82,9 m. lang en 9,8 m. breed op haar breedste punt. Er zijn ongeveer 100 man aan boord waarvan 12 officieren. Nog drie andere exemplaren van de gewijzigde Swiftsure-klas zijn thans in aanbouw.

Tewaterlating van « HMS KINGFISHER »

« HMS KINGFISHER », eerste van een reeks van 4 nieuwe patrouilleboten, gebouwd door Richard

CINCHAN

Dunston Ltd, werd te water gelaten op 20 september l.l. op de scheepswerf in Hessle nabij Hull. Het schip, 120 voet (36,5 m) lang, zal een bemanning hebben van 24 koppen en zal ingezet worden in de Engelse wateren voornamelijk voor kustpatrouilles, inbegrepen toezicht op de boorplatformen en op de visserij.

• • •

Dat de gecombineerde staf van het Kanaalcommando (Cinchan) en van Cinceastlant internationaal getint is blijkt wel uit naaststaande foto, waarop een aantal officieren van die staf poseerden voor de fotograaf van een lokaal dagblad.

1e rij van links naar rechts (zittend) :

Cdr A.P. Campbell, Canadian Forces, Stafofficier Operaties Eastlant - Sq Ldr Sunnucks, UK Air Force, Air Intelligence Officer - CPC (SBH) C. Jacobs, Belg. Zeemacht, Stafofficier Operationele Gereedheid - Lt Cdr G. Grotmol, Noorse Marine, Stafofficier Planning Eastlant.

2e rij van links naar rechts :

Korvettenkapitän M. Katthagen, Bundesmarine, Stafofficier Planning Oefeningen Eastlant - Cdr G.I. Graveson Jr, USN, Stafofficier Onderzeeboten - Schout-bij-nacht A.P.E.J.J. Besnard, NI Marine, Geallieerd Stafchef - Cdr J. Burlage, NI Marine, Stafofficier Plannen, Channel - Cdr M. Sizeland, UK Navy, Stafofficier Plannen, Eastlant.

(By kind permission of the Watford Observer)

SALON DE LA MARINE 74 ET « MARINES » D'ESPAGNE

Après 2 années d'interruption, le Salon de la Marine ouvre ses portes au Musée de la Marine, Palais de Chaillot du 6 décembre 1974 au 2 février 1975 inclus.

Ce Salon est ouvert aux Peintres du département de la Marine et aux candidats à ce titre, ainsi qu'à tous les artistes qui s'intéressent aux choses de la mer, peinture, sculpture, céramique, tapisseries. Une section spéciale y est réservée aux modelistes pour y présenter des maquettes de navires. Les peintres de la Marine sont actuellement au nombre de 38 (20 peintres titulaires, nommés à vie, et 18 peintres agréés, dont le mandat est soumis à renouvellement tous les 3 ans). Depuis le dernier Salon le corps des peintres de la Marine a eu à déplorer la disparition d'un de ses membres : Hervé BAILLE.

Les peintres exposent cette année environ 200 œuvres, en général récentes, dont 50 sont présentés par les Peintres de la Marine ; les modèles de navires sont au nombre de 14.

En même temps que le Salon 74 a lieu, au Musée de la Marine également, une exposition sur la marine espagnole dont le fonds a été prêté par le Musée Naval de Madrid et le Musée maritime de Barcelone qui ont accepté d'envoyer à Paris quelques uns de leurs plus beaux souvenirs maritimes, notamment la maquette du « SAN JUAN NEPOMUCENO », navire qui a participé à Trafalgar. Le Musée du Louvre prête, quant à lieu, un portrait de Philippe III peint par PANTOPA de la CRUZ ; et le Château de Versailles, une tapisserie des Gobelins représentant le mariage de Louis XIV et de Marie-Thérèse (1660). L'Ambassade d'Espagne présentera un portrait de Charles Quint, copie par PANTOJA de la CRUZ d'un original du Titien, et un autre d'Isabel de Valois (ou Elisabeth de France) tableau réalisé par Sanchez COELLO.

Une autre partie portera enfin sur le thème : « Les peintres et l'Espagne ». Des documents divers compléteront cette présentation ; citons parmi les organismes prêteurs : Les Archives de France, la Bibliothèque Nationale, la Légion d'Honneur, le Musée de l'Armée et le Musée de Cluny.

Hebt U reeds de laatste nieuwigheden in ons neptunus-winkeltje gezien...
Geschenken aan lanceerprijzen ! (*)

Connaissez-vous nos nouveautés dans la boutique neptunus ?
Des cadeaux à des prix de lancement ! (*)

* BLZ. 52 - * PAGE 52

INFO MARINE

bewegingen van onze
mouvements de la flotte...

« ZINNIA » NAAR MIDDELLANDSE ZEE

De A961 « ZINNIA » verliet op 4 november 1974 Zeebrugge met de Middellandse Zee als bestemming. Na eerst het eiland CRETA aangedaan te hebben, zette het schip koers naar Griekenland. Van 16 tot 20 november werd een niet officieel bezoek gebracht aan Athene waar het schip in de voorhaven PIRAEUS werd gemeerd. Deze haven werd aangelegd in het jaar 47 vóór Jesus-Christus. De bemanning die een zeer doorgedreven training had ondergaan, maakte er een erezaak van het schip in optimale conditie te brengen en aan het moderne Griekenland een schip te tonen waardig aan de Zeemacht en aan België.

Het bezoek aan Griekenland viel juist op de vooravond van de wetgevende verkiezingen in dit land. Dit verhinderde niet dat de bemanning zeer hartelijk werd onthaald. Van deze unieke gelegenheid werd gretig gebruik gemaakt om een bezoek te brengen aan de overtalrijke monumenten van de

Griekse Oudheid zoals: de Acropolis, het Olympisch Stadion, het ex-koninklijk paleis en nog talrijke andere bezienswaardigheden.

De admiraal ARAPAKIS, hoofd van de Griekse Zeestrijdkrachten werd aan boord ontvangen waar hem een diner werd aangeboden.

Op 20 november 1974 verliet het schip dan opnieuw de haven van PYRAEUS, na een vijfdaags verblijf dat voor velen als veel te kort werd ervaren, om koers te zetten naar de Turkse havenstad ISTANBUL.

* * *

« GODETIA » OP VISSERIJWACHT

Het Commando- en Logistieke steunschip A960 « GODETIA » ondernam een visserijwacht van 29 augustus tot 23 september. Het schip, dat onder het bevel staat van Fregatkapitein H. STRADIOT, verbleef van 5 tot 9 september te BERGEN (Noorwegen). Voor de manschappen stond een excursie in de omgeving van Bergen op het programma. Een voetbalmatch tussen de bemanning « GODETIA » en deze van de Marinebasis Haakonsver eindigde met een 4-0 overwinning van de thuisploeg. Van 16 tot 19 september was het schip te Esberg (Denemarken).

* * *

SQUAD 219

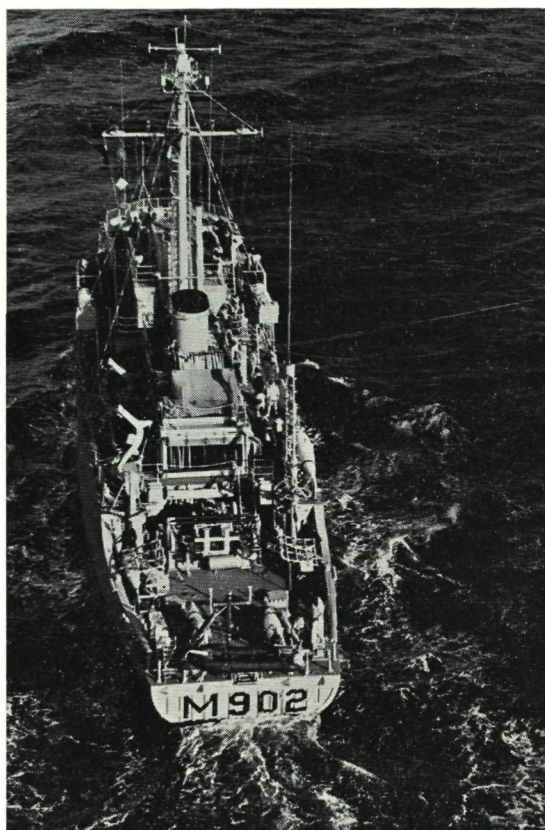
Het Smaldeel ondiepwatermijnenvegers (Squad 219) samengesteld uit de MSI's « TONGEREN », « OUDE-NAARDE », « OUGREE » en « TURNHOUT » en de reserve divisie 218.2 samengesteld uit de MSI's « LOKEREN », « SERAING » en « HUY », ondernamen een trainingskruisvaart in het Kanaal van 3 tot 12 september. Het Squad, dat onder het bevel staat van Korvetkapitein F. VANDENHAUTE, meerde te ROUEN van 7 tot 9 september.

* * *

NORTHERN MERGER

Het Commando- en Logistiek steunschip A961 « ZINNIA », het Smaldeel Hoogzeemijnenvegers, samengesteld uit de MSO's « BOVESSE », « VAN

HAVERBEKE» en «DE BROUWER», het Smaldeel kustmijnenvegers samengesteld uit de MSC's «ROCHEFORT», «STAVELLOT», «KOKSYDE», «HEIST» en «KNOCKE» namen van 15 september tot 1 oktober deel aan de NAVO-oefening «NORTHERN MERGER». Het multinationale NAVO-smaldeel COMSTANAFOR-CHAN nam eveneens deel aan deze oefening.

M902 « VAN HAVERBEKE »

* * *

Schout bij nacht B. Veltkamp (COMBENCHAN) bracht een bezoek aan de «ZINNIA» op 20 september jl.

De bemanning tijdens een uitstapje.

Een bezoek aan de «zone-grens».

«ZINNIA» OP KRUISVAART

Het Commando- en Logistiek steunschip A961 «ZINNIA» onderneemt een kruisvaart in de Middellandse Zee van 4 november tot 20 december 1974. Het schip, dat onder het bevel staat van Fregatkapitein P. MARIN zal meren te Athene van 16 tot 20 november, te Istamboul van 21 tot 25 november, te Taranto van 28 november tot 1 december, te Tunis van 3 tot 7 december, te Casablanca van 12 tot 16 december.

BEZOEK VREEMDE SCHEPEN VISITES NAVIRES ETRANGERS

Voor het eerst sedert februari van dit jaar bracht het permanente internationale mijnenbestrijdings-smaldeel « standing naval force channel » een bezoek aan Oostende van 9 tot 15 september. Het staat sedert zijn oprichting op 11 mei 1973 onder het bevel van Fregatkapitein F.J.M. VAN BEGIN van de Belgische Zeemacht. De huidige samenstelling van het smaldeel is als volgt :

- De belgische hoogzeemijnenveger-jager « BREYDEL » onder het bevel van Luitenant-ter-Zee Eerste Klasse R.F.E. BOEHME.
- De engelse kustmijnenveger « HUBBERSTON » onder het bevel van Lieutenant M. HARWOOD.
- De nederlandse kustmijnenveger « HOOGEZAND » onder het bevel van Luitenant-ter-Zee Tweede Klasse oudste categorie A.L. MAAS.
- De duitse kustmijnenveger « LINDAU » onder het bevel van Kapitein Lieutenant HO LEHMANN.

* * *

Het Duitse 5de Smaldeel Mijnenvegers bestaande uit de tender « MOSEL » en de ondiepwatermijnenvegers « PERSEUS - PLUTO - NEPTUN - WIDDER - HERKULES - FISCHE - GEMMA - DENE - JUPITER - ATAIR - WEGA », bracht een routine bezoek aan de haven van Oostende van 14 tot 20 september 1974.

* * *

Het Franse patrouille vaartuig « L'AGILE », bracht een routine bezoek aan de haven van Gent van 16 tot 21 oktober 1974.

* * *

Een Franse groep kustmijnenvegers van het 10e Smaldeel bestaande uit : « CEPHEE - LYRE » en het duikvaartuig « MYOSOTIS », bracht een routine bezoek aan de haven van Oostende van 20 tot 26 september 1974.

De Duitse kustmijnenveger « KOBLENZ » en de Franse kustmijnenvegers « VERSEAU - CAPELLA », brachten een routine bezoek aan de haven van Oostende van 24 tot 26 september 1974.

* * *

De Nederlandse kustmijnenvegers « Hr.Ms. AB-COUDE - GIETHOORN - BRIELE » brachten een routine bezoek aan de haven van Oostende van 30 september tot 4 oktober 1974.

* * *

De Engelse mijnenveger « HMS. LEWISTON » bracht een routine bezoek aan de haven van Oostende van 1 tot 4 oktober 1974.

* * *

De Nederlandse mijnenjager « Hr.Ms. DRUNEN », bracht een routine bezoek aan de haven van Oostende van 1 tot 4 oktober 1974.

* * *

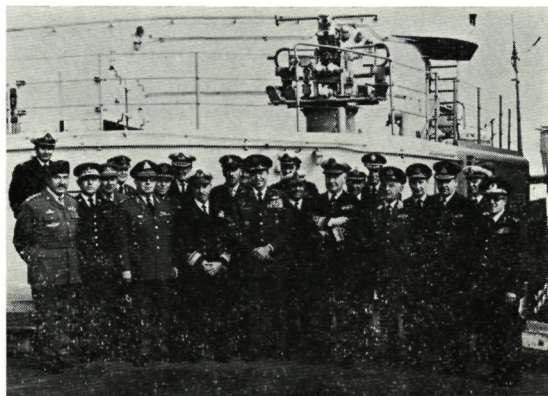
Le chasseur de mines « HMS BIDLESTON », a effectué une escale non-officielle au port de Bruxelles du 15 au 20 octobre 1974.

* * *

De Franse ondiepwatermijnenveger « HIBISCUS », bracht een routine bezoek aan de haven van Oostende van 25 tot 28 oktober 1974.

BEZOEK SCHEPEN VISITES NAVIRES

Le 11 octobre dernier, le comité militaire de l'OTAN a rendu une visite d'information à la Force Navale. Après une courte visite à l'Ecole de la Guerre des mines, les membres du comité ont embarqué à bord du « ZINNIA ». Les escadrilles des dragueurs de mines, Océaniques, Côtiers et de Petits fonds ont participé à une démonstration en mer.

Le comité militaire de l'OTAN.

Op 11 oktober II. bracht het Militair NAVO-comité een informatiebezoek aan de Zeemacht. Na een kort bezoek aan de Mijnenbestrijdingsschool scheepten de leden van het Comité in aan boord van de « ZINNIA ». De smaldelen Hoogzee-, Kust en Ondiepwatermijnenvegers zorgden voor een demonstratie op zee.

De leden van het militair NAVO-comité in gezelschap van Commodore J. VAN DYCK, Stafchef van de Zeemacht en Commodore E. POSKIN, Commandant van de Groepering Operaties.

Le 17 juillet dernier, les élèves candidats sous-officiers du 1ier ECSOFA embarquèrent à bord du « ROCHEFORT » et du « HEIST » pour le voyage transit d'Oostende à Antwerpen.

* * *

Acht Amerikaanse kadetten van de USMA-WEST-POINT waren te gast aan boord van de « KNOKKE » op 15 juli l.l.

* * *

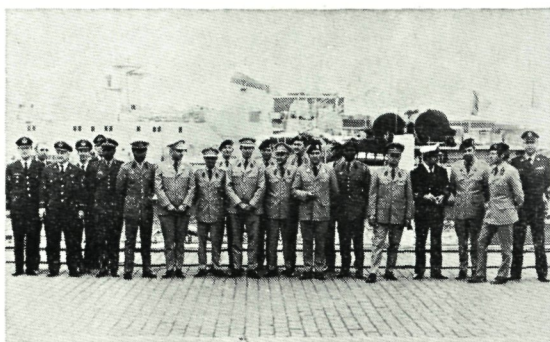
Op 26 augustus 1974 scheepte het personeel van de Keuringsdienst van de Luchtmacht in aan boord van de « NIEUWPOORT », « ROCHEFORT », « STAVELOT » en « KNOKKE » voor de transitreis van Zeebrugge naar Oostende.

* * *

Op 28 augustus werd een inscheping voorzien aan boord van de « STAVELOT » en de « KNOKKE ». De Antwerpse Jeugdvereniging « Jeugd en Luchtvaart » was de gast van de « STAVELOT » voor de transitreis van Oostende naar Nieuwpoort op 30 augustus l.l.

* * *

De officieren-leerlingen 125 Pol en 110 AW van de Koninklijke Militaire School brachten een informatiebezoek aan de Zeemacht op 4 en 5 juli l.l.

De leerlingen van de 91e Divisie van de Krijgsschool waren te gast bij de Zeemacht van 27 tot 30 augustus. Zij brachten een bezoek aan de Marinebasis Oostende, de Mijnenbestrijdingsschool, de Logistieke Groepering, de nieuwe Marinebasis Zeebrugge en de Groepering Opleiding en Training.

* * *

Voor de reis van de A961 « ZINNIA » van Antwerpen naar Oostende op 8 september 1974 waren een 70-tal personeelsleden van de Basis Landmacht TERVUREN uitgenodigd.

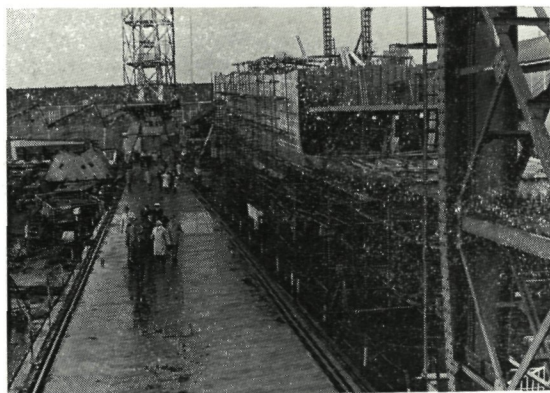
De Zeemacht ontvangt Z.M. de Koning te Temse La Force Navale reçoit S.M. le Roi à Temse

Zijne Majesteit de Koning samen met het personeel « Studiegroep Escorteurs E71 ».

Le mardi 24 septembre, à Tamise, la Force navale a eu l'insigne honneur de recevoir S.M. le Roi pour Lui donner un aperçu du déroulement du programme de construction des nouvelles frégates qui vont bientôt équiper notre marine.

L'exposé qui fut fait à Sa Majesté comprenait trois thèmes. Tout d'abord, les raisons historiques qui ont amené la Force navale à entreprendre la construction de ces quatre escorteurs. Ensuite, la conception et le choix de la frégate E-71 furent expliqués à la lumière des missions qui l'attendent tant au niveau national que dans le cadre de l'OTAN. Enfin, le Souverain put entendre une description des conséquences que ce programme comporte pour la Force navale dans les domaines particuliers de la direction du personnel, de la mission d'instruction, de l'infrastructure et de la logistique.

Z.M. de Koning tijdens de rondgang op de scheepswerf.

CPC. De Muynck verstrekt de nodige uitleg aan Z.M. de Koning.

Une chaleureuse manifestation de solidarité sous l'égide du parrainage de l'atelier protégé « Le Relais » par l'équipage de l'unité navale du « ZINNIA »

L'atelier protégé de Malmedy « Le Relais » a vécu une journée qui s'inscrira certainement avec un relief tout particulier dans les annales de cette remarquable institution. Depuis quelques années, la population autant que les instances sociales, éco-

Het was voor de Zeemacht een buitengewone eer op dinsdag 24 september te Temse de Koning te mogen ontvangen en de gelegenheid te hebben Hem een overzicht te geven van de uitvoering van het programma van de nieuwe fregatten waarmee onze marine zal worden uitgerust.

De uiteenzetting die aan de Vorst gegeven werd, omvatte drie thema's. Vooreerst werden de historische achtergronden behandeld die de Zeemacht ertoe hebben aangezet over te gaan tot de bouw van vier escorteschepen. Daarna volgde enige toelichting over de conceptie en de keuze van het fregat E-71, vertrekkende van de op nationaal en NAVO-vlak uitgestippelde opdrachten. Tenslotte werd aan de Koning de bekommernis van de Zeemacht, meer bepaald met betrekking tot het personeelsbeleid, de instructieopdracht, de infrastructuur en de logistiek uiteengezet.

Het personeel « Projekt E71 » wordt voorgesteld aan Z.M. de Koning.

Commodore J. Van Dyck, Stafchef Zeemacht, geeft een uiteenzetting aan de pers.

nomiques et publiques suivent avec intérêt l'évolution de cet atelier destiné à accueillir les handicapés et à doter ces derniers d'un statut de travailleur, et ce au sens le plus noble du terme. Après des débuts héroïques, « Le Relais » se trouve depuis un an installé dans des locaux appropriés à sa mission, encore que l'accroissement des effectifs pose d'ores et déjà un problème d'extension du bâtiment qu'il occupe. L'intervention des pouvoirs publics, le mécénat, la coopération industrielle et les initiatives philanthropiques ont

fort heureusement secondé le conseil d'administration de cette ASBL et encouragé la dynamique équipe des moniteurs placée sous la direction avisée de M. Beaupain.

C'est dire que « Le Relais » bénéficie d'un concours très agissant de sympathies. Parmi celles-ci, le parrainage accordé par l'équipage de l'unité de la Force navale, le « ZINNIA », vient de se traduire par une journée de solidarité empreinte d'une générosité et d'une chaleur humaine émouvantes et réconfortantes à la fois. Au départ, il y eut d'abord la caution de la municipalité sous forme de réception à l'hôtel de ville. Aux premiers rangs des invités de l'administration communale figuraient une délégation de l'équipage du « ZINNIA » conduite par de Capitaine de Corvette Mathieu, ainsi que la plupart des ouvriers et ouvrières du « Relais » entourés des représentants du conseil d'administration : MM. Rogman, président ; Beaupain, directeur ; P. Lemaire, J. Goffinet, H. Schmitz, L. Kehl, président de l'A.C.H. et chargé des relations publiques. Entouraient M. J. Cerexhe, bourgmestre, MM. les échevins M. Hebertz et J. Roche ainsi que MK G. Gobiet, secrétaire communal. Avaient également répondu à l'invitation du Collège échevinal MM. L. Heuschen, représentant le commissaire d'arrondissement ; R. Bostyn et J. Bastin, respectivement vice-président et secrétaire du S.I. ; R. Houart, président du Comité culturel local. La salle du conseil avait revêtu une parure florale de saison, à savoir un chemin de table habilement tressé de bruyère par M. F. Stappen, qui de surcroît avait confectionné à l'intention des invités de ravissants petits bouquets assortis et cravatés aux couleurs malmédiennes.

Dans leurs allocutions respectives, M. le bourgmestre Cerexhe, le Commandant Mathieu et M. Rogman évoquèrent la fécondité du parrainage intervenu entre le « ZINNIA » et le « Relais » et rendirent hommage à ceux qui se consacrent à l'insertion socio-économique des travailleurs handicapés. Le verre de l'amitié consacra, conformément au bon usage des édiles communaux, cette cordiale réception.

C'est à l'école professionnelle communale qu'était

offert le dîner préparé par les élèves et supervisé par Mme Nicolet, directrice de la section d'économie ménagère. Tout cela était parfaitement mis au point et servi par de biens aimables demoiselles. Au terme du repas, le capitaine Mathieu remercia ses hôtes, la ville de Malmedy, le Relais et l'école professionnelle, et leur offrit une photo du « ZINNIA ». Au nom de l'équipage, il remit à M. Rogman une enveloppe-cadeau garnie de dix beaux « billets bleus ».

La suite du programme comportait une randonnée que nous eûmes l'agrément de commenter au cours d'un itinéraire jalonné par le mémorial de Baugnez, Waimès, Robertville, Sourbrodt, Ovifat, le barrage de Robertville, Chôdes, Malmedy. Au terme de ce périple touristique, un rendez-vous était prévu au « Relais » avec les personnalités qui avaient pris part à la réception du matin et à la collation de midi. Et c'est dans le style « portes ouvertes » que les ateliers en activité furent découverts. Il s'agissait en effet pour les non-initiés d'une véritable découverte au vu de la qualité du travail, de la variété de la production et de l'ambiance qui règne dans cette maison extraordinaire où voisinent l'imprimerie, la maroquinerie, le montage électrique, le cintrage, le conditionnement des aiguilles, l'échantillonnage, etc...

Le goûter de quatre heures réunit tout le monde dans le réfectoire et scella l'amitié qui s'était nouée entre les marins du « ZINNIA » et les travailleurs du « Relais ». Avant l'« au revoir », le Commandant Mathieu reçut le cadeau souvenir, une pièce d'étain ouvragée dans les ateliers. Enfin, M. le directeur Beaupain invita chacun à signer le livre d'or de l'établissement.

A l'issue d'une telle journée vécue dans l'intimité d'une entreprise exemplaire de valorisation humaine, on appréciait doublement la générosité et la sollicitude d'un parrainage qui fait honneur à des « gars de la marine » dont l'insouciance légendaire est loin d'être insensible à l'action caritative désintéressée. Qu'ils en soient félicités et remerciés.

R. HOUART

Président du Comité culturel local

Een prachtige foto van de schepen STANAVFORCHAN.

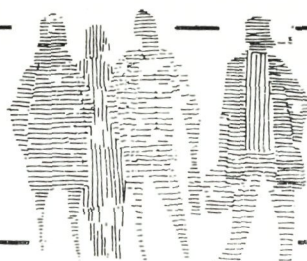

PRINS BERNHARD BEZOCHT STANAVFORCHAN

DEN HELDER — Prins Bernhard bracht in zijn functie van inspecteur-generaal van de krijgsmacht een bezoek aan Standing Naval Force Channel, dat bestaat uit MSO « BREYDEL » (België), HMS « HUBERSTON » (Engeland), FGNS « LINDAU » (Duitsland) en Hr.Ms. « HOOGEZAND » (Nederland). Prins Bernhard arriveerde om half elf per helikopter op het Nieuwe-haventerrein, waar hij werd verwelkomd door de commandant van Stanavforchan, Fregatkapitein van Begin.

het leven in onze groeperingen la vie dans nos groupements

VISITES COMIENAV BEZOEKEN COMIENAV

De gehandicapten van VIVAT verblijvende aan de kust werden zoals elk jaar ontvangen in de Marine-

basis van St.-Kruis op 7 en 21 augustus 1974.

Les handicapés du VIVAT séjournant à la côte ont été reçus comme chaque année au quartier à St.-Kruis le 7 et le 21 août 1974.

UN APRES-MIDI DE SORTIE AU COMIENAV DE STE.-CROIX

Le 23 septembre, un groupe d'une cinquantaine d'handicapés de la ville de Bruges rendait une visite aux installations du COMIENAV à Ste.-Croix. Différents matelots, 1er matelots et sous-officiers prêtèrent leur concours bénévolement pour aller chercher ces personnes, les ramener chez-eux et les guider dans le quartier.

Après un accueil à la cantine CMC par Madame et le CPV VERVYNCK, les visiteurs furent invités à une projection de film sur la force navale après lequel un délicieux goûter leur fut offert au mess sous-officiers.

Après avoir échangé beaucoup d'idées et de blagues avec les accompagnateurs au cours de cette agréable réunion, tous regagnèrent leur demeure avec un cœur plein de gratitude. C'était pour ces personnes aussi un échangeement agréable dans leur existence malheureuse.

EEN NAMIDDAGJE UIT BIJ COMIENAV TE ST-KRUIS

Op 23 september bracht een groep van een vijftigtal gehandicapten van de stad Brugge een bezoek aan de marineinstellingen van Comienav te St-Kruis. Verschillende matrozen, 1e matrozen en onderofficieren verleenden bereidwillig hun medewerking om deze mensen af te halen en terug thuis te brengen en rond te geleiden in het kwartier.

Na een ontvangst in de kantine CMC door Mevrouw en CPV VERVYNCK werden de bezoekers vergast op een filmvertoning over de Zeemacht waarna een lekker vieruurtje hen aangeboden werd in de mess O/Officieren.

Nadat er gedurende dit gezellig samenzijn veel te vertellen viel en duchtig moppen getapt werden met de begeleiders, keerden allen met een hart vol dankbaarheid terug naar huis. Het was voor deze mensen dan ook een aangename afwisseling in hun ongelukkig bestaan.

VISITE

Les parents des recrues de la levée d'octobre 1974 ont été invités à visiter les installations du centre de formation navale le 11 octobre 1974. Beaucoup des parents et de membres de familles ont été accueillis dans la cantine CMC par les Commandants de la division d'instruction primaire

1LV SERRIEN et de l'OSC 1LV HELSMOORTELT et l'aumônier DUBOIS. Au cours d'un discours explicite par des diapositives, le commandant de la division d'instruction primaire donna une esquisse de la vie des jeunes marins, de telle manière que chaque parent puisse voir approximativement quelle instruction et quel service militaire leur fils accomplira. Par la suite, les familles ont été guidées dans le quartier par l'OSC et 1MP LAMBERT. Finalement, une réunion des familles, a eu lieu au réfectoire où pendant un goûter, les parents ont pu prendre contact avec les officiers et les sous-officiers instructeurs de la D.I.P.

Pendant cette réunion au réfectoire, le Chef de Corps a tenu à venir saluer les familles et s'est entretenu personnellement avec elles.

BEZOEK

De ouders van de rekruten van de lichte oktober 1974 werden uitgenodigd om de instellingen van het centrum voor marinevorming te bezoeken op 11 oktober 1974.

Vele ouders en familieleden hebben aan de uitnodiging gehoor gegeven. De bezoekers werden verwelkomd in de kantine CMC door de Commandanten van de divisie eerste opleiding 1LZ(D) SERRIEN en de O.S.C. 1LZ(D) HELSMOORTELT en de aalmoezenier DUBOIS. In een spreekbeurt verduidelijkt met dia's schetste de Cdt van de Div. Eerste Opleiding het leven van een jonge scheepeling in de marine, zodat elke ouder zich ongeveer kon vergewissen welke opleiding en in welke inrichting hun zoon de militaire dienst zou volbrengen. Naderhand werden de families rondgeleid in het kwartier door de O.S.C. en 1MP LAMBERT. Als slot had een bijeenkomst plaats van de families in de eetzaal, waar gedurende een vieruurtje de ouders contact konden opnemen met de officieren, onderofficieren en onderrichters van de D.E.O. Gedurende deze bijeenkomst in de eetzaal had de Korpscdt er aan gehouden de families te komen groeten om zich met hen persoonlijk te onderhouden.

VISITE AUX INSTALLATIONS AERIENNES DE LA BASE DE KOKSYDE

Le 29 mai 1974, le cadre instructeur de la DIP a effectué une visite à la base de Koksyde.

A chaque section visitée (Météo, tour de contrôle, maintenance, escadrille hélicoptère) de amples explications furent fournies à notre personnel qui y apporta un grand intérêt.

Les « Fougas Magister », les « Mirages » et les « Alouettes » furent évidemment le centre d'intérêt de cette visite.

A l'Esc Hélicoptère, la DIP eut le plaisir de rencontrer des gens de notre Force, tant officiers que sous-officiers. Ainsi, le 1LV BAWIN, pilote d'hélicoptère, se fit un plaisir de nous obtenir un baptême de l'air en « Alouette » et « Sikorsky ». Le LDV BEERLANDT et l'EDV FOUYN, tous les deux pilotes d'hélicoptère, nous firent admirer la mer « vue d'en haut ». Pendant ce baptême de l'air, la Base Navale de NWP fut également survolée. Cette visite se termina par un « drink » au bar de l'Esc Héli. Le 1MC TIMMERMAN remit au chef de corps de la Base, l'écusson de COMIENAV. Le Major d'aviation AERTS, se faisant le porte parole du commandant de quartier le Lieutenant-Colonel aviateur VERBRUGGHEN, insista sur l'importance qu'il y a à établir pareils contacts entre militaires de Forces différentes.

* * *

Op 27 augustus brachten de leraars van de Technische School te Oostakker een bezoek aan de instellingen van het kwartier waar een uiteenzetting werd gehouden door 1LV(D) Serrien over de werking van het talenpracticum. Op het einde van de namiddag werd de gasten ook een bezoek aangeboden aan het Groeninghe museum te Brugge.

Le 27 août les professeurs de l'Ecole Technique de Oostakker ont rendu visite aux installations du centre où LDV Serrien a donné un exposé sur la fonction du laboratoire de langues. A la fin de l'après-midi les invités ont pu visiter le musée Groeninghe à Brugge.

* * *

Op 30-8-1974 bracht de 91e Divisie van de Krijgsschool een bezoek aan de verschillende scholen van het centrum alsook aan het nieuw NBCD centrum van Oedelem.

Le 30-8-1974 la 91ème Division de l'Ecole de Guerre a rendu visite aux différentes écoles du centre ainsi qu'au nouveau centre NBCD à Oedelem.

* * *

Le 9-8-1974, les parents des recrues de la levée août 1974 ont été invités à rendre visite au quartier. Les parents furent accueillis à la cantine CMC par le Cdt. de la Division instruction Primaire. Après un exposé avec diapositives sur la vie dans les écoles et à bord, une visite eut lieu aux installations sous direction de l'OSC et 1MP Lambert.

A la fin de l'après-midi avant de partir en W.E., un goûter réunissait les parents, le Cdt., les instructeurs et les élèves.

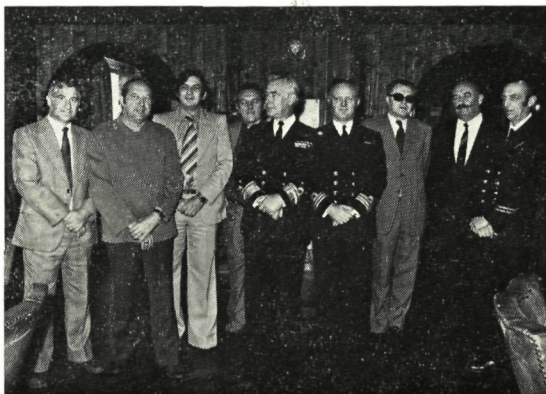

Op 9-8-1974 werden de ouders van de recruten van de lichte augustus 1974 uitgenodigd een bezoek te brengen aan het kwartier. De familieleden werden verwelkomd in de kantine CMC door de Cmdt van de Divisie eerste Opleiding. Na een uiteenzetting met dia's over het leven in de scholen en aan boord werd een bezoek gebracht aan de instellingen onder leiding van de OSC en 1MP Lambert waarna als slot van de namiddag en vooraleer in W.E. te vertrekken een samenkomst plaats had in de refter tijdens een vieruurtje waar de families contact konden opnemen met de Cdt, onderrichters en de leerlingen.

cérémonies ————— ————— plechtigheden

CEREMONIES COMSERVOST PLECHTIGHEDEN COMSERVOST

In de schoot van de Groepering Operaties van de Zeemacht werd reeds ongeveer 200.000 F ingezameld voor het initiatief van « VIVAT » nl. de bouw van een tehuis voor gehandicapte kinderen van militairen te Nijvel. Commodore POSKIN bracht te Oostende voornamelijk hulde aan de hh Pintelon, Thiers, De Keyzer, Vandelacluze en Vercruysse die persoonlijk of in verenigingsverband veel hebben bijgedragen tot het welslagen van deze actie.

Au sein du Groupement Opérations de la Force Navale on est arrivé à récolter 200.000 F pour le projet « VIVAT » consistant à construire un home pour enfants handicapés de militaires à Nivelles. Le Commodore POSKIN reçoit messieurs Pintelon, Thiers, De Keyser, Vandelacluze et Vercruysse qui par des dons considérables ont largement contribué à la réussite de cette action.

* * *

VIVAT

1. Tombola au profit des enfants handicapés de militaires

Comservost, unité pilote comme les années précédentes, avait pour mission la vente de 1.000 carnets à 100 Fr.

NavcomportZEB, en reçut 100 qu'il vendit tous.

NavcomportANT, en reçut 75 et fit de même.

NavcomportOST, en reçut 100 desquels 71 furent vendus.

Pour **Comservost**, il en restait de ce fait 754 à vendre.

Sous l'impulsion du Capitaine de Corvette Segaert, Commandant, et grâce à quelques vendeurs méritants parmi lesquels nous ne pouvons certainement pas oublier le 1MT VC Bouffieux, la vente a pris un bon départ. Si bien qu'il a fallu demander 200 carnets supplémentaires et le 15 octobre 1974, jour de clôture de la vente des carnets, l'OSC reçut la mission agréable de transmettre un chèque de 120.000 Fr. à VIVAT.

2. Par ailleurs nous avons reçu des cartes de VIVAT pour un montant de 70.000 Fr. qu'on s'est promis de vendre toutes avant la fin 1974.

* * *

GELUKWENSEN

« Het Militair Brevet » werd op 30-8-1974 overhandigd aan de matrozen BVKT Strubbe J., Bertin E., voor de Div. Diensten en matroos BVKT Van Tieghem L., Div. Eerste Opleiding.

BOOTSMAANSCLUB

In november jl., werd door CPC Segaert en 1MC Weise de nieuwe onderofficiersclub « Bootsmansclub » officieel geopend. Beslist een aanwinst voor het onderofficierskorps.

De hoofdwapenmeester tijdens zijn opgemerkte toespraak.

PLECHTIGHEDEN COMIENAV CEREMONIES COMIENAV

HERDENKINGSPLECHTIGHEID OVERLIJDEN LTZ V. BILLET

Op 19 augustus had er ter gelegenheid van de 32e verjaardag van het overlijden van LTZ V. BILLET een korte plechtigheid plaats die bijgewoond werd door de Commandant van de Groepering CPV Vervynck en de familieleden van wijlen LTZ Billet.

Na de eerbewijzen werd een bloemenkrans neergelegd door de Groepering alsook door de familieleden.

CEREMONIE MEMORIALE DU DECES DE LDV V. BILLET

Le 19 août à l'occasion du 32ième anniversaire du décès de LDV V. Billet une courte cérémonie a eu lieu à laquelle assistaient le Cdt. du Groupement CPV Vervynck et les membres de la famille du défunt LDV V. Billet. Après les honneurs, une couronne a été déposée par le Cdt. du Groupement et par les membres de la famille.

CULTURELE MANIFESTATIE IN HET KWARTIER LTZ BILLET

Van 9 tot 11 oktober had in het centrum een postzegeltonoonstelling plaats. De volgende thema's werden behandeld. Eerste meester chef DECEUNINCK stelde hoofdzakelijk postzegels ten toon uit België, Eerste meester JACOBS hield het bij zegels in verband met oorlogsschepen, ruimtevaart en bij de nieuwe hobby van de navy de scheepspost;

Eerste meester chef RONDAS was vertegenwoordigd met een verzameling van eerste dagomslagen en 1MT VAN DYCKE met een merkwaardige verzameling over de Dynastie (Leopold I & II en Albert I). De tentoonstelling werd geopend door 1LZ(D) HELSMOORTELE, die, in aanwezigheid van Mevr. Maes-Van Robaey, schepen van onderwijs te Brugge, Kapitein ter Zee VERVYNCK en Fregatkapitein ROBYNS, er de nadruk op legde dat bij de Zeemacht aan nuttige vrijetijdsbesteding wordt gedaan. Hij wenste de deelnemers geluk en legde de nadruk op het leerrijke en nuttige van de hobby van filatelie. Daarna deden alle genodigden een rondgang van deze geslaagde tentoonstelling.

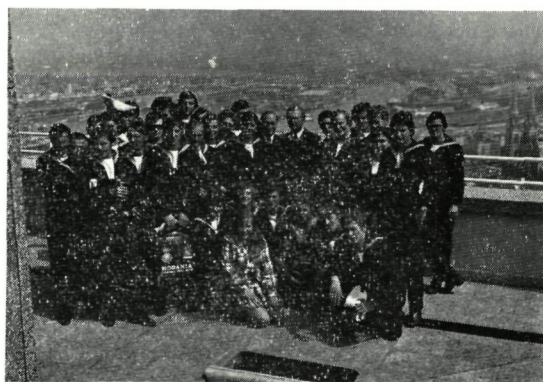
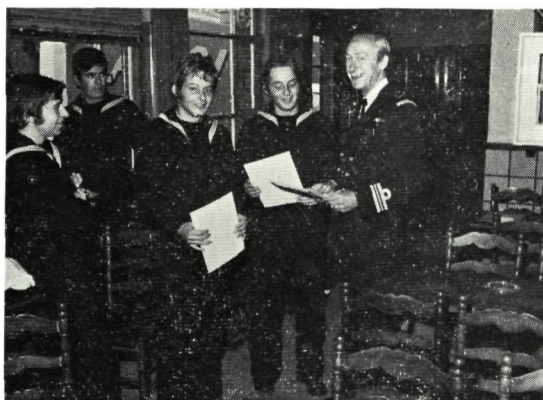
MANIFESTATION CULTURELLE DANS LE QUARTIER LTZ V. BILLET

Du 9 au 11 octobre une exposition de timbres-poste a eu lieu au centre. Les thèmes suivants ont été traités: le Premier maître chef DECEUNINCK a exposé principalement des timbres-poste de Belgique, le premier maître JACOB, s'en tint à des timbres en rapport avec des navires de guerre, la conquête spatiale et le nouveau « hobby » de la marine la poste navale, le premier maître chef RONDAS se voyait représenté par une collection des premières enveloppes 1er jour et le 1MT VAN DYCKE par une remarquable collection sur la dynastie (Léopold I et II, et Albert I). L'exposition fut inaugurée par 1LZ HELSMOORTELE qui, en la présence de Mad. Maes-Van Robaey, échevin de l'instruction à Bruges du Capitaine de Vaisseau VERVYNCK et du Capitaine de Fregate ROBYNS mit l'accent sur le fait qu'à la Force Navale on s'occupe de loisirs utiles. Elle félicita les participants et insista sur l'aspect instructif et utile de la philatélie. Tous les invités firent ensuite le tour de cette exposition très réussie.

COMLOGNAV

BREVET VAN GOED MILITAIR

Volgende schepelingen ontvingen uit de handen van de Korpsoverste DEZUTTERE het brevet van « Goed Militair » voor hun uitzonderlijke wijze van dienen. MAT. VERHAEGHE A., MAT. SCHELLENS M., MAT. SCHELLENS C., MAT. BRUTEIN C., MAT. LEKIME P. Dezelfde dag nog mochten de schepelingen, demob's, zich verheugen op een uitstap naar het Europegebouw. Iets wat door iedereen ten zeerste gewaardeerd werd.

EERVOLLE ONDSCHIEDINGEN

a. Gouden Palmen in de Kroonorde

1OM Inghels P., 1MC Vanhecke, 1MC Maenhout L., 1MC Maene R., 1MC Decorte A., 1MC Verhulst A., 1MC Vanderbeke R.

b. Gouden Medaille O L II

1MC Dobbels, 1MC Dumoulin G., 1MC Vanvlietberghe H., 1MR Calmeyn K., 1MR Labath Ch., MTR Vandenborre A., MLS Vernimmen W., MLS Steen R., MLS Bossant.

Faits Divers Nieuwtjes

CASINO-KURSAAL

Voor het winterprogramma 1974-1975 heeft de Directie van het Casino-Kursaal er mee ingestemd een reductie van 50 % toe te staan aan het personeel van de Zeemacht. Het actief personeel zal deze vermindering bekomen op vertoon van de militaire identiteitskaart, de dienstplichtigen dienen het uniform te dragen.

De echtgenote van de militair zal eveneens van een gunsttarief genieten.

Pour a saison d'hiver, la Direction du Casino-Kursaal d'Oostende a marqué son accord d'accorder une réduction de 50 % au personnel de la Force Navale. Le personnel d'active bénéficiera de cette réduction sur présentation de la carte d'identité militaire, les miliciens devront porter l'uniforme. Un prix de faveur sera également accordé à l'épouse du militaire.

* * *

MEDEWERKING

Schepelingen van Comienav verleenden vrijwillig hun medewerking aan volgende manifestaties gedurende de maanden juli-augustus.

GROOT TORNOOI 1974 te Brugge

Reiefeesten te Brugge

Bloemencorso te Blankenberge

Spel binnen de grenzen te Blankenberge

Jumping te Damme en te Loppem

ASSISTANCE

Des matelots de Comienav ont volontairement donné assistance aux manifestations suivantes pendant les mois de juillet et août.

GRAND TOURNOI à Brugge

La fête des Canaux à Brugge

Corso Fleuri à Brugge

Jeux entre les Frontières à Blankenberge

Jumping à Damme et à Loppem

* * *

OPERATION SAHEL

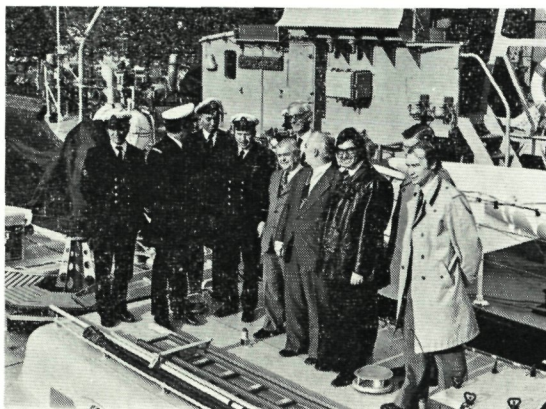
Pendant toute la durée de l'opération SAHEL 74, les communications entre NIAMEY et BRUXELLES ont été assurées par le personnel de la station radio du P147.

Plus de 600 messages ont été échangés au cours des quelques 400 contacts qui ont été établis avec un opérateur radio du bataillon PARACDO.

Les liaisons radio ont parfois été laborieuses, surtout dans le sens NIAMEY - OOSTENDE du fait de la faible puissance d'émission de l'installation radio au NIGER.

Néanmoins, l'entente et la coopération furent parfaites et le personnel de la station radio tient à remercier les 1SD JANSSENS, LERUSE et VANDERBEKEN, qui se sont relayés à NIAMEY, de leurs généreux efforts.

MARITIEME WEEK MERKSEM

Van 25 tot 30 september j.l., had de Maritieme Week te Merksem plaats.

* * *

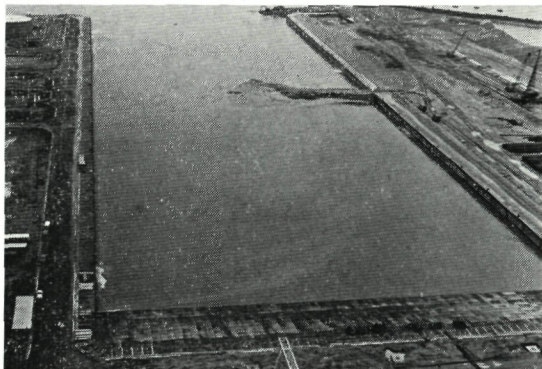
KOOLWATERSTOFFEN

Van 30 september tot 16 oktober werden op de Schelde testen uitgevoerd met koolwaterstoffen.

* * *

MARINEBASIS ZEEBRUGGE

De nieuwe Marine Dok van de Basis Zeebrugge nadert een snelle afwerking.

Balmain ? Cardin ? Lapidus ? Saint-Laurent ?

Neen. Confection : ontwerp van F. Debacker - Mevrouw Liottier. Met de hulp en de steun van de Sectie voor aankoop van de uitrustingen, lederwaren en textielartikelen van het M.L.V. Enkele weken geleden stelde deze tijdens een ware mode-show de laatste projecten voor van de uniformen voor de vrouwelijke vrijwilligers. Weldra immers zal de Zeemacht enkele vertegenwoordigsters van het « vrouwelijk schoon » tellen.

Balmain ? Cardin ? Lapidus ? Saint-Laurent ?

Non. Confection : créations F. Debacker - Mme Liottier. Avec l'aide et l'appui de la Section d'achat des équipements « cuirs et textiles » du MDN. Voilà qui présentait, il y a quelques semaines, en un authentique défilé de mode, les ultimes projets d'uniformes pour les volontaires féminins, puisque en effet, la Force Navale comptera bientôt en ses rangs un certain nombre de représentantes du « beau sexe ».

personeel personeel

1MP. LEMAIRE

AFSCHEID 1MP LEMAIRE M.

Op 25 oktober jl. heeft 1MP Lemaire Marcel de sectie elektriciteit verlaten. Hij was hoofd van deze afdeling van 1967 tot 1974.

«De chef» gaat over naar COMIENAV als hoofd van Schooleenheid Elektriciteit.

«Chef» Lemaire was een uitstekende technicus, een goed leider en tevens een goed kameraad. Velen zullen het betreuren, zowel militairen als het burgerpersoneel dat «hun chef» hen heeft verlaten.

Chef Lemaire wordt opgevolgd door 1MP PARMENTIER, vroeger ondersectieoverste in het studie-bureau, DPIC, genaamd. Wij wensen de nieuwe «Chef» veel geluk en wind in de zeilen.

1MC. CAPITAINE

AFSCHEID 1MC F. CAPITAINE

Ter gelegenheid van de opruiming van 1e Meester Chef Fernand Capaine, Hoofdwapenmeester van de Logistieke Groepering, werd op 27 september 1974, om 14.30 uur in de loods Tpt Mov een afscheidsplechtigheid gehouden.

Na een gezellige «drink», gevolgd door een lustrale maaltijd zegde onze MAC officieel vaarwel aan Comlognav en aan de Zeemacht.

Alhoewel hij werkelijk met tegenzin onze rangen verliet zijn er weinig onder ons die zich op een dergelijke loopbaan kunnen beroepen.

Fernand Capaine, geboren op 18 november 1918 keert het burgerleven reeds in 1929 de rug toe wanneer hij nog geen elf jaren telt, om zich

in te lijven bij de toenmalige Pupillenschool. In 1935 neemt hij dienst als infanterist bij het 3de Linierregiment, waar hij meer dan vier jaar verblijft. In het begin van 1940 wordt hij afgedeeld bij de Rijkswachtbrigade te Antwerpen en neemt vervolgens deel aan de veldtocht van 10 mei 1940. Geen genoeg nemend met de voorlopige capitulatie van de Belgische Strijdkrachten voegt hij zich tijdens de oorlogsjaren bij de gewapende weerstand waar hij een actieve rol speelt.

Bij de landing van de geallieerden voegt hij zich onmiddellijk bij de Brigade «Bevrijding», bijgenaamd Brigade Piron, in welke eenheid hij de veldtocht van 3 september 1944 tot 8 mei 1945 meemaakt. Zijn talrijke eervolle onderscheidingen getuigen van die bewogen tijd.

Op 3 maart 1953 komt deze sympathieke onderofficier bij de Zeemacht en een jaar later bij de Logistieke Groepering waar hij in 1955 hoofdwapenmeester wordt.

Met de 1MC Capitaine verliest onze Zeemacht een van die oudgedienden die ons zeer tot steun waren, die ons met raad en daad bijstonden wanneer sommige problemen ons eens te veel werden.

1MC CAPITAINE wordt als Hoofdwapenmeester van de Logistieke Groepering opgevolgd door de 1MC PEERE Richard, zijn vroegere strijdmakker.

EEN UITZONDERLIJKE ONDEROFFICIER EN EEN GOEDE VRIEND HEEFT ONS VERLATEN

Op 22 oktober jl., nam Eerste Meester Chef DE CRAMER Marcel één dag verlof om zijn hobby, garnaalvissen te beoefenen.

Allerhande omstandigheden en een plots opsteking storm sloegen zijn motorbootje op drift en niet-tegenstaande zijn mankracht en tussenkomst van reddingsdiensten, kwam Marcel jammerlijk om het leven.

Geboren Oostendenaar, pas 43 jaar, geprezen door zijn oversten als beheerder van de huishouding troep, telde Marcel enkel vrienden zowel in de

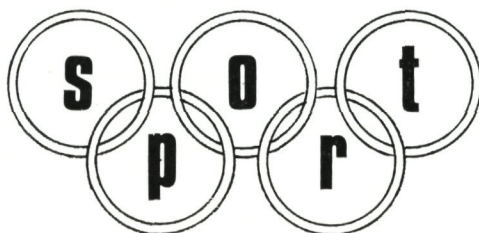
Zeemacht als er buiten.

Zijn loopbaan bij de Zeemacht beschrijven willen we niet, buiten een paar hoofdpunten. Hij vervoegde onze rangen op 1 februari 1951 als milicien en werd beroepsvrijwilliger op 29 oktober 1952 als lid van de militaire politie. Hij doorliep alle rangen

en scholen en werd 1MC op 26 december 1968.

Hij laat een weduwe en vijf ongehuwde kinderen achter.

De redactie van Neptunus / Info-Marine biedt via deze weg haar oprechte deelneming aan de zo beproefde familie.

SPORT COMIENAV

SPORTACTIVITEITEN IN COMIENAV

a. Nationaal militair voetbalkampioenschap

Uitslagen :

Eerste ronde :
Comienav - AA School Lombardzijde 11—2

Tweede ronde :
Rijkswachtschool - Comienav 1—6

Derde ronde :
Comienav - Centrum Log Nr. 1 4—0

b. Interkorpsen voetbalkampioenschap

Volgende match werd gespeeld op 10 oktober 1974
Comienav - Comlognav 2—3

c. Interkorpsen volleybalkampioenschap

Uitslagen van 19 september 1974

COMIENAV A - NCP/ZEB 2—1 (39—38)

COMIENAV B - NCPO 2—0 (30—14)

COMSERVOST B - COMIENAV B 0—2 (20—30)

COMIENAV A - NADIV 0—2 (14—30)

d. Omnisport

Fietsenrally

De fietsenrally geeft volgende rangschikking

1 Cenrep 1080 punten

2 DAM 1520 punten

3 OCT 2720 punten

4 DEO - SKOO (opgave)

5 OCP (forfait)

* * *

Voor het ogenblik krijgt in de omnisport de competitie « handball » zijn verloop. Na 7 verschillende proeven achter de rug ziet het algemeene klassement er als volgt uit :

1. Technische School 16 p.

2. Div. Eerste Opleiding 19 p.

3. Div. Diensten 24 p.

4. Cenrep 25 p.

5. School Dek 33 p.

6. School voor Kan. O/Off 41 p.

Dans l'omnisport, la compétition de « handball » se déroule pour le moment. Après 7 épreuves différentes, le classement général dans l'omnisport est celui indiqué ci-dessus.

STROOMBANK 1974

JAARLIJKE WATERSPORTKOMPETITIE VAN DE ZEEMACHT

Ingericht door Comienav - Nautische school op de rede van Nieuwpoort is de competitie dit jaar onder een geheel nieuwe formule voor de dag gekomen. Van 30 september tot 4 oktober jl. immers, konden de onderscheidene korpsen en hun strijdvaardige ploegen voor de eerste keer de wisselbeker Commodore J. Van Dyck betwisten. Ook de proeven werden uitgebreid en het sportieve 420 zeilen, roeien en zeilen met walvissloepen, gepaard aan de klassieke Caravellereeksen schepten het geheel tot een prikkelende competitie.

Hier dient ook de nadruk gelegd op de overwinningsdrang welke van sommige ploegen uitstraalde, en het verbeteren vasthouden van de nieuwelingen in dit maritiem interkorpsen sportgebeuren.

Onderlinge plaatsbetwistingen, met de wisselbeker als einddoel, doen de kansen keren. Toeval, geluk, kennis en ondervinding laten zich gelden en de resultaten worden in groeps- en ploegverband onder de loop genomen.

Tuigage verbeteren, verstaging beter regelen... om in de volgende wedstrijd buiten de tijdslimiet toe te komen !

Wisselvallige kansen, een entoesiaste deelname, de gezonde wedstrijsfeer, een nieuwe wisselbeker en een nog nieuwere eindwinnaar brengen een pluspunt voor de toekomst van de watersport bij de Zeemacht.

RESULTATEN IN DE KATEGORIEN :

Roeien in walvissloep

1. COMSERVOST	1,8
2. COMLOGNAV	
NCP ANTWERPEN	4,95
4. NCP ZEEBRUGGE	8
5. COMIENAV	10
6. NCP OOSTENDE	12

Zeilen in 420

1. COMLOGNAV	3,60
2. COMSERVOST	8,87
3. COMIENAV	12,95
4. NCP ZEEBRUGGE	13,95
5. NCP ANTWERPEN	16,99
6. NCP OOSTENDE	24

Zeilen in walvissloop

1. NCP ANTWERPEN	8,8
2. COMLOGNAV	9,89
3. COMSERVOST	9,92
4. COMIENAV	13,99
5. NCP ZEEBRUGGE	16
6. NCP OOSTENDE	18

Zeilen in Caravelle

1. NCP ANTWERPEN	3,60
2. COMLOGNAV (1)	9,85
3. COMSERVOST (2)	10,91
4. NCP OOSTENDE (2)	16,98
5. NCP ZEEBRUGGE (1)	19,96
6. NCP OOSTENDE (1)	22
7. COMIENAV (2)	24,99
8. COMIENAV (1)	24,99
9. COMLOGNAV (2)	30
10. COMSERVOST (1)	37
11. NCP ZEEBRUGGE (2)	38
12. NCP NIEUWPOORT	48

MET ALS EINDUITSLAG

1. COMLOGNAV	28,29
2. COMSERVOST	31,50
3. NCP ANTWERPEN	34,34
4. NCP ZEEBRUGGE	57,91
5. COMIENAV	60,94
6. NCP OOSTENDE	70,98
7. NCP NIEUWPOORT	

De overwinning van de Logistieke groepering kan zeker niet als een toeval bestempeld worden. Daarvoor waren hun energieke aanpak en geestdrift het bewijs. De stralende vertegenwoordigers van de winnende ploegen, samen met coach LTZ Leerman konden de wisselbeker in ontvangst nemen van de Commodore Van Dyck in persoon. Een herinneringswimpeltje, een drink op de gezondheid van winnaars en verliezers, veel nagepraat en verklarende commentaar brengt het eenparig voornemen te horen: «volgend jaar nog harder trainen».

De winnende ploeg.

De ploeg COMIENAV die een eervolle vijfde plaats behaalde in de zeilwedstrijd «Stroombank».

SPORT COMSERVOST

SPORTDAG MARINEKAZERNE OOSTENDE MARINEKAZERNE VLISSINGEN 3 OKTOBER 1974

De Goden waren met ons, de Hemelsluizen werden dichtgedraaid en het was onder een prachtige zon dat de proeven een normaal verloop kenden. De volgende sporten waren voorzien.

Volleybal: bemanningen - onderofficieren - officieren.

Cross: Seniors en veteranen.

Voetbal: Bemanningen en onderofficieren.

Schieten: Officieren.

Badminton.

De volledige uitslagen vindt u verder doch wezen we verheugd, de Marinekazerne Oostende behaalde de overwinning in zijn geheel.

Tijdens een korte plechtigheid in de club BV overhandigden de autoriteiten een aandenken aan de kapiteins der winnende ploegen en Commodore POSKIN mocht de wisselbeker in ontvangst nemen.

1MC. Pauwels in volle aktie tijdens de cross.

Na een gezamenlijke maaltijd met alle deelnemers in de onderofficiersmess werd die mooie dag afgesloten.

Dag... en tot weerzien.

1MC Steenkiste (cross) wordt gefeliciteert door Commodore Poskin.

UITSLAGEN SPORTDAG MARINEKAZERNE OOSTENDE / MARINEKAZERNE VLISSINGEN 3 OKTOBER 1974

Volleybal bemanningen

Winnaar Mar. Kaz. Vlissingen 2/0
(16/14 ; 15/07)

Volleybal O/Officiëren

Winnaar Mar. Kaz. Oostende 2/0
(15/11 ; 15/7)

Volleybal Officiëren

Winnaar Mar. Kaz. Oostende 2/0
(15/10 ; 15/13)

Cross

Winnaar Mar. Kaz. Oostende

Seniors :

Mar. Kaz. Oostende

3 + 4 + 5 + 10 = 22

Mar. Kaz. Vlissingen

7 + 11 + 12 + 18 = 48

Veteranen :

Mar. Kaz. Oostende

1 + 2 + 9 + 15 = 27

Mar. Kaz. Vlissingen

6 + 8 + 13 + 14 = 41

Mar. Kaz. Oostende : 22 + 27 = 49

Mar. Kaz. Vlissingen : 48 + 41 = 89

(Zie rangschikking in bijlage)

Voetbal bemanningen

Winnaar Mar. Kaz. Vlissingen 5—1

Voetbal O/Officiëren

Winnaar Mar. Kaz. Oostende 2—1

Schieten Officiëren

Winnaar Mar. Kaz. Vlissingen 526/380

Badminton

Winnaar Mar. Kaz. Oostende 3/3

Rangschikking opgesteld door setaverage Mar. Kaz. Oostende :

Enkel spel : 5/4

Dubbel spel : 2/2

7/6

Uitslag van de cross

1. VERGISSON *	Mar. Kaz. Oostende
2. DEPREZ *	id.
3. VAN GHELUWE	id.

4. WALKENS	id.
5. HELSMOORTELT	id.
6. HOOGENDIJK *	Mar. Kaz. Vlissingen
7. ADMIRAAL	id.
8. VOSSSEN *	id.
9. PAUWELS *	Mar. Kaz. Oostende
10. GOUBEIR	id.
11. HOVINK	Mar. Kaz. Vlissingen
12. GIJTENBEEK	id.
13. ROODENBURGH *	id.
14. VAN ZWIETEN *	id.
15. STEENKISTE *	id.
16. FREDERICKX *	id.
17. CATTEBEKE	Mar. Kaz. Oostende
- BRANHORST en BEEDIJK (Mar. Kaz. Vlissingen) komen niet in aanmerking door foutieve omloop.
DAIVIER * (Mar. Kaz. Oostende) opgave.

(*) Veteranen

SPORT BIJ COMLOGNAV

Teneinde de massasport bij het personeel te stimuleren en de konditie op peil te houden werden door het Commando diverse sportactiviteiten in het leven geroepen zowel tijdens als buiten de diensturen : enkele cijfers van de meest populaire activiteiten spreken boekdelen omtrent het succes van dit initiatief.

RESULTATEN VAN DE MAANDEN JUNI EN JULI

- **Zwemmen** tijdens de diensturen : 1.854 deelnemers.
- **Vrijetijdswemmen** in het kader van gezinsavonden. Deelnemers : 1.638.
- **Zwemininitiatie** voor kinderen : 1.968 leerlingen, stilaan wordt het totaal van 25.000 nieuwe zwimmers bereikt, gevormd door lesgever 1MC Baes Lucien.
- **Konditietraining** : de prachtig ingerichte zaal, toegankelijk voor iedereen kent ook een groot succes.
- 923 kandidaten waaronder een groot aantal duikers-ontmijners kwamen hun energie afwerken aan de diverse toestellen van de konditiezaal.
- **Mars** : een sectie nam deel aan de tweedaagse van Diekirch en de vierdaagse van Vielsalm en Nijmegen.
- **Tennis** : De liefhebbers van deze populaire sport kwamen ook aan hun trekken in het nieuwe sportcomplex Ter Polder te Bredene.
- **Volleybal** : Minstens zes ploegen van het kaderpersoneel boven de 35 jaar nemen wekelijks deel aan deze activiteit in het sportcentrum te Bredene, zodat Comlognav zeker goed zal vertegenwoordigd zijn in de binnenkort ingerichte competitie voor het personeel boven de 35 jaar.
- **Zeilen** : Slaagden onlangs in het brevet « Stuurman A » bij de Nautische School : 1MC Heirman Jose, 1MC Debrandt Armand, Mtr Roels Frans, hierdoor beschikt Comlognav nu over 23 gebreveteerde stuurmannen die zich ernstig klaarstellen voor de Watersportcompetitie « Stroombank ». Ook tijdens de weekends wordt er in gezinsverband duchtig gezeild.
- De liefhebbers van wielersport, schieten, mini-voetbal, basketbal en atletiek komen ook aan hun trekken.

Rechtstaande : Ploeg COMLOGNAV B.
Zittende : Ploeg COMLOGNAV C.

De ploeg « DIV. ADM. MVL ».

- De Militaire testen voor lichamelijke geschiktheid, ingericht onder de voorschriften van ZS3/ instr. wijzen hierdoor op een merkbare verbetering van het fysisch peil van het personeel.
- Het resultaat van al deze activiteiten, strekken de onderrichter Lichamelijke Opvoeding en Sport 1MC Baes Lucien dan ook tot eer, hij spaart moeite noch tijd om de massa tot meer sport te bewegen, met als resultaat een betere lichamelijke konditie van het personeel.

SPORT (ZEILEN) BIJ COMLOGNAV

MAT/MIL VAN KEIRSBILCK LUC, milicien bij COMLOGNAV, behaalde dit jaar reeds schitterende resultaten in de zeilsport op nationaal en internationaal gebied.

LUC, pas 20 j. heeft reeds verscheidene suksessen geboekt, en de reeks is hopelijk nog niet teneinde. Hieronder volgen een reeks overwinningen van het voorbije jaar.

15-16 juni :

CNFé Nieuwpoort Nat. Wed de 1e

29-30 juni :

RBSC Braakman (Ned) Int. Wed de 1e

14-20 juli :

CNI.ELBA Porto Ferrario (Ital) Int. Wed de 1e

24-25 augustus :

WVNSYC Oostende « Blauwe wimpel » Int. Wed de 1e

26-31 augustus :

WVNSYC 2e Int. Jeugdweek van Oostende de 1e 7-8 september :

RBSC Braakman (Ned) « 18 uren » (Afgelast)

ploeg MAT/MIL VAN KEIRSBILCK en MAT/MIL TRICOT

Onze logistiek zou nog moeten 3 wedstrijden winnen op 3 voor de wisselbeker « BELGIVOIEL ». Belgivoiel wil zeggen dat men minimum aan 5 wedstrijden moet deelnemen en alle 5 wedstrijden moet winnen, indien er meer wedstrijden zijn moet het ook steeds de 1e plaatsen zijn.

LUC behaalde reeds volgende titels :

2 maal Kampioen van België 1972 in Moth Europe en Fireball.

1 maal het Duits Kampioenschap 1973.

LUC is ook winnaar van de Hollandweek in 1973.

Hij is Olympische ELITE III Klasse.

Wij wensen nog veel sukses aan onze LUC.

* * *

SPORT NAVCOMPORTOST

Le QMT BOSSUYT L NO6728 champion militaire du 100 m. papillon et 2ième du 100 m. crawl a participé avec l'équipe militaire aux XXIV Championnats de natation du CISM qui ont eu lieu à Santa Cruz de Ténériffe.

Il y a réalisé le meilleur temps belge de l'année dans le relais 4 x 100 m. quatre nages et a participé au 100 m. crawl individuel.

SPORT ZEEMACHT

SPORT FORCE NAVALE

SPORTSCHUTTERS PLOEG ZEEMACHT IN FEEST

Zoals telkenjare zijn de Zeemachtschutters bijeengekomen om hun meest verdienstelijke schutters te belonen. Dit jaar had dit feest plaats in de marinekazerne Bootsman Jonsen op 11 oktober 74.

JAARLIJKS RESULTAAT EN KLASSIFICATIE

Dragen de titel van :

Meesterschutter

Scherschutter

Vanwymeersch, Meunier, Duperroy

Bisschop, Fiers, Orban, Vannieuwenhove, Strubbe, Jonckheere

Bekwaam schutter

Calmeyn, Vereecke, Verkeyn

Schutter

Fonteyne, Leverd

Deze resultaten en klasement betreft het sportpistool .22.

In de kategorie zwaar kaliber is de rangschikking als volgt :

Scherschutter

Meunier, Fiers, Coutereel

Bekwaam schutter

Orban, Strubbe

Schutter

Calmeyn, Leverd

Wedstrijd « Lopend getal » .22

Vanwymeersch, Bisschop, Nemeghaire, Meunier, Mynendonckx, Fiers, Orban, Coutereel, Vuurman, Jonckheere, Schottey

Wedstrijd « Lopend getal » zwaar kaliber

Fiers, Vuurman, Meunier, Mynendonckx, Neme-ghaire, Vanwymeersch, Orban, Coutereel, Strubbe, Calmeyn, Leverd

Gezien deze prachtige resultaten, mogen wij zeg-gen dat de sportschuttersploeg ZEEMACHT een grote stap vooruitgegaan is, dank zij de volharding van haar schutters en de scherpzinnigheid van het bestuur, dat een aanzienlijke inspanning heeft verricht.

Deze feestavond werd bijgewoond door de voor-zitter CPC SEGAEERT omringd van zijn schutters die hem vertrouwen schonken, en de massale op-komst van onze vrienden schutters van het gild VRIJSCHUTTERS, met aan het hoofd Mr VERMEU-LEN, die steeds de juiste woorden weet te vinden om de vriendschapsbanden tussen de schutters te verstevigen.

Na een hartig hapje, dat iedereen voldoening schonk, werd de avond opgeluisterd door het be-zaamde orkest van Aalmoezenier VANPARIJS, de « Sailors Jazz Band » dat de schutters in gelegen-heid heeft gesteld de beste beentjes op de dans-vloer te plaatsen.

Na deze geslaagde feestavond, hebben we afspraak genomen voor onze feestavond van volgend jaar.

* * *

VOLLEYBAL

Op 19 september 1974 werd van start gegaan met de jaarlijkse interkorpsen volleybal wedstrijden. Hieronder de tot nu toe bekomen uitslagen.

Rangschikking na de 1e ronde :

1. COMLOGNAV A	4 punten
2. COMIENAV B	4 »
3. COMLOGNAV B	3 »
4. NADIV	3 »
5. COMSERVOST A	3 »
6. NCPO	3 »
7. NCP/ZEB	3 »
8. EGUERMIN	3 »
9. COMSERVOST B	3 »
10. COMIENAV A	3 »
11. NCP/NWP	2 »
12. DIV ADM/MVL	2 »

Rangschikking na de 2e ronde :

1. COMLOGNAV	8 punten
2. NCPO	7 »
3. COMSERVOST A	7 »
4. COMIENAV B	7 »
5. NADIV	7 »
6. EGUERMIN	6 »

7. COMIENAV A	6 »
8. COMLOGNAV B	5 »
9. COMSERVOST B	5 »
10. DIV ADM/MVL	5 »
11. NCP/ZEB	5 »
12. NCP/NWP	4 »

FOOTBALL

Compétition de football FN

Résultat du match NCP/OST - SERVOST joué le 9 octobre

NCP/OST - SERVOST 3—1

Compétition de volleyball

1er tour joué le 19 septembre

NCP/OST - COMIENAV 0—2

NCP/OST - NCP/NWP 2—0

2me tour joué le 24 octobre

NCP/OST - NCP/ZEB 2—0

NCP/OST - ADM/MDN 2—0

Cross de masse 1er tour disputé le 26 septembre
résultat en annexe.

* * *

« VLAGVERTOON TE LANDE »

De wandelsport neemt gestadig een steeds meer belangrijke plaats in onder de verschillende takken van de sport. Dit betuigt de opmerkelijke groei van het aantal wandelsportverenigingen, het overbeladen wandelprogramma en het aantal deelnemers, jong als oud, die deze mooie en gezonde sport gaan beoefenen.

« IN » is immers het familiewandelen en het wandelen als recreatiesport met afstanden gaande van 10 tot 50 km. Prestatiewandelen gaat over afstanden die variëren tussen de 80 en de 200 km., die binnen een welbepaalde tijd dienen te worden afgelegd (bv. 80 km. in 15 uur, 100 km. in 24 uur, 160 km. in ... uur, 200 km. in 56 uur...).

Het sportief wandelen ligt evenwel in het bereik van iedereen en is, in onze gemechaniseerde, gemakzuchtige of jachtige wereld geen luxe meer maar een noodzaak Medisch gezien is de wandelsport een van de hoogst aangeschreven sporten die zowel de bloedsomloop, de ademhaling, de spijsvertering als de werking van de spier- en beenderstelsels bevordert.

Men is er geleidelijk in geslaagd het wandelsportgebeuren tot manifestaties van grote internationale betekenis te doen uitgroeien. Men heeft een sfeer weten te scheppen van vriendschap, verbroedering en gezonde sportiviteit zonder enig wedstrijdelement, kostbare prijzen of records.

Alhoewel er gans het jaar door wordt gewandeld, is het wandelseizoen voor de meeste Zeemachtwandelaars achter de rug. Een tiental onder hen hebben dan toch tussen de 1.000 en 1.500 km. onder de zolen zien schuiven.

In groepsverband werd er van 27 tot 30 juni 1974 voor de zesde maal deelgenomen aan de achtste uitgave van de « Mars van de Herdenking en de Vriendschap », die de meer dan 10.000 deelnemers, burgers en militairen, in vier etappes van 32 km., van Arlon tot Vielsalm bracht en dit langs paden die soms tot de moeilijkste behoren.

Alle Zeemachtkorpsen brachten er hun deelnemers, zonder één enkele opgave, in een opgewekte groep, voor het einddefilé samen. Meerdere onder hen waren aan hun zesde deelname toe.

Onder bevel van 1LZ(D) DUYSBURGH namen, van 16 tot 19 juli 1974, slechts 13 Zeemachtwandelaars deel aan de « Vierdaagse van Nijmegen », een prestatietocht van vier opeenvolgende dagmarsen van 40 km. met een last van 10 kg.

Uit 19 verschillende landen herkomstig namen 13.361 deelnemers de start; 12.164 gelukkige wandelaars defileerden uiteindelijk voor honderdduizenden toeschouwers. De dertien deelnemers die het aan een algemeen gemiddelde van 6,100 km./u. aflegden, behoorden tot:

- NAVCOMPORTOST: 1LZ(D) DUYSBURGH, 1MR TULPIN, OMT BRAECKMAN en MAT GEORGES.
- COMSERVOST: 1MC DEKNUYDT, 1MR STAES en MAT DESCAMPS.
- COMLOGNAV: 1MC LAUWERS, 1MC GEERTS, 1MR OOSTERLINCK en 1MR VANHOUTTE.
- NAVCOMPORT NWP: MAT NAERT.
- COMIENAV: 1MC SOMERS.

De 1LZ(D) DUYSBURGH en de 1MR TULPIN mochten er voor hun 5e deelname het verzilverd Bondskruis van de KNBLO in ontvangst nemen. Kandidaten voor toekennen van deze onderscheiding zijn volgend jaar ondermeer, aalmoezenier VAN PARIJS, 1MC DEKNUYDT, 1MC LECLERCQ.

Een derde opmerkelijke prestatie brachten de ZM-wandelaars tijdens de « Vierdaagse van de IJzer ». De vier etappes van 32 km. ieder, bracht de 25 man sterke groep aan een gemiddelde marssnelheid van 6,500 km./u. langs de frontlijn van de 1e Wereldoorlog van Oostduinkerke naar Ieper. Spijtig genoeg waren er drie opgaven te noteren.

De wandelaars « maken het waar » evenwel niet zonder de vrijwillige en zeer gewaardeerde diensten van verplegers, verzorgers en zelfs autovoerders. Voor het verlopen seizoen dienen ondermeer geciteerd te worden: 1MC VANDEVIJVERE, MTR BOINEM, OMT JEUNEAU, 1MC DENIJS, 1MR BONTE, MTR MARTENS, MTR WETS, e.a.

Voor de materiële organisatie verdient de 1MC DEKNUYDT de bloemen. Het werk was « meer » dan af.

Terloops wordt nog aangestipt dat na verloop van de « Vierdaagse van Nijmegen » de verzorgers een medaille ontvangen waarop de vermelding « Uw toewijding deed anderen slagen » voorkomt. De toekenning van deze onderscheiding bewijst het hoe hoog de KNBLO de diensten van een verzorger aanziet.

Buiten vernoemde « militaire klassiekers » waar in groepsverband werd aan deelgenomen is er de niet beperkte lijst van andere « klassiekers » waarvan meerdere ZM-militairen, al of niet met familie of vrienden, aan deelnamen.

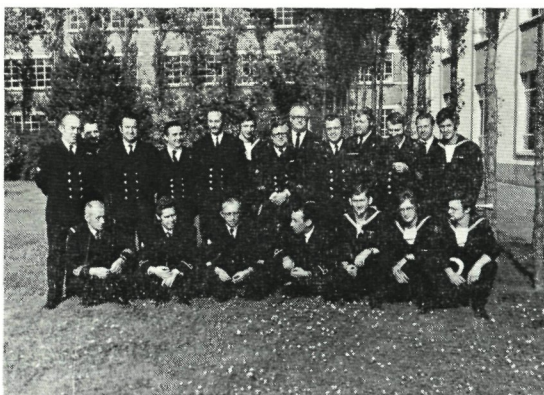
Doorheen het wandelseizoen zijn te vermelden: de Tweedaagse van Blankenberge (2 x 40 km.), de Marstocht van de Koninklijke Rijkswachtschool (42 km.), de « 100 km. van Ieper », de « Marche Internationale de Luxembourg » te Diekirch (2 x 40 km.) en zoveel andere meer.

Een paar individuele prestaties verdienen evenwel in een zeer bijzonder daglicht te worden geplaatst:

- De 1MR TULPIN legde in 6 dagen het traject « Arlon-Oostende » af en legde zodoende 325 km. af.
- Acht ZM-militairen volbrachten met succes de 100 km. Dodentocht te Bornem aan een niet te onderschatten snelheid van meer dan 6 km./u. Het waren o.m. 1MC VANDENEDE (2e maal) van NAVCOMPORTANT, 1MC SOMERS, 1MT RENSON en 1MT BOTTY van COMIENAV, 1MR VANHOUTTE (4e maal) van COMLOGNAV en 1LZ(D) DUYSBURGH (3e maal) van NAVCOMPORTOST.

Dat het een meer dan doorgevoerde prestatietocht betrof wijst op het feit dat er van de 1.054 deelnemers uit 13 verschillende landen uiteindelijk slechts 746 de finish bereikten binnen een tijdspanne van 24 uur.

De grote afwezigheid tijdens het verlopen wandelseizoen was, om redenen onafhankelijk van zijn wil, de Aalmoezenier VAN PARIJS die, in alle wandelmiddens, gevraagd en bemind wordt.

**Avez-vous déjà la
"Cravate force navale,, ?**

INFO RESERVE

RO-ZM AFDELING WEST-VLAANDEREN Vde INTERNATIONALE SCHIETKOMPETITIE DER RO-ZM

De Westvlaamse afdeling van de Vereniging der RO-ZM mag terecht beschouwd worden als een der meest actieve officierenkringen van het Vlaamse land. Naast het inrichten van bals en gastronomische avonden, programmeert de kring ook militaire activiteiten zoals informatiedagen en schietcompetities met draagbare wapens.

Zo had op 5 oktober laatstleden de Vde Internationale Schietcompetitie der RO-ZM te Oostende plaats, ingericht door de Westvlaamse kring. Reeds vóór 8 uur heerste op deze vroege herfstdag een ongewone drukte in de Marinekazerne Bootsman Jonsen. Van heinde en ver waren immers een vijftigtal schutters opgedaagd voor het betwisten van de vermaarde competitie. Naast Belgische ploegen waren ook vier buitenlandse verenigingen opgekomen, nl. de Acoram van Rijsel, De Unor van Duinkerke, de Nederlandse KMR en de Akro-Marine van Frankfurt/Main. Onder de talrijke schutters telde men niet minder dan 25 reserveofficieren van de Zeemacht en andere marinekorpsen.

Het was de voorzitter van de organiserende kring, CPC(B) ROGIE, die de eer genoot schutters en personaliteiten welkom te heten. Onder hen herkende men Korvetkapitein Segaert, Korpskommandant van Comservost CPC Béchet, nationaal voorzitter der RO-ZM CPF Ludwig, voorzitter van de ANOSR/NVRHO, de Consul van Frankrijk, de afgevaardigde van Commodore Poskin alsook de voorzitters van de buitenlandse marinekringen.

Niet minder dan 50 prijzen werden na afloop van de competitie aan de laureaten overhandigd. Naast de grote prijs van de organiserende kring, een prachtige karabijn L.R., citeren wij de ereprijzen van diverse Vlaamse steden en provincieraden, de prijs van de stad Brussel alsook de erprijzen van Land-, Lucht- en Zeemacht. Speciale prijzen, geschonken door buitenlandse ambassades, bekroonden de prestaties van de Franse, Duitse en Nederlandse schutters.

De uitslagen nu. Werden respectievelijk overwinnaar met geweer, pistool en mitrailleurpistool, EDV EVERARD de HARZIR en Kapitein QUAREZ. Het was echter deze laatste officier, behorende tot de Franse ploeg die als grote eindoverwinnaar van de competitie gevierd werd, terwijl de kring van Unor-Dunkerque de eerste prijs van het ploegklassement veroverde.

Het werd andermaal een succesdag voor de Westvlaamse kring der reserve-officieren van de Zeemacht. De competitie verliep immers volgens het verhoopte tempo en in een ware geest van verbroedering tussen Belgische en geallieerde deelnemers.

« WEST-VLAANDEREN » CINQUIEME COMPETITION DE TIR RO-ZM W.VL. 5 OCTOBRE 1974

A l'initiative du CPC(R) H.P. ROGTE, Président du RO-ZM W.VL. - OOSTENDE - s'est déroulée, pour la cinquième fois, la compétition annuelle de tir, opposant des équipes allemandes, belges, françaises et néerlandaises. De très nombreux prix récompensèrent les lauréats, notamment une Carabine .22 LR (RO-ZM W.VL.), des trophées offerts par les villes d'Ostende, de Bruxelles et de diverses cités de la région flamande. Les Gouvernements Provinciaux des Flandres Occidentale et Orientale, d'Anvers et du Limbourg, les trois Forces Armées ainsi que les Ambassades de France, des Pays-Bas et de R.F.A., et l'a.s.b.l. Neptunus, s'associèrent aux remises de prix.

Le Capitaine de Corvette V. SEGAERT, Comd. COMSERVOST, accorda son cordial appui à la manifestation.

Le Commodore se fit représenter par un Officier de son E-M.

La compétition porta sur des tirs au fusil SA/FN .30, au COLT .45 et à la THOMPSON .45.

Des équipes de l'ANOSR/NVRHO, des KRO BRUGGE, LIMBURG, WAASLAND, WESTHOEK, du RO-ZM W.VL. 1 & 2, COMSERVOST, ACORAM LILLE, UNOR DUNKERQUE, AKRO-MARINE FRANKFURT et NEDERLANDSE KONINKLIJKE MARINE disputèrent âprement les meilleures places.

Comme à l'accoutumée, l'organisation fut impeccable. De nombreux amis se retrouvèrent avec plaisir et se sont déjà inscrits pour la 6me compétition 1975 !

Au cours du déjeuner, partagé au Mess Officiers de la Caserne Bootsman Jonsen, le Fgkpt dR K.H. AUFERMANN, Président de l'AKRO-MARINE FRANKFURT a/M, lança officiellement son invitation à un séjour en R.F.A., en faveur du RO-ZM W.VL. qu'il remercia de son amical accueil. La visite se situera du 1 au 3 mai 1975. Des liens cordiaux ont été renforcés entre les différentes délégations présentes, catalysés par le Commandant VAN DE WEEGHE (Pdt. ACORAM) et le Colonel DE RUDDER (P/Pdt. UNOR DUNKERQUE).

La cérémonie de remise des prix, clôturant la journée RO-ZM W.VL., se déroula dans une atmosphère de réelle fraternité à en juger par les acclamations qui saluèrent les bénéficiaires de récompenses !

Cette cinquième compétition de tir permet d'affirmer, une fois de plus, la volonté de coopération entre Officiers de Réserve de pays amis. Nous formulons le vif espoir de voir encore s'élargir ce mouvement à d'autres nations dont les partenaires œuvrent vers un même but : l'Unité dans la compréhension et l'estime mutuelles.

UITSLAGEN VAN DE INTERNATIONALE KOMPETITIE DER RO-ZM WEST-VLAANDEREN

Individueel Klassement per wapen 100 punten

GEWEER

1. EVERARD de HARZIR (RZM1)	89 punten
2. ABRAMS (LB)	87 »
3. JACQUES (AC)	86 »
4. HOEFSMIT (NL)	85 »
5. COPPEJANS (ZM)	84 »

THOMPSON

1. QUAREZ (DK)	96 punten
2. GEERAERT (DK)	94 »
3. COPPEJANS (ZM)	93 »
4. EVERARD de HARZIR (RZM1)	93 »
5. LOUW (NL)	92 »

COLT

1. QUAREZ (DK)	80 punten
2. LAUNOY (WH)	80 »
3. LOUW (NL)	78 »
4. PEEL (WH)	75 »
5. DARIUS (BRG)	73 »

Algemeen Individueel Klassement 300 punten

1. QUAREZ (DK)	252 punten
2. LAUNOY (WH)	251 »
3. EVERARD de HARZIR (RZM1)	244 »
4. PEEL (WH)	243 »
5. DARIUS (BRG)	242 »
6. LOUW (NL)	241 »
7. COPPEJANS (ZM)	236 »
8. GEERAERT (DK)	234 »
9. JACQUES (AC)	230 »
10. DOLIGER (AC)	224 »
11. CAENEN (DK)	218 »
12. HOEFSMIT (NL)	215 »
13. VAN CAMP (BRG)	213 »
14. TAKACS (AC)	206 »
15. SURINX (Lb)	204 »
16. BESANCON (NL)	203 »
17. VAN SLAMBROUCK (RZM1)	201 »
18. VAN AERDE (AC)	201 »
19. GERYL (WH)	198 »
20. TIMMERMAN (ZM)	197 »
21. ROGIE (RZM1)	193 »
22. DEPREZ (WH)	192 »
23. GHESQUIERE (ZM)	184 »
24. ABRAMS (LB)	184 »
25. LEMAITRE (DK)	182 »
26. VAN DAELE (WSL)	174 »
27. CEULEMANS (ZM)	172 »
28. BOUSSU (LB)	172 »
29. VANDEVELDE (NHO)	166 »
30. PRIEBE (AKR)	166 »
31. VAN OVERLOOP (WSL)	165 »
32. HARTEEL (RZM1)	157 »
33. VERMEERSCH (RZM2)	154 »
34. ZIEGER (AKR)	152 »
35. COENGRACHT (LB)	149 »
36. KOTHE (NL)	146 »
37. PINTELON (RZM2)	140 »
38. BECHET (RZM2)	137 »
39. VAN ELSLEANDER (BRG)	132 »
40. KENNES (NHO)	130 »
41. BYL (BRG)	129 »
42. VAN MECHELEN (WSL)	120 »
43. DINGENEN (WSL)	101 »
44. BARDIAUX (NHO)	100 »
45. MERTENS (NHO)	97 »
46. ARNOLD (AKR)	96 »
47. QUINTELIER (RZM2)	41 »
48. WEBER (AKR)	31 »

Klassement per ploeg 1.200 punten

1. UNOR - DUNKERQUE (DK)	886 punten
2. NVRO - WESTHOEK (WH)	884 »
3. ACORAM - LILLE (AC)	861 »
4. NED. KON. MAR. (NL)	805 »
5. RO-ZM 1e PLOEG (RZM1)	795 »
6. ZEEMACHT - COMSERVOST	789 »
7. NVRO - BRUGGE (BRG)	716 »
8. NVRO - LIMBURG (LB)	709 »
9. NVRO - WAASLAND (WSI)	560 »
10. ANOSR/NVRHO - BELGIE (NHO)	494 »
11. RO-ZM 2e PLOEG (RZM2)	472 »
12. AKRO-MARINE FRANKFURT (AKR)	472 »

ASSOCIATION NATIONALE DES ANCIENS DE LA FORCE NAVALE A.S.B.L.

NATIONALE VERENIGING DER OUDGEDIENDEN VAN DE ZEEMACHT V.Z.W.D.

26.1.1974

Première réunion nationale à Bruxelles de l'année 1974, consacrée principalement à la rédaction d'un texte sur ce qu'est l'Association Nationale et sur ce qu'elle souhaite obtenir de la Force Navale dans le cadre de son action de propagande en sa faveur.

1.2.1974

GALABAL VAN DE ZEEMACHT TE OOSTENDE

De Nationale Voorzitter Gilbert Debaisieux en Mevrouw met een twintigtal oudgedienden en echtgenoten uit een half dozijn secties, vertegenwoordigden de oudgedienden.

9.2.1974

Réunion nationale pour faire la connaissance du successeur du CPC Mathieu à la tête du service ZSI/IRP, le LDV Van Ransbeek, invité au local à Bruxelles avec le 1LDV Destanberg, Atelier de production ZSI/IRP et MTR Dupon ZSI/IRP. Mise au point du calendrier des semaines navales 1974 organisées par les différentes sections, c. à d. :

Avril : Mons

Mai : Jemeppe s/Meuse et Turnhout

Juin : Geel et Visé

AOÛT : Soignies

Septembre : Liège

Octobre : Merksem

18.5.1974

Nationale vergadering. De Nationale Voorzitter onderstreept opnieuw de belangrijke rol gespeeld door de secties van de oudgedienden op het gebied propaganda ZM en hergroepering van de oudgedienden. Zelfs in het geval dat de hulp van de Zeemacht geannuleerd werd in zekere omstandigheden.

SECTION DE BRUXELLES - ABAFN

18.1.1974

NOUVELLE VISITE DE LA MARINE NATIONALE AU PORT DE BRUXELLES

Les équipages des MSC « ACACIA » et « MIMOSA » furent accueillis les bras ouverts par les anciens, selon une tradition fidèlement suivie, pour vider le verre de l'amitié au « Sportman ».

2.4.1974

25ième ANNIVERSAIRE DE L'OTAN

Arrivée massive d'une flottille de démineurs de l'OTAN pour un bref séjour au port de Bruxelles. Huit unités : deux néerlandaises « GIETHOORN » et « HOGEZAND » ; deux britanniques « UPTON » et « WOLVETON » ; deux allemandes « KONSTANZ » et « CUCKHAVEN » ; deux belges « BREYDEL » et « BOVESSE ». Dix hommes par navire, 80 au total, 4 nationalités, 4 langues, furent les invités de

l'ABAFN au « Sportman » - trop petit - pour le verre de l'amitié et l'échange de crests.

4.5.1974

MSO 903 « DUFOR »

Invitée à l'Hôtel de Ville de Bruxelles, ville marraïne du navire, la délégation du « DUFOR », conduite par son commandant le 1LDV Claus, fut ensuite très cordialement reçue par l'ABAFN en son local au « Sportman », pour un apéritif suivi d'un excellent buffet froid réalisé par un des ses membres.

23.5.1974

REGATES DE BALEINIERES - CHALLENGE DUFOR

au port de Bruxelles. Pour la première fois l'équipe solidement entraînée de l'ABAFN a réussi à arracher la coupe au vainqueur habituel des années précédentes, le Corps des Cadets de Marine (officiers) section de Bruxelles, devant les Cadets d'Anvers, les Anciens d'Anvers et une seconde équipe des Cadets de Bruxelles.

24.5.1974

L'ABAFN A BORD DU MSO 903 « DUFOR » A ANVERS

Une délégation de l'ABAFN a répondu à l'invitation d'une « rijsttafel » offerte par le navire immobilisé pour travaux à Anvers. Ce fut l'occasion pour l'ABAFN de remettre à l'équipage une reproduction petit format de leur uniforme d'ancien pour en revêtir la mascotte du bord : le Manneken Pis bruxellois.

PRESENCE DE L'ABAFN AUX ACTIVITES DES AUTRES SECTIONS

Le 9.2 souper à la section de Leuven, le 22.3 au bal de la section de Liège, auquel participait une délégation des anciens de la marine fédérale allemande, le 5.4 à la « rijsttafel » de la base de Kallo - section d'Anvers - aux semaines navales de Mons (avril) et de Geel (juin) section de Kempen.

AFDELING GENT EN OMGEVING

Op 12 oktober jl., had het jaarlijks bal plaats in de zaal « Britannia » te Gent. Zoals trouwens alle jaren was dit avondfeest een sukses.
Op 26 oktober jl. deze maal in de zaal « St.-Elooi » te St.-Amandsberg, had de diawedstrijd plaats.

CERCLE DES ANCIENS DE LA FORCE NAVALE DU HAINAUT CENTRE-OUEST

A l'invitation des SOR de Vannes, ville jumelée avec Mons, une délégation de Sous-Officiers montois, conduite par son président s'est rendue dans la ville sœur du 11 au 14 octobre dernier.

Le samedi matin, les chartes du jumelage ont été échangées entre les deux cercles dans les magnifiques salons de l'Hôtel de Ville. Après les souhaits de bienvenue du délégué du Maire, les Présidents ont souligné le sens de ces rencontres,

fidélité au passé et participation à la construction de l'Europe future.

Après avoir diné au mess de la garnison, les participants se sont rendus à Lorient où ils ont pu visiter, à bord de deux vedettes, la base navale de Lorient maritime.

Le soir, un repas des plus joyeux, réunit la centaine de participants au mess des Commandos de Marine.

La délégation des Anciens de la Force Navale du Hainaut Centre Ouest qui accompagnait celle des SOR - la semaine vannetaise de Mons s'étant déroulée en même temps que la semaine navale - put prendre les premiers contacts pour un prochain jumelage avec les Anciens de la Marine Nationale de Lorient.

Infatigables, la plupart des convives repassèrent, vers une heure du matin, au bal du R.I.C.M. au Palais des Arts de Vannes.

Le dimanche midi, le colonel Fouilland, commandant le R.I.C.M. présida le banquet officiel avant de convier Vannetais et Montois à participer à l'opération « Portes ouvertes » du régiment.

VENDREDI 11 OCTOBRE

18.30 heures

Accueil de la délégation belge au mess de la garnison de Vannes par le comité des SOR vannetais.

19.30 heures

Dîner en famille.

SAMEDI 12 OCTOBRE

10.30 heures

Visite de la vieille ville.

11.30 heures

Réception à l'Hôtel de Ville et signature des chartes SOR Mons et Vannes.

12.30 heures

Déjeuner au mess de garnison.

15.00 heures

Visite de la base navale de Lorient en vedettes.

18.30 heures

Réception au mess des Commandos de Marine.

19.30 heures

Dîner au même mess.

01.00 heures

Participation au bal du R.I.C.M. à Vannes.

DIMANCHE 13 OCTOBRE

12.30 heures

Déjeuner au mess de garnison de Vannes.

15.00 heures

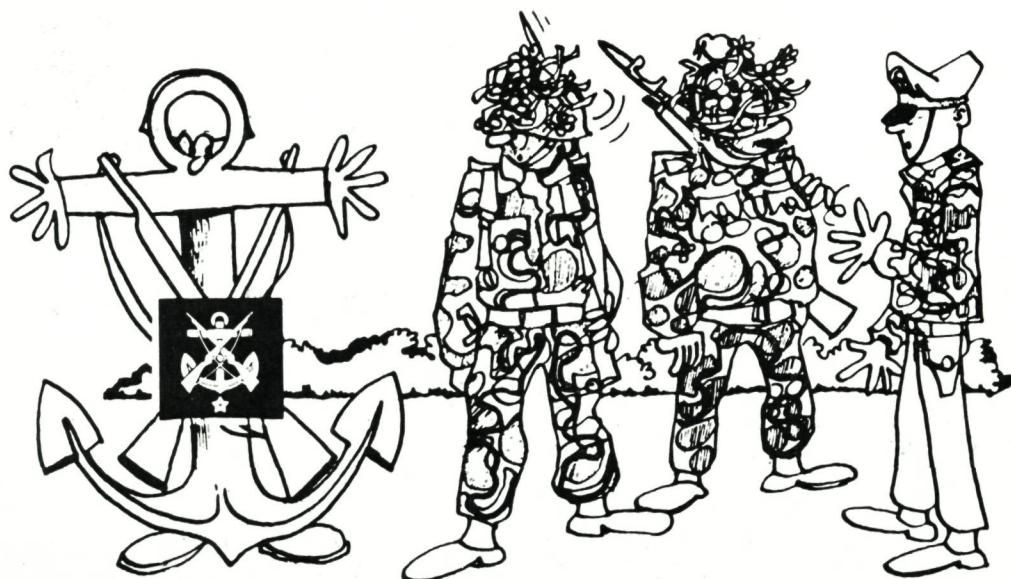
Visite « Portes ouvertes » au R.I.C.M.

De matrozen MEERSMAN, PIETERS - ROBERT en VAN LYSBETTENS van Comservost ontvingen het Militair Brevet uit handen van 1LV COPPEJANS, Comd. a.i.

Les matelots MEERSMAN, PIETERS - ROBERT et LYSBETTENS de Comservost ont reçu le Brevet Militaire des mains du 1LV COPPEJANS, Comd. a.i.

**plongeur
duiker**

infanterie de marine

marine infanterist

winkeltje - laatste nieuwigheden

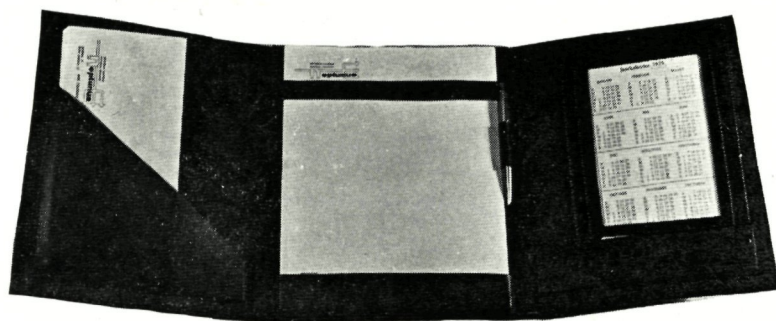
boutique - dernières nouveautés

BLOC NOTE DE BUREAU

En simili-cuir noir ou bleu-marine avec grand écusson coloré Force Navale, stylo à bille et calendrier; format 25 x 19 cm.
Prix: 295 F, T.V.A. incluse.

BUREAU BLOC-NOTE

In zwart of marine-blauw simili-leder met groot vierkleurig wapenschild Zeemacht, kogelpen en kalender; formaat 25 x 19 cm.
Prijs: 295 F, inclusief B.T.W.

DRIELEDIGE SCHRIJFMAP

Grote drieledige schrijfmap in zwart simili-leder met groot meerkleurig wapen Zeemacht, bijpassende kogelpen en kalender, gevoerd in zwart satijn. Formaat gesloten 28 x 24 cm, open 28 x 70 cm.

Prijs 450 F, inclusief B.T.W.

WANDKALENDER

Zeer mooie eeuwigdurende wandkalender in zwart simili-leder, met meerkleurig groot wapen Zeemacht en thermometer.

Prijs: 295 F, inclusief B.T.W.

POCHETTE-ECRITOIRE A 3 COMPARTIMENTS

En simili-cuir noir, avec grand écusson coloré Force Navale, stylo à bille et calendrier, doublé satin noir. Format: fermée 24 x 28 cm, ouverte 27 x 70 cm.

Prix: 450 F, T.V.A. incluse.

CALENDRIER MURIAL

Type perpétuel, en simili-cuir noir, avec écusson coloré Force Navale et thermomètre.

Prix: 295 F, T.V.A. incluse.

PRACHTIGE ASBAK

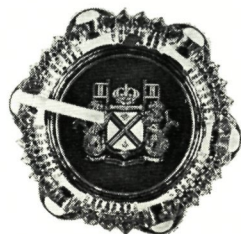
Asbak in frans halfkristal op houten onderligger met groot wapen Zeemacht in relief, uitgevoerd in meerdere kleuren. Kan eveneens dienst doen als wandversiering.

Prijs 295 F, inclusief B.T.W.

CENDRIER DE LUXE

En demi-cristal, sur base en bois; avec grand écusson coloré Force Navale en relief. Peut également être utilisée en décoration muriale.

Prix: 295 F, T.V.A. incluse.

ZEEMANSAGENDA

Een nieuwe formule, een nieuw en handig formaat (10 x 14,5 cm). Een blz. per week, met aanduiding van zon- en feestdagen; hoog- en laagwaterpeil te Oostende; omzettafels voor hoog- en laagwater in andere belangrijke Europese havens; maanstanden; aanduiding kleine en grote vlaggetooi; schepen Zeemacht; meteorologische kaart; nuttige adressen. Dit alles opgeborgen in een zwarte plastic kft met goudopdruk. Prijs 40 F, inclusief B.T.W. — Voorraad beperkt!

AGENDA DU MARIN 1975

Nouvelle formule, nouveau format très pratique (10 x 14,5 cm). Un feuillet par semaine, avec indication des dimanches et jours fériés; heures de marées hautes et basses à Ostende; table de conversion pour heures de marées hautes et basses d'autres ports européens importants; phases de la lune; indications des grands ou petits pavots; bâtiments Force Navale; carte météorologiques; adresses utiles.

Dans une couverture plastique noire avec impression or.

Prix: 40 F, T.V.A. incluse. — Stock restreint!

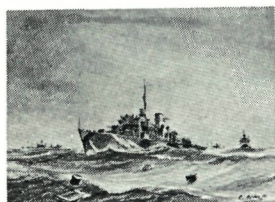
neptunus winkeltje

boutique neptunus

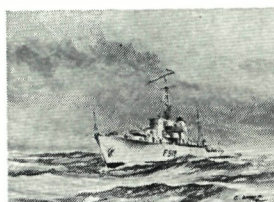
**Commandez
dès à présent
vos cartes de vœux 1975**

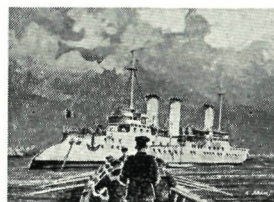
**Bestel nu
reeds uw wenskaarten
voor 1975**

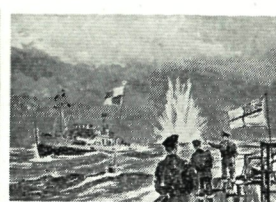
H.M.S. BUTTERCUP

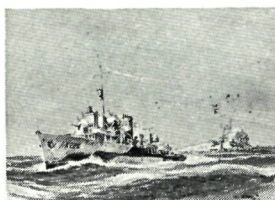
V. BILLET

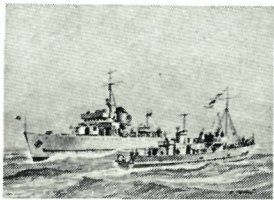
D'ENTRECASTEAU

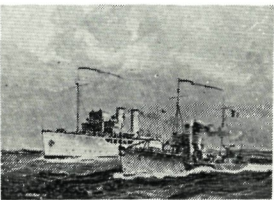
M.M.S.

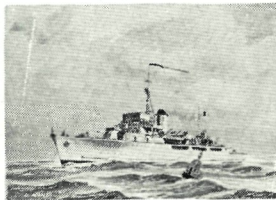
H.M.S. GODETIA

BREYDEL

ZINNIA

ARTEVELDE

Cette série de huit cartes de vœux, exécutée en quadrichromie, réalisée d'après les gouaches de l'artiste Carlo Adam, peut être commandée chez Neptunus, au prix de 80,— F. T.V.A. incluse.

Malgré la hausse énorme du prix de papier et des fournitures d'imprimerie, Neptunus peut livrer ces cartes au prix de lancement de l'année dernière.

Vu la demande considérable, ces cartes sont réservées exclusivement aux lecteurs de Neptunus. Les enveloppes et encarts de vœux, en quatre langues, sont compris dans le prix.

Deze unieke reeks wenskaarten, uitgevoerd in vierkleurendruk, gemaakt naar de prachtige gouaches van de marinekunstenaar Carlo Adam, zijn verkrijgbaar per reeks van acht aan de som van 80,— F. B.T.W. inbegrepen. Niettegenstaande de steeds maar stijgende papier- en drukkosten, kan Neptunus deze kaarten leveren aan de lanceerprijs van verleden jaar en dit door een massale aankoop.

De resterende kaarten voor 1975, zijn gezien de grote aanvraag eerder beperkt en worden voorbehouden aan de lezers van Neptunus, m.a.w., men heeft er belang bij ze onmiddellijk te bestellen. Bij deze kaarten ontvangt men eveneens de omslagen en een viertalig invoegblad met Kerst- en Nieuwjaarswensen.

HET « T-SHIRT » - ZEEMACHT

Deze prachtige « T-SHIRT » is te bekomen in drie maten : small, medium en large met volgende opdrukken : ZEEMACHT of FORCE NAVALE

In geval van voldoende aantal bestellingen zijn ook andere combinaties mogelijk. Speciale lanceerprijs 195,— fr., inclusief B.T.W. Verzendingskosten 25,— fr.

LE « T-SHIRT » - FORCE NAVALE

Cet élégant « T-SHIRT » peut être obtenue en 3 tailles : small, medium et large avec les impressions suivantes au choix :

FORCE NAVALE ou ZEEMACHT

En cas de commande par quantités, d'autres combinaisons sont possibles. Prix spécial de lancement : 195,— fr., T.V.A. incluse. Frais d'expédition : 25,— fr.

boutique neptunus

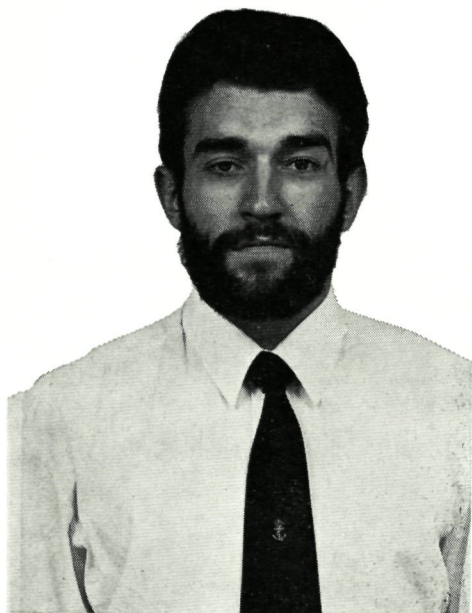
neptunus winkeltje

DE « ZEEMACHTDAS »

Deze prachtige das is te bekomen tegen betaling van 200,— fr., B.T.W. inbegrepen.

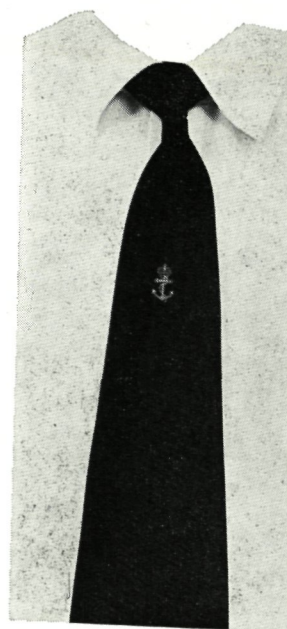
LA « CRAVATE FORCE-NAVALE »

Prix : 200,— fr., T.V.A. incluse.

Enkel door overschrijving/storting op rekening nummer **473-6090311-30** van Neptunus Oostende.

Le paiement se fait **uniquement** par virement / versement pour compte **473-6090311-30** de Neptunus Ostende.

ZELFKLEVER

Prachtige zelfklever, in goud, zwart, rood en wit, met het groot wapen van de Zeemacht. Voor op uw wagen, uw tas, valies enz. Werkelijk formaat 8 x 9 cm. Nu verkrijgbaar bij Neptunus voor slechts 10,— F + 4,5 portkosten.

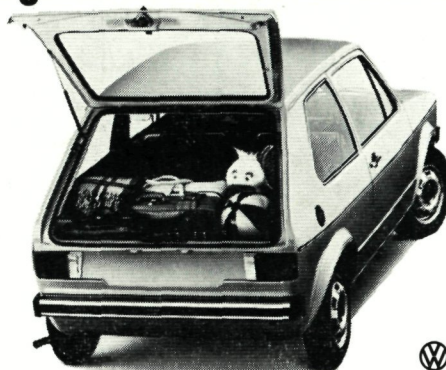
AUTO-COLLANT

Merveilleuse vignette, en or, noir, rouge et blanc, avec les grandes armoiries de la F.N. Pour votre voiture, votre sac, votre valise, etc.

Format réel 8 x 9 cm.

Maintenant en vente chez Neptunus pour seulement 10,— F + 4,5 de port.

**Hier is de Golf.
Hij is groot waar het moet: van binnen.**

IMPORTATEUR : ANCIENS ETABLISSEMENTS D'ETEREN FRERES N.V.

le Philishave

Rechargeable

branche 1 fois

pour 3 semaines

de rasage

de Oplaadbare
Philishave

éénmaal op
stopkontakt aansluiten
voor 3 weken scheren.

PHILIPS

**Spaar
systematisch
bij de**

KREDIETBANK

waar je woont, waar je werkt, waar je winkelt.

edmond depaire

**S. A.
N. V.**

02-26.98.20

**uw vervoerder
votre transporteur**

havenlaan 94, avenue du port, bxl.

SCANDIAFLEX
AFSLUITINGEN
FERMETURES

DE GESPECIALISEERDE FIRMA VOOR ALLE MODERNE EN
MOBIELE AFSLUITINGEN

- * akordeon vouwdeuren in kunstleder, hout of aluminium
- * vouwwanden voor bad- en doucheafsluiting
- * zonneblinden in gelakt aluminium
- * vliegenramen in aluminium en fiberglas
- * verticale oriënteerbare stoffen gordijnen
- * oriënteerbare rolluiken in aluminium
- * garagepoorten

Maatschappelijke Zetel, Verkoopbureel en Toonzaal :
Juul Moretuslei 586 te Wilrijk-Antwerpen — tel. (03) 127.78.20

N.V. INES - BELGIUM

tel. : (031) 31.69.25 (5 lijnen)
Ter Beekehofdreef 54
2610 Wilrijk

BELGIUM INTERNATIONAL ELECTRONIC SERVICE

N. V. **UBEM** S. A.

MECHELSE STEENWEG 150
B-2000 ANTWERPEN
tel. 03-137.29.50
tx. 32.515
tg. ubemship

shipowners
shipmanagers
consulting engineers
ship & cargo surveyors
naval architects

drukken is een zaak
beter drukken in onze zaak

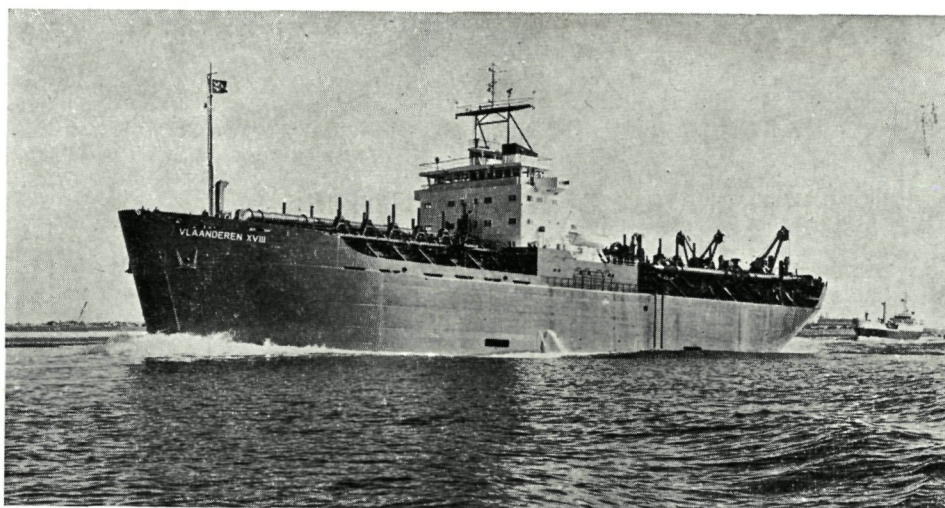
typo - offset

drukkerij de vuurtoren

voorhavenlaan 37 - 8400 oostende

tel. (059) 70.51.32

DRAGAGE DECLOEDT

VLAANDEREN XVIII — SLEEPHOPPERZUIGER

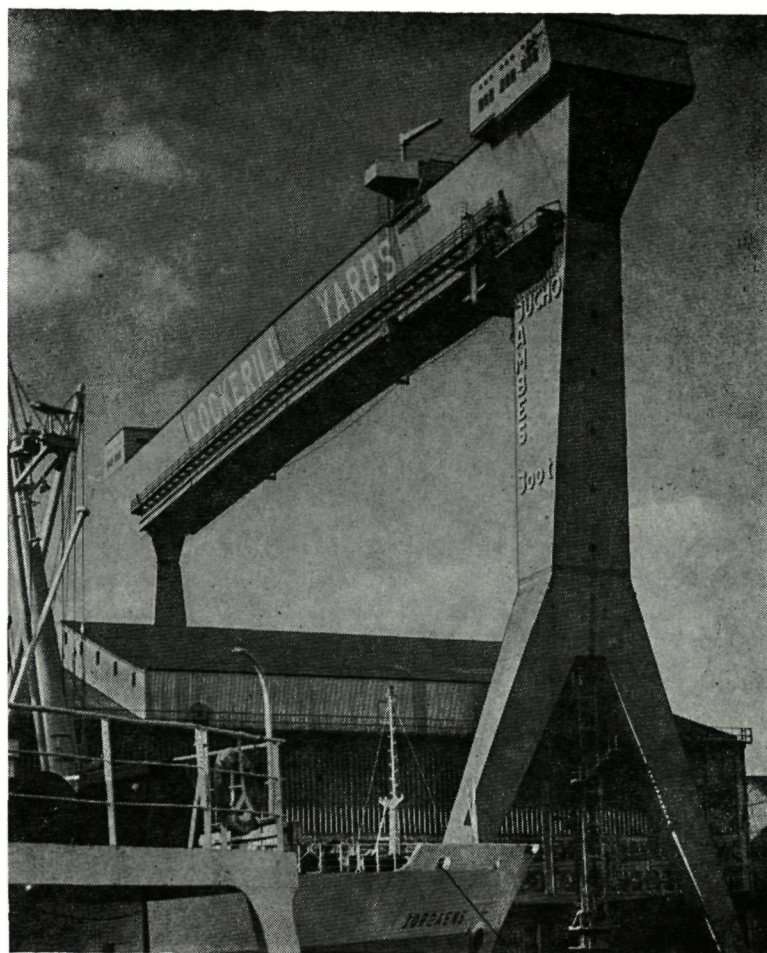
**FRANKLIN ROOSEVELTLAAN 11
1050 BRUSSEL
Tel. (02) 649.00.63
Telex 24510**

ik ben tuk op **TUC**

BOUWEN - OMBOUWEN
HERSTELLEN - DOKKEN EN
SCHEPEN - ALLE INDUSTRIELE
WERKEN

tel. : 031-27.38.80 (10 l.) — telex : COCKYARDS HOB 31.175
telegram : COCKERILLYARDS HOBOKEN

n.v. COCKERILL YARDS HOBOKEN

N.V. **BELIARD MURDOCH** S.A.

Alle SCHEEPSHERSTELLINGEN
Toutes REPARATIONS NAVALES

Droogdokken voor schepen van 90.000 tdw.

Cales sèches pour navires de 90.000 tdw.

S C H E E P S B O U W
CONSTRUCTION NAVALE

Coasters, zeesleepboten, baggerboten, hek-
treilers, mijnenvegers enz...

Coasters, remorqueurs de mer, dragues,
chalutiers, dragueurs de mines etc...

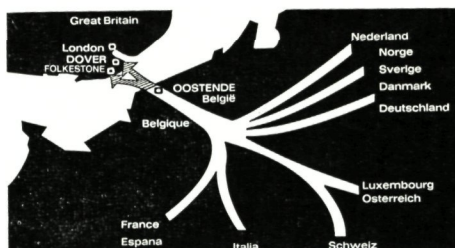
Alle INDUSTRIELE WERKEN
Tous TRAVAUX INDUSTRIELS

ANTWERPEN-OOSTENDE

Twee snelle en gemakkelijke « SEALINK » verbindingen tussen België en Groot-Brittannië

OOSTENDE - DOVER OOSTENDE - FOLKESTONE

* Van 8 tot 16 afvaarten per dag, in beide richtingen tussen Oostende, Dover of Folkestone.

* Gunstige tarieven - Vermindering voor groepen.

* Speciale reductiebiljetten voor reizen van korte duur :

Reizigers zonder voertuig : dagexcursies, shopping trips (36 u.), winter-weekend excursies en nachtreisbiljetten.

Automobilisten : minitours (5 dagen) : forfaitaire prijs (gratis vervoer van de wagen).

36 u. excursies : enkele prijs voor vervoer, heen en terug, van de wagen en zijn passagier(s).

Inlichtingen, kosteloze dekamentatie, enz.

— Erkende reisagentschappen en automobielclubs.

— Regie voor Maritiem Transport
Belliardstraat 30, 1040 Brussel (tel. 512.51.65).
Natiënkaai 5, 8400 Oostende (tel. 70.76.01).

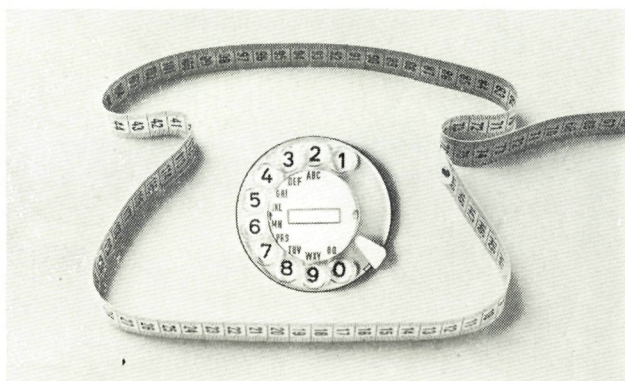
SIEMENS

Telefonie op maat :

Alvorens « techniek » te denken, denken wij « advies »

We sturen u altijd gratis een adviseur, en dan pas een technicus. Hij maakt een complete analyse van uw behoeften op, hij plant uw installatie en stelt u de oplossing voor. Op maat. Uw bedrijf groeit? Siemens past uw installatie aan. Huren of kopen? Eenvoudige of zeer complexe installatie? Siemens geeft u steeds « de » oplossing.

Nous vous déléguons toujours gratuitement un conseiller avant un technicien. Il analyse votre besoin téléphonique, il projette votre installation et vous propose la solution. Sur mesure. Votre entreprise évolue? Siemens réadapte votre installation à la nouvelle organisation. En vente ou en location, de l'installation la plus simple à la plus complexe. Siemens vous apporte toujours « la » solution.

La téléphonie « sur mesure » Siemens :

Avant de penser « technique » nous pensons « conseil »

SIEMENS NAAMLOZE VENNOOTSCHAP Afdeling telefonie Charleroisesteenweg 116 1060 Brussel Tel. : (02) 538.60.80.

SIEMENS SOCIETE ANONYME Département téléphonie chaussée de Charleroi 116 1060 Bruxelles Tél. : (02) 538.60.80.

BOELWERF

N.V.

TEMSE

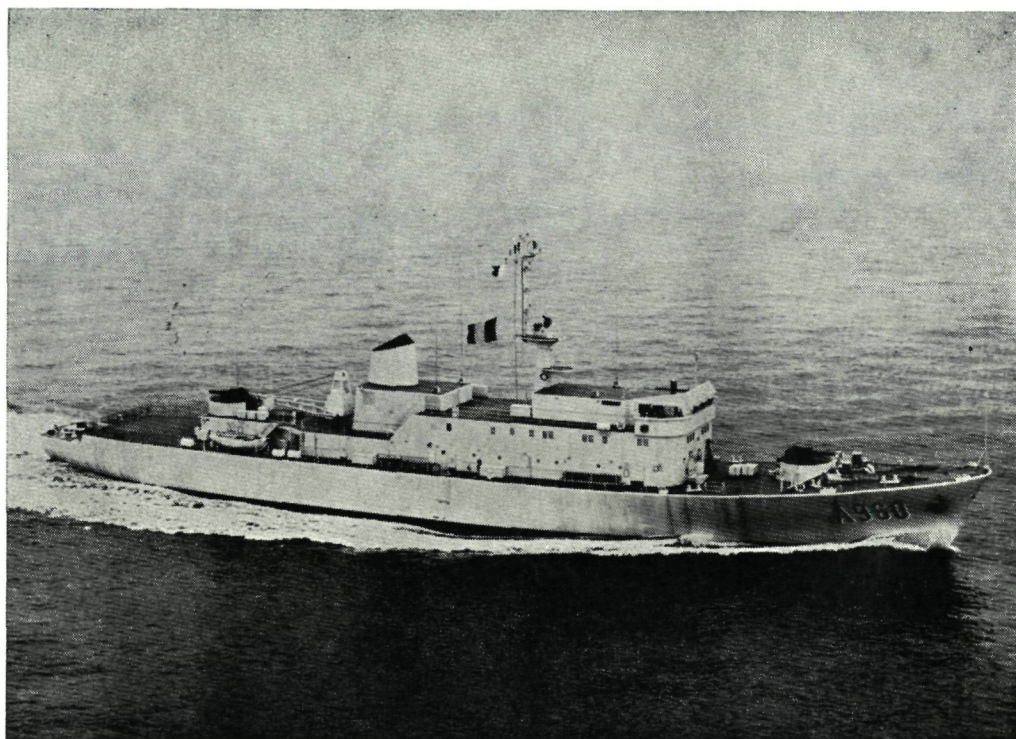
S.A.

Tel. 031 / 71.09.80

Telex 31.140

Telegr.

Boelwerf-Temse

Zeeschepen tot 90.000 ton
Navires de mer jusque 90.000 tonnes

Bouwers van het motorzeilschip « ZENOBE GRAMME », het visserij-
wachtschip « GODETIA » en 4 kustmijnenvegers

Constructeurs du ketch de recherches « ZENOBE GRAMME », du
garde-pêche « GODETIA », et de 4 dragueurs de mines côtiers

COMPAGNIE
MARITIME
BELGE
ARMEMENT
DEPPE

engagent pour
entrée en service
immédiate

OFFICIERS de MARINE (pont)

(brevetés Aspirant-Officier, Lieutenant et Capitaine au long cours)

OFFICIERS de MARINE (machine)

(brevetés 3me - 2me et 1re classe)

Se présenter avec carnet de marin au
Service du Personnel Navigant,
Leopolddok, 214 - 2030 ANTWERPEN
ou téléphoner au n° 031-41.14.80 ext. 378

Sabena's onbezorgde vakanties

Mexico - 10 dagen
23.500 F *

SABENA biedt u de gelegenheid een boeiende vakantie door te brengen in Mexico, een ultra-moderne stad, die echter haar charmes uit de tijd van de conquistadores behouden heeft. Bovendien kunt u in de omgeving uitzonderlijke uitstapjes maken naar de enig mooie overblijfselen van de pre-columbiaanse beschaving.

In deze aanbieding voor een onbezorgde Sabena-vakantie zijn de vliegtuigreis en het verblijf in een comfortabel hotel begrepen.

De reis zelf gebeurt met de regelmatige lijnvlucht van Sabena naar Mexico. Uw reisagentschap zal u alle gewenste inlichtingen bezorgen.

Vraag daar de brochure « Zonniger Horizonten ».

* Deze prijs kan aan verandering onderhevig zijn. (G.I.T. 20)

de zeemacht werft aan !!

De nombreux spécialistes seront nécessaires pour les nouveaux bateaux.

Aucun diplôme n'est demandé, la Force Navale instruit et vous offre une formation ainsi qu'un métier que vous pourrez utiliser non seulement dans la vie civile mais aussi à la Force Navale.

Devenez entre autre mécanicien, matelot de pont, électricien, télégraphiste ou armurier.

Un métier adapté aux possibilités et aux aptitudes, vous est offert.

la force navale recrute !!

Nieuwe schepen vergen heel wat specialisten.

De Zeemacht vraagt geen enkel diploma, ze leidt U op en biedt U waardevolle beroepen aan, waarmede U later aan uw trekken komt in het burgerleven of in de Zee-macht zelf.

Wordt onder andere mecaniciens, dekmatroos, elektricien, telegrafist of wapenmonteur.

Een beroep naar ieders mogelijkheid en kunnen wordt U geboden.

NEEM KONTAKT MET

PRENEZ CONTACT AVEC

MARINEKAZERNE BOOTSMAN JONSEN

3de en 23e Linierégimentsplein — 8400 Oostende — Tel. (059) 80 14 02 - Toestel Ext. 386

Un spécialiste de recrutement vous donnera tous les renseignements nécessaires.

En semaine, de 9 h. à 12 h. et de 14 h. à 19 h.

Les samedis de 9 h. à 12 h.

Een rekruteringspecialist zal er U te woord staan.

Op weekdagen van 9 u. tot 12 u. en van 14 u. tot 19 u.

Op zaterdag van 9 u. tot 12 u.

Editeur responsable - Verantwoordelijke uitgever : J.C. Liénart, H. Serruyslaan 14, 8400 Oostende

Les articles sont publiés sous l'entière responsabilité de leurs auteurs et ne reflètent pas nécessairement la conception de l'Etat-Major de la Force Navale.

Alle artikels worden gepubliceerd onder de verantwoordelijkheid van de auteurs en vertolken niet noodzakelijk de mening van de Staf van de Zeemacht.

22e jaargang - neptunus 1974-75 - 22e année

nr. 151 - no. 151

twoemaandelijks maritiem tijdschrift — revue maritime bimestrielle. éditeur : a.s.b.l. neptunus boîte postale 17 oostende — uitgever : v.z.w. neptunus postbus 17 oostende 1 — prijs per nummer 40 fr. - prix par numéro 40 fr. - abonnement : 200 fr. (gewoon - normal) 500 fr. (ere - honneur) — 280-0400779-12 de neptunus — voor rekening 280-0400779-12 neptunus ou/ of rekening 473-6090311-30 van neptunus — compte 473-6090311-30 de neptunus — politiek en confessioneel onafhankelijk — libre de toute attache politique ou confessionnelle — aangesloten bij de unie der belgische periodieke pers — membre de l'union de la presse périodique belge

Tous droits de reproduction, de traduction et d'adaptation réservés pour tous pays.

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

— imprimé en belgique : chez imp. « de vuurtoren » tél. (059) 70 51 32 voorhavenlaan 37 à oostende — in belgië gedrukt bij druk « de vuurtoren » tel. (059) 70 51 32 voorhavenlaan 37 te oostende

Copyright 1974, by v.z.w./a.s.b.l. Neptunus, Oostende.

Clichés : Van Uffelen.

Tel. (091) 25 47 86 Gent